ထောက်ရစ်ကျေးရွာ

ထောက်ရစ်ကျေးရွာအုပ်စု

တံတားဦးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၂၀ - ၂၀၂၄)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ထောက်ရစ်ကျေးရွာ၊ တံတားဦးမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ မတ်လ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁
အတိုကောက်စကားလုံးများ ၅
စကားချီး ၆
ထောက်ရစ်ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ တံတားဦးမြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် **၉**

(၁)နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၉
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၁
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၁
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ
(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၄
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊

SAMPLE

အပာန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၉
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၁

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၂

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၃
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၄

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၅
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၇
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ **၃၀**

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၄ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၅ ဥစ္စာနေအဆင့်အခြေအနေ
ဇယား ၆ ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ

SAMPLE

ဇယား ၇ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၈ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၉ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၄ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၅ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၈ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၃ ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၅ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၆ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ
ဇယား ၂၇ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
ဇယား ၂၈ ကျောင်းအပ်နှုန်း
ဇယား ၂၉ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
ဇယား ၃၀ ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၁ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၂ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ သောက်သုံးရေရရှိမှု
ဇယား ၃၄ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ
ဇယား ၃၅ ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

SAMPLE

ဇယား ၃၆ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၃၇ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၃၈ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၉ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၀ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၂ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်း များ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၇

ဇယား ၄၃ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ဇယား ၄၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၇၀

ဇယား ၄၅

ကိုးကားစာရင်း ၇၅

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၇၆

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MOAlI	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
MoLFRD	မွေးမြူရေး၊ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDC	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
VTDSC	ကျေးရွာအုပ်စုဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုကော်မတီ

SAMPLE

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၉/၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၃/၂၄ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများ ပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေ ဖြင့် စီမံ ချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက်လိုအပ်သောနည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသောစိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည် မြောင်း ဝန်ကြီးဌာနကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနအားအထူးပင် ကျေးဇူး တင်ရှိ ပါသည်။ အရေးကြီးသောအချက်အလက်များနှင့်အကြံဉာဏ်များကို တက် တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူး တင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ သော်လည်းလူထု အများစနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ် ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်း တိုင် ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်း အချက် အလက် ရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ အချက် အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်း ဖြင့် ပိုမို ကောင်းလာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည်ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက် အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင် ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုး မှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့်အကဲဖြတ် ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများရရှိ နိုင် မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

SAMPLE

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေး လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာ များဖြစ်ပြီးအဆိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ်အချက် အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

မတ်လ၊ ၂၀၂၀

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ထောက်ရစ်ကျေးရွာ
တံတားဦးမြို့နယ်

SAMPLE

ထောက်ရစ်ကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ တံတားဦးမြို့နယ်

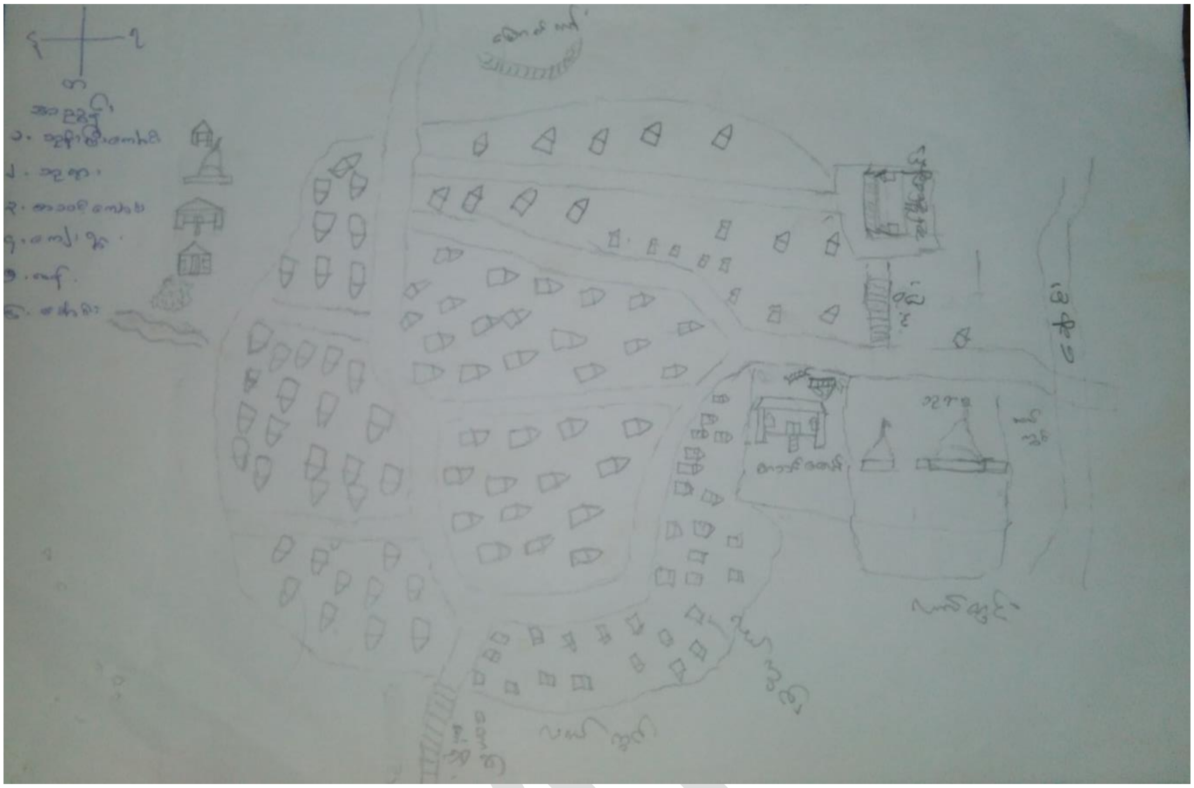

ထောက်ရစ်ကျေးရွာ ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်

အကြောင်းအရာ	ဧပြီ / တန်ခူး	မေ / ကဆုန်	ဇွန် / နယုန်	ဇူလိုင် / ဝါဆို	ဩဂုတ် / ဝါခေါင်	စက်တင်ဘာ / တော်သလင်း	အောက်တိုဘာ / သီတင်းကျွတ်	နိုဝင်ဘာ / တန်ဆောင်မုန်း	ဒီဇင်ဘာ / နတ်တော်	ဇန်နဝါရီ / ပြာသို	ဖေဖော်ဝါရီ / တပို့တွဲ	မတ် / တပေါင်း	ရည်ညွှန်းချက်
ရာသီဥတု													နွေ
စိုက်ပျိုးရေး		နှမ်း	ပြောင်း/မြေပဲ	စပါး	စပါး	ကုလားပဲ	မြေပဲ ၊ ကုလားပဲ						မိုး
ပွဲတော်													ဆောင်း
ကျန်းမာရေး	သင့်	သင့်	သင့်	သင့်	သင့်	ညံ့	ညံ့	သင့်	သင့်	သင့်	သင့်	သင့်	သင်္ကြန်ပွဲ
ဝင်ငွေ					ကောင်း				ကောင်း	ကောင်း			ညောင်ရေသွန်းပွဲ
သောက်ရေဖူလုံမှု	နည်း	နည်း	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ဘုရားပွဲ
အစားရေစာဖူလုံမှု	သင့်	သင့်	သင့်	သင့်	သင့်	သင့်	သင့်	သင့်	သင့်	သင့်	ကောင်း	ကောင်း	မီးထွန်းပွဲ

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆိုသည်မှာ-

ကျေးရွာဆိုသည် မှ ယဉ်ကျေးမှု၊လေ့ထုံးစံတူသူများ/နီးစပ်သူများ၊ ဆွေမျိုးမကင်းသူများ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းဆင်တူသူများ၊/နီးစပ်မှုရှိသူများ စုပေါင်းနေထိုင်ရာ နေရာကို ခေါ်သည်။ ကျေးရွာနှင့် မြို့၏ ကွားခြားမှုမှာ အချို့ကျေးရွာများမှာ တိုးတက်မှုရှိသော်လည်း၊ ကျေးရွာအရွယ်အစားကြီးသော်လည်း အစိုးရရုံးများမရှိ။ အစိုးရဘဏ်များ မရှိသောကြောင့် ကျေးရွာ ဟုသာ သတ်မှတ်ကြသည်။တံတားဦးမြို့နယ်တွင်အစိုးရအမည်ပေါက်ကျေးရွာပေါင်း(၁၆၄) ရှိပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ကျေးလက်မြို့နယ်ပေါင်း ၃၀၅ မြို့နယ်အတွင်း အစိုးရအသိအမှတ်ပြု ကျေးရွာပေါင်း ၆၄၈၉၉ ရှိသည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုသည်မှာ လက်ရှိအခြေအနေမှ ပိုမိုကောင်းမွန်သောအခြေအနေသို့ အစီအစဉ်တကျ ပြောင်းလဲ သွားခြင်း ကိုဆိုလိုသည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးတွင်လည်း ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဟူ၍နှစ်ပိုင်းရှိသည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုသည်မှာ အဆောက်အဦး များ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအနေဖြင့် လမ်း၊ တံတားများ ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်လာခြင်း၊ လျှပ်စစ်မီးရရှိလာခြင်း၊ ယာဉ်/ကား၊ စက်ကရိယာ စသည်တို့ ပိုမိုခေတ်မီ ကောင်းမွန်လာခြင်း၊ တယ်လီဖုန်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာခြင်း၊ စာသင်ကျောင်း၊ ဆေးခန်းများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာခြင်း၊ ခေတ်မီလာခြင်း စသည်တို့ကိုဆိုလိုသည်။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုသည်မှာ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ၊ နည်းပညာ များတိုးတက်လာခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှုတွင် စိတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးသည် ပိုအရေးကြီးသည်။

ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုသည်မှာ နောင်မျိုးဆက်တွေကို မထိခိုက်ဘဲ ဖွံ့ဖြိုးခြင်းနှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် များကို အလွန်အကျွံ ထုတ်ယူအသုံးမပြုဘဲ ဖွံ့ဖြိုးမှုသာ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေးဖြစ်သည်။

တည်ငြိမ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုသည်မှာ မမျှော်လင့်သော ဘေးအန္တရာယ် (SCHOCK) များကို ကြန့်ကြန့်ခံနိုင်ရည်ရှိပြီး ပြန်လည် ရုန်းထနိုင်သော အရည်အချင်း (စီးပွါးရေးဆိုင်ရာအရင်းအနှီး၊ နည်းပညာဗဟုသုတ၊ လူမှုရေးအရင်းအနှီး၊ အဆောက်အဦးနှင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရင်းအနှီး၊ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်၊ သဘာဝအရင်းအမြစ်) ရှိနေခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

ယခင်ကလည်း ကျေးရွာသူ/သားများအနေဖြင့် မိမိတို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို ကောင်းနိုးရာရာ လုပ်ခဲ့ကြဖူးပါသည်။ ထိုအချိန်က ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ရွေးချယ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသောအခါ ရပ်မိ/ရပ်ဖ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှ တာဝန်ရှိသူ၊ တခါတရံ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များစသည် လူနည်းစုတို့၏ ဆုံး ဖြတ်ချက်နှင့် ဦးဆောင်မှုအရ ၄င်းတို့လုပ်ကိုင်လိုသော လုပ်ငန်းကိုသာ ရွေးချယ်ခဲ့ကြသည်။ ရပ်ရွာမှ ပါဝင်ရမည့်/ ထည့်ဝင်ကြရမည့်ငွေ(သို့မဟုတ်)ပစ္စည်း၊ လူအားစသည်တို့ကိုလည်း ၄င်းတို့ကသာ ဦး ဆောင်ဆုံး ဖြတ် ခဲ့ကြ သည်။ တစ်ရွာလုံးပါဝင်ဆွေးနွေးခွင့်၊ ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် မရခဲ့ကြပါ။ လုပ်ငန်းတခု ဆောင်ရွက်ပြီးစီးပါကလည်း ရပ်တန့်နေတတ်ပြီး ဆက်တိုက် လုပ် ဆောင်နိုင် ခြင်း မရှိကြပါ။ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ် လည်း မ ရှိ တတ်ကြပါ။ ၂-၃ နှစ်ကြာမှ (သို့မဟုတ်)

စိတ်ကူးပေါ် မှသာ နောက်လုပ်ငန်းတခုကို ပြန်လည် လုပ်ဖြစ်တတ်ကြသည်။ ထိုသို့အကောင် အထည်ဖေါ်လုပ်ခဲ့ကြသည့်လုပ်ငန်းများသည် **ကျေးရွာလုပ်ငန်းစီမံကိန်း (Village Project Plan)** ဖြစ်သည်။

ယခု ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းရာတွင်လည်း ရပ်မိ/ဖ၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ တောင်သူ၊ စိုက်/မွေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများ၊ အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်များ စသဖြင့် လူတန်းစားပေါင်းစုံ၊ အသက်အရွယ်မျိုးစုံ၊ ကျားမ အချိုးညီ ဖွဲ့စည်းသွားမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းအဖွဲ့တို့၏ အကြံဉာဏ်နှင့် ဆွေးနွေးမှုမှ ထွက်ပေါ်လာသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို မူတည်၍ လုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ် သွားမည်။ လုပ်ငန်းများကိုလည်း အနည်းဆုံး ၅ နှစ် ဆက်တိုက်လုပ်ဆောင်မည့် လုပ်ငန်းများကိုလည်း စဉ်ဆက်မပြတ်လုပ်ဆောင်ရန် ရေးဆွဲမှတ်တမ်းတင် ထားရှိသည်။ဆင်းရဲသားနှင့် အဆင်းရဲဆုံးတို့၏ ထိခိုက်လွယ်မှုများ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် လူငယ်များ၏အခွင့်အရေးနှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်မှု၊ ကျေးရွာ၏ အခွင့်အလမ်းကောင်းများ၊ အလားအလာကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ၊ သဘာဝအရင်းအမြစ်များ၊ လက်ရှိအခြေအနေများ၊ လက်ရှိလူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်များနှင့် လူသား စွမ်း ရည်များတည်ဆောက်ခြင်း စသည်တို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားပြီး တစ်ရွာလုံးသဘောတူ ရေးဆွဲထားသော စီမံကိန်းသည် **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (Village Development Plan)**ဖြစ်သည်။

၁.၂ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်သည်အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက် ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ ဖြိုး ရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲ အကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ် သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီ ဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့ အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုး ရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်း အချက် အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိ ပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသောပြဿနာများ၊ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုး ဖြစ် စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတား ဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက် လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များ ရရှိရန်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ အနေ နှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကိုရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင်

ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်း များ ကိုလည်းဖော်ပြ ထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ် ဖက်လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကို ရစေ ပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှ တို့သည်ဤအစီအစဉ် မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှု များကိုသိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲရခြင်း၏ **ရည်ရွယ်ချက်မှာ-**

(၁) ကျေးရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် မိမိတို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ရေးဆွဲနိုင်စေရန်နှင့် ၄င်းတစ်ရွာလုံးသဘောတူ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသော ကျေးရွာစီမံကိန်းကို စာအုပ်ဖြင့်စနစ်တကျ မှတ်တမ်းတင် ထားရှိရန်။

(၂) ကျေးရွာလူထုအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအား စနစ်တကျ စဉ်ဆက်မပြတ် ဆောက်ရွက်နိုင်ရန် စီမံကိန်းမှတ်တမ်းက လမ်းညွှန်လက်စွဲအဖြစ် အသုံးပြုရန်။

(၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းမှတ်တမ်းအား အခြေခံပြီး မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများက ၄င်းတို့၏ နှစ်စဉ်ဘတ်ဂျက်နှင့် စီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များအတိုင်း ထင်ဟပ်စေမည့် ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန်။

၁.၃ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း၏ အသုံးဝင်မှု

ကျေးရွာအတွက်အသုံးဝင်မှု

ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင်ရေးဆွဲထားသော စီမံကိန်းများကို စနစ်တကျ မှတ်တမ်းတင် ထားခြင်းဖြင့် အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများ၊ အလှူရှင်များ၊ အစိုးရမဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ၊ ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ၊ ဘဏ်များ၊ ကုမ္ပဏီများနှင့် အလွယ်တကူ ချိတ်ဆက်နိုင်မည်။

အစိုးရဌာနများအတွက် အသုံးဝင်မှု

အစိုးရဌာနများအနေဖြင့် ၄င်းတို့၏ ဌာနအသီးသီးအနေဖြင့် နှစ်စဉ် စီမံကိန်းနှင့် ဘတ်ဂျက် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာ၏လိုအပ်ချက်များကို ထင်ဟပ်စေမည်ငန်းများကို အခြေခံ၍ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ရေး ဆွဲနိုင်မည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း အဆင့်၊ ပြည်ထောင် စုအဆင့်အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော် အစိုးရအနေဖြင့် မူဝါဒများ၊ စီမံကိန်းအသစ်များ ရေးဆွဲ ချမှတ်ရာတွင် မိမိတို့နိုင်ငံအတွင်းရှိ ကျေးရွာများ၏လိုအပ်ချက်နှင့် အခြေအနေမှန်များကိုထင်ဟပ်စေမည့် မူဝါဒများကို ချမှတ်ရေးဆွဲရာ တွင် များစွာ အထောက်အကူဖြစ်စေမည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများနှင့် ကုမ္ပဏီများအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့်၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှု ဖွံ့ဖြိုးလာစေ ရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည်ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ စိတ်ဝင်စားသော လုပ်ငန်းများ အတွက် လိုအပ်သော မှန်ကန်သည့်ကိန်း၊ ဂဏန်းအချက် အလက်များကို အဆင်သင့်ရရှိနိုင်ပြီး အချိန်တိုအတွင်း ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖေါ်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့်အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသ ရှိငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏ သုတေသနလုပ်ငန်းများ ကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့်ယုံကြည်ရ လောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုမြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှု များပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၄ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် မိမိတို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် **၁၇** ခုသတ်မှတ်ခဲ့ပြီး တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် တစ်ခုစီတွင် မြို့နယ် ၂ ခုစီ အတွင်းရှိ ကျေးရွာ ၅ ရွာစီ၊ စုစုပေါင်း ကျေးရွာပေါင်း **၁၇၀** တွင် စမ်းသပ်ရေးဆွဲခဲ့ကြပါသည်။ ယခု ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် မြို့နယ်ပေါင်း **၂၉**မြို့နယ်ကို မြို့နယ်လုံးကျွတ်၊ ကျေးရွာပေါင်း **၅၈၀၀**ကျော်တွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများကို ရေးဆွဲ လျက်ရှိပါသည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဒီဇဘာလကုန်တွင် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးရှိ ကျေးလက်မြို့နယ်ပေါင်း ၃၀၅ မြို့နယ်ရှိ၊ နိုင်ငံတော် ပြည်ထဲရေးစာရင်ဝင် ကျေးရွာပေါင်း **၆၄၈၉၉** အား တစ်နိုင်ငံလုံးလွှမ်းခြုံသည့် ကျေးရွာစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲပြီးစီးရန် လျာထားဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ထို့ကြောင့် တံတားဦးမြို့နယ်အနေဖြင့်လည်း ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ကျေးရွာပေါင်း **၅** ရွာကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း များရေးဆွဲခဲ့ကြပြီး ကျန် ၁၅၉ ရွာအား ယခု ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် အပြီးရေးဆွဲလျက်ရှိပါသည်။

SAMPLE

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့်အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကိုလူထုပါဝင်၍စုစည်းခြင်း၊ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက် သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျွန်တော်တို့ ထောက်ရစ်ကျေးရွာသည် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ တံတားဦးမြို့၏ အနောက်ဘက် (၇)မိုင် အကွာအဝေး အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ်( )၊မြောက်လက်တီတွဒ်( )တွင် တည်ရှိသောကျေးရွာ ဖြစ်သည်။ ညောင်ကန် ကျေးရွာ တွင် နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်းဟူ၍ ရာသီဥတုသုံးမျိုးရှိပါသည်။တစ်နှစ်ပတ်လုံးမိုးရေချိန်၄၀လက်မ အတွင်းရွာသွန်း လေ့ရှိသည်။မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေဖြင့် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက်ပေ()ခန့်အမြင့်မြေပြန့်နေရာတွင်တည်ရှိပါသည်။

ကျေးရွာ၏မြေပြင်အနေအထားမှာမြေပြန့်ဖြစ်ပြီးရွာဝိုင်းပုံအနေအထားဖြစ်ပါသည်။ကျေးရွာ၏အကျယ်အဝန်းမှာဧက(၆၀.၈၈)ကျယ်ဝန်းပြီးတောင်သူလုပ်ငန်းကိုအဓိကလုပ်ကိုင်ကြသည်။မြေအမျိုးအစားမှာ မြေဆီလွှာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ကြပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

ကျေးရွာတွင်သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင်သဘာဝပေါက်ပင်အနေဖြင့် ထနောင်းပင်၊ ကုက္ကိုပင်၊ဆေးပုလဲ၊တပင်ရွှေထီး၊လောက်သေပင်၊မန်ကျည်းပင်နှင့်ဆင်တုံးမနွယ်ပင်စသည်တို့ရှိ သော်လည်းတဖြည်းဖြည်းရှားပါးလာသဖြင့်လက်လှမ်းမှီမှုနည်းပါးလာသည်။အခြားအရင်းအမြစ်များ အနေဖြင့်ဆောက်လုပ်ရေးအတွက်အသုံးဝင်သောသဲကိုအလုံအလောက်ရရှိနိုင်သော်လည်းကျေးရွာလူထု အနေဖြင့်အရင်းအနှီးနှင့်နည်းပညာအားနည်းသောကြောင့်ထိရောက်သောအကျိုးအမြတ်ကိုမရရှိနိုင်ကြပါ။ဒေသခံများအနေဖြင့်ကိုယ်ပိုင်လုပ်ကိုင်လိုသော်လည်းအရင်းအနှီးနည်းပါးခြင်းနှင့်အဆက်အသွယ်မရှိခြင်းတို့ကြောင့်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။သဘာဝတောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်များအနေဖြင့်ယုန်၊တောကြောင်တို့တွေ့ရှိရသော်လည်းလက်လမ်းမှီမှုနည်းပါသည်။သဘာဝဆေးဖက်ဝင်အပင်အနေဖြင့်ဆင်တုံးမနွယ်နှင့်မြင်းခွာ

ရွက်စသည်တို့အလုံအလောက်ထွက်ရှိသော်လည်း၄င်းသဘာဝအရင်းအမြစ်များကိုဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အသုံးပြုနိုင်ရန်ဗဟုသုတနှင့်နည်းပညာအားနည်းနေပါသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကျွန်တော်တို့ ထောက်ရစ်ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၂၄၀) မှ လူဦးရေပေါင်း (၁၁၉၀) (ကျား ၅၆၁+ မ ၆၂၉) ရှိသည်။ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှလူဦးရေ (၄.၉%) ရှိသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏စံနှုန်းဖြစ်သောတစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှလူဦးရေတိုးပွါးမှု၅ယောက်နှုန်းထက် အနည်းငယ်သာလျော့နည်းလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ် လူဦးရေမှာ ၇၉၃ဦး(၆၆.၆%)ရှိပြီး၊မှီခိုသူဦးရေမှာ၁၀၈ဦး(၉.၁%)သာရှိသောကြောင့်ကျေးရွာ၏အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်လူဦးရေမှာအသင့်အတင့်ရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ၄င်းအလုပ်လုပ်နိုင်သောသူများကိုအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းကျွမ်းကျင်မှုများ ထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊တစ်ပိုင်တစ်နိုင်လုပ်ငန်းများ ထူထောင်နိုင်မည်ဆိုပါက ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အလားအလာ ကောင်းများရှိပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်တွင်အမျိုးသားအလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေထက်အမျိုးသမီးဦးရေမှာ၃၁ဦး၊၂.၆%ပိုများသည်ကိုလည်းတွေ့ရပါသည်။တစ်နှစ်အောက်လူဦးရေမှာ၃ဦး(၀.၃%)သာရှိသဖြင့်လူဦးရေမွေးဖွားနှုန်း နည်းသည်ကိုတွေ့ရသည်။ တစ်နှစ်နှင့် ၅ နှစ်အောက် လူဦးရေ (၄၃) ဦး (၃.၆%) ရှိသဖြင့် ၅ နှစ်အောက်ကာကွယ်ဆေးထိုးရမည့်အရေအတွက်ကိုအတိအကျသိရှိနိုင်သည်။၅နှစ်မှ၉နှစ်အထိ (၇၇)ဦး(၆.၅%)၊ ၉နှစ်အထက်မှ၁၅နှစ်အထိ(၁၆၃)ဦး(၁၃.၇%)ရှိသဖြင့်မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်းကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေကိုလည်းသိရှိရသောကြောင့်ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးတိုင်းကျောင်းနေနိုင်ခြင်းရှိမရှိကိုအလွယ်တကူနိုင်းယှဉ်သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။၆၀နှစ်နှင့်အထက်သက်ကြီးရွယ်ကြီး(၁၀၈)ယောက်(၉.၁%) ရှိသဖြင့်ကျန်းမာရေးအခြေအနေအသင့်အတင့်ရှိကြောင်းခန့်မှန်းသိနိုင်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာ၏အဓိကအသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းမှာစိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီးကျေးရွာရှိ အိမ်ခြေစုစုပေါင်း(၂၄၀) အနက် စိုက်ပျိုးရေးကိုအဓိကလုပ်ကိုင်သူ (၁၄၇)ဦး ၊ စိုက်ပျိုးရေး ကျပန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ(၄၃)ဦး၊၄င်းလုပ်ငန်းများတွင်လုပ်ကိုင်နေကြသောမိသားစုဝင်လုပ်အားမှာ(၂၀၇)ဦးရှိသည်ကိုလေ့လာတွေ့ ရှိရ သောကြောင့် တစ်အိမ်ထောင် ပျမ်းမျှမိသားစုဝင် လုပ်အားအနေဖြင့် ၂ ယောက်နှုန်းအလုပ်လုပ်နေကြရသည်ကို တွေ့ရသည်။တွဲဖက်လုပ်ငန်းအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးတွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ(၄၃)၊မွေးမြူရေးတွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ(၁၁၃)ဦး၊ပန်းရံလုပ်ငန်းတွင်တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ(၃၉)ဦး၊စက်ချုပ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ(၅)ဦး၊ဆရာမ(၁၀)ဦးရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။၄င်းလုပ်ငန်းများတွင်လုပ်ကိုင်နေကြသော မိသားစုဝင်လုပ်အားမှာ(၆၂၅)ဦးရှိသည်ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရသောကြောင့်တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှ

SAMPLE

မိသားစုဝင်လုပ်အားအနေဖြင့်(၂)ယောက်နှုန်းအလုပ်လုပ်နေကြရသည်ကိုတွေ့ရသည်။ရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သူ ဦးရေ(၇၉၃)ဦးရှိသော်လည်းတကယ်အလုပ်လုပ်သူ (၆၂၅) ဦး ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာတွင်နေ့စားလုပ်ကိုင်ရသောလုပ်ငန်းအမျိုးအစား(၄)မျိုးရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင်အမျိုးသားများ၏အများဆုံးလုပ်အားခမှာကျပ်၅၀၀၀နှင့်အနည်းဆုံးလုပ်အားခမှာ၄၀၀၀ကျပ်ဖြစ်ပြီးအမျိုးသမီးများ၏အများဆုံးလုပ်အားခမှာ၄၀၀၀ကျပ်နှင့်အနည်းဆုံးလုပ်အားခမှာ ၃၀၀၀ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင်အမျိုးသားများ၏အများဆုံးလုပ်အားခမှာ၅၀၀၀ကျပ်နှင့်အနည်းဆုံးလုပ်အားခမှာ ၃၀၀၀ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ပန်းရံလုပ်ငန်းများတွင်အမျိုးသားများ၏အများဆုံးလုပ်အား ခမှာ၈၀၀၀ကျပ်နှင့်အနည်းဆုံးလုပ်အားခမှာ၅၀၀၀ကျပ်ဖြစ်ပြီးအမျိုးသမီးများ၏အများဆုံးလုပ်အားခမှာ၁၅၀၀၀ကျပ်နှင့်အနည်းဆုံးလပ်အားခမှာ၃၀၀၀ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။လုပ်ငန်းအားလုံးတွင် အလုပ်ချိန်နှင့်လုပ်အားစိုက်ထုတ်မှု ပင်ပန်းမှုခြင်းတူသော်လည်း လုပ်အားခအ နေဖြင့် ကျား‌နှင့် မ ခွဲခြားမှု မမျှတမှုရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့(၁၄)အိမ်ထောင်စု(၈.၁%)၊၂.၅ဧကမှ၅ဧကထိတောင်သူငယ်(၇၂)အိမ်ထောင်စု(၄၁.၅%)၊၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြားအလယ်အလတ်စားတောင်သူ(၆၂)အိမ်ထောင်စု(၃၅.၈%၊၁၂.၅ဧကအထက်တောင်သူကြီး(၂၅)အိမ်ထောင်စု(၁၄.၅%)ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ကျေးရွာတွင်အိမ်ထောင်စု(၁၇၃)ရှိသည့်အနက်အိမ်ထောင်စု(၁၅၉)စုသာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သည်ကိုတွေ့ရပြီးကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာမြေယာမဲ့များဖြစ်သောကြောင့်ကျပန်းနှင့်အခြားလုပ်ငန်း များ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင်ထွန်စက်(၁)စင်း၊ခြွေလှေ့စက်(၂)စင်း၊ရေစုပ်စက်(၂)စင်းနှင့်ခြေနင်းရေတစက်(၂)စက်ရှိပြီး တစ်ဦးချင်းပိုင်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာ၏ဥစ္စာဓနအဆင့်သတ်မှတ်ရာတွင်အဆင့်(၄)ဆင့်သတ်မှတ်ထားပါသည်။အဆင်ပြေသောအဆင့်အိမ်ထောင်စု(၃၈)အိမ်(၁၅.၅%)၊အလယ်အလတ်အဆင့်အိမ်ထောင်စု(၆၃)အိမ်(၂၆.၂%)၊ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု(၈၇)အိမ်(၃၆.၂%)နှင့်အဆင်းရဲဆုံးအိမ်ထောင်စု(၅၂)အိမ် (၂၁.၇%)ရှိသည်။ထို့ကြောင့်အဆင်ပြေသောအဆင့်(၃၈)အိမ်(၁၅.၈%)အလယ်အလတ်အဆင့်(၆၃)အိမ် (၂၆.၂%)သာတစ်နှစ်ပါတ်လုံးဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိပြီးကျန်ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စု(၈၇)အိမ်(၃၆.၂%)နှင့်အဆင်းရဲဆုံးအိမ်ထောင်စု(၅၂)အိမ်(၂၁.၇%)သည်တစ်နှစ်ပါတ်လုံးဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိသောအိမ်ထောင်စုပေါင်း(၁၃၉)အိမ်(၅၇.၉%)မှာအဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုနှင့်အလယ်အလတ်အိမ်ထောင်စုများတွင်နေ့စားအငှါးလုပ်ကိုင်ကြရသော်လည်းအလုပ်ပုံမှန်မရကြဘဲနေ့စားခမှာလည်းနည်းကြသည်။ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းအနေဖြင့်လည်းမျှတမှုမရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။အဆင်ပြေနှင့်အလယ်အလတ်လူတန်းစားမှာ(၁၀၁)အိမ်(၄၂%)ရှိပြီးအိမ်ထောင်စုအရေအတွက်အားဖြင့်နည်းသော်

လည်းပိုင်ဆိုင်မှုတွင်များစွာပိုင်ဆိုင်သည်ကိုတွေ့ရသည်။ကျန်ဆင်းရဲနှင့်အဆင်းရဲဆုံးအိမ် ထောင်စုများမှာအရေအတွက်များသော်လည်းပိုင်ဆိုင်မှုအလွန်နည်းပြီးမြေယာမဲ့နှင့်ကျပမ်းများဖြစ်သည်ကိုတွေ့ကြရသည်။

(အဆင့်၃မှ၈၇အိမ်နှင့်အဆင့်၄မှ၅၂အိမ်၊စုစုပေါင်း၁၃၆အိမ်)ကျေးရွာတွင်အဆင့်၃မိသား စု၏၂၅%(၈၇)အိမ်နှင့်အဆင့်၄မိသားစု၏ ၇.၅%(၅၂)အိမ်၊စုစုပေါင်း(၁၃၆)အိမ်ထောင်စုအားစိ စစ်ကြည့်ရာတွင်ကျေးရွာတွင်ချေးငှါးခြင်းမရှိဘဲတစ်နေ့လျှင်အနည်းဆုံး၂နပ်စားနိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများမှာ၃လအောက်ဝမ်းစာဖူလုံသောအိမ်ထောင်စု(၁၁)အိမ်(၂၆.၈%)၊၃လနှင့်၆လအောက်ဝမ်းစာဖူလုံသောအိမ်ထောင်စု(၁၀)အိမ်(၂၄.၄%)ရှိပြီး၆လမှ၁၂လအထိဝမ်းစာဖူလုံသောအိမ်ထောင်စု(၂၀)အိမ်(၄၈.၈%)ကျပန်းအလုပ်နှင့်ဆွေမျိုးများထံမှချေးယူခြင်းဖြင့်ဖြေရှင်းကြသည်။၄င်းမိသားစုများမှာငွေနှင့် ရိက္ခာတို့ကိုအတိုး နှုန်းကြီးစွာဖြင့်ချေးယူကြရပြီးလုပ်အားဖြင့်ပြန်လည်ပေးဆပ်ကြ ရပါသည်။

ကျေးရွာတွင်အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ် ထောင်စု မရှိပါ။

ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေတွင်စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုတွင် မိသားစုအတွင်းအလုပ်လုပ်ကိုင်သူဦးရေအသင့်အတင့်ရှိသောကြောင့်ထိခိုက်လွယ်မှုလတ်ဖြစ်သည်။သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှုတွင်စိုက်ပျိုးရေမရ၊စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန်မရှိခြင်းတို့ကြောင့်ထိခိုက်လွယ်မှုလတ်သည်။သစ်တောများ၊ထင်းများစည်းကမ်းမဲ့ခုတ်လှဲခြင်းနှင့်မီးသွေးထုတ်လုပ်ခြင်းကြောင့်လည်းသစ်တောပြုန်းတီးမှုမြင့်သည်။သစ်တောပြုန်းတီးမှုကြောင့်မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှုတွင်မြင့် သည်။တီဘီရောဂါသည်အသက်ရှုလမ်းကြောင်းနှင့်လူ့အသုံးအဆောင်များမှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောကြောင့်လတ်သည်။အပူပိုင်းဒေသဖြစ်၍မိုးခေါင်ခြင်းတို့ကြောင့်ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်သည်။မီးဘေးမှာလည်း အချိန်မရွေးကျရောက်နိုင်သောကြောင့်ထိခိုက်လွယ်မှုလတ်ဖြစ်သည်။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်း ပြီးတစ်နှစ်ပတ်လုံးအချိန်မရွေးသွားလာနိုင်သောကြောင့်လတ်သည်။ငှက်ဖျားနှင့်အခြားကူးစက်ရောဂါ များကူးစက်နိုင်ခြေများခြင်း၊မတော်တဆထိခိုက်နိုင်ခြေများခြင်း၊ရေကြီးခြင်း၊အအေးလွန်ကဲခြင်း၊မုန်တိုင်း၊ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှု၊ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ၊တိရိစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု၊လူကုန်ကူးမှုတို့တွင် ထိခိုက် လွယ်မှုနိမ့်သည်။

ထိခိုက်သက်ရာက်လွယ်မှုခံရနိုင်သောလူအုပ်စုများတွင်လည်းလူငယ်၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု၊မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသားတောင်သူ၊လက်လုပ်လက်စားများ၊ကျပန်းများနှင့်ကားသမားများမှာထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်သည်။သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးဝါးစွာကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု၊ကူးစက်ရောဂါထူပြောသောဒေသတွင်နေထိုင်သူများမှာထိခိုက်လွယ်မှုလတ်သည်။ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ၊မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ၊ငါးကန်ပိုင်ရှင်၊လူနည်းစုလူမျိုးများ၊မြစ်ကမ်းဘေးနေထိုင်သူများ၊ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဇရိယာတွင်နေထိုင်သူများ၊နယ်စပ်ဒေသတွင်နေထိုင်သူများ၊ရွှေတွင်းလုပ်သား၊ လှည့် လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ နှင့်နေရပ်ပြန် ခြေချ သူများ မှာမရှိပါ။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျောင်းဆောင်နှင့်ပရိဘောဂလုံလောက်မှုမရှိ၊ကျောင်းရေလောင်းအိမ်သာ၊ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းလုံလောက်မှုမရှိပါ။ကျောင်းဆရာ/ဆရာမအရေအတွက်မှာအစိုးရခန့် ကျား(၁)ဦး၊မ(၆)ဦးနှင့်ကျေးရွာလုပ်အားပေးဆရာမမရှိပါ၊၊စုစုပေါင်း(၇)ဦးသာရှိပါသည်။ကျောင်းအာဟာရနှင့်ကျောင်းကျန်းမာရေးပညာပေးအစီအစဉ်များလည်းမရှိကြပါ။ကျောင်းဆောင်မှာ(၅၀'/၂၀'/၁၂')အရွယ်ရှိသွပ်မိုး၊အုတ်နှင့်ထရံကာဖြစ်ပြီးကျောင်းခြံစည်းရိုးအကာအရံမရှိပါ။အုတ်ကာရံချထားပေးလျှင်ကျောင်းသားများအတွက်စာသင်ကြားရာတွင်အဆင်ပြေချောမွေ့စေပါသည်။

ကျေးရွာတွင်အများစုသည် ဆင်းရဲသားများဖြစ်သောကြောင့် အဟာရချို့တဲ့မှုဖြစ်နိုင်ချေရှိပါသည်။အရေးပေါ်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုဖြစ်ပေါ်လာပါကတံတားဦးဆေးရုံသို့သွားရောက်ကု သကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ကလေးငယ်အများစုလည်းကျန်းမာကြသည်။ကျေးရွာတွင်အဖြစ်များသောရောဂါများမှာ ဆီးချို၊သွေးတိုးတို့ဖြစ်လေ့ရှိသည်။နေ့စဉ်စားသုံးနေရသောအစားအစာများသန့်ရှင်းမှုနည်းပါးခြင်း၊ စားသုံးဆီများမသန့်ခြင်း၊ဓတ်မြေသြဇာနှင့်ပိုးသတ်ဆေးအလွန်အကျွံသုံးစွဲထားသောဟင်းသီးဟင်းရွက်များကိုနေ့စဉ်ဝယ်ယူစားသုံးရခြင်း၊ကြာရှည်ခံဆေးများအသုံးပြုထားသောအသားငါး၊အစိုအခြောက်များကိုစားသုံးနေကြရခြင်း၊သဘာဝမဟုတ်သောကြီးထွားမြန်အသားငါးများကိုနေ့စဉ်ဝယ် ယူစားသုံးနေကြရခြင်း၊ဈေးကွက်အတွင်းဓါတ်မြေသြဇာ၊ပိုးသတ်ဆေး၊အသီးမှည့်ဆေး၊ဟော်မုန်းအ လွန်အကျွံသုံးစွဲထားသောသစ်သီးဝလံများကိုရောင်းချနေခြင်း၊နေ့စဉ်ဝယ်ယူစားသုံးနေရခြင်း၊၄င်းအစားအစာများကိုလည်း အစိုးရမှစနစ်တကျကြီးကြပ်၊စီစစ်မှုမရှိခြင်း၊ဟင်းချိုမှုံ့၊ကြက်သားမှုံ့များကိုအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်း၊ ဆိုးဆေး၊ချွတ်ဆေး၊ပွဆေးပါသောမုန့်နှင့်သရေစာများကိုရောင်းချခြင်း၊ဝယ်ယူစားသုံးနေရခြင်း၊ဆင်းရဲသားများကျန်းမာရေးဗဟုသုတနည်းခြင်း၊ကျန်းမာရေးလေ့ကျင့်ခန်းလုပ်သည့်အလေ့အထမရှိခြင်း၊လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ရန်ကျန်းမာရေးပစ္စည်းကရိယာမရှိခြင်းတို့ကြောင့်ဆီးချို၊သွေးတိုး၊ရောဂါဖြစ်ပွားကြသည်။ခြင်ပေါက်ပွားမှုအဆမတန်များပြားခြင်းကြောင့်လည်းဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊သွေးလွန်တုပ် ကွေးနှင့်ငှက်ဖျားရောဂါများလည်းဖြစ်ပွားလေ့ရှိပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏အဓိကအသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းမှာစိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီးကျေးရွာရှိအိမ်ခြေစုစု ပေါင်း(၂၄၀)အိမ်အနက်စိုက်ပျိုးရေးကိုအဓိကလုပ်ကိုင်သူ(၁၄၇)အိမ်ထောင်စုရှိသည်။၄င်းလုပ်ငန်း များတွင်လုပ်ကိုင်နေကြသောမိသားစုဝင်လုပ်အားမှာ(၂၀၇)ဦးရှိသည်ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရသောကြောင့်တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှမိသားစုဝင်လုပ်အားအနေဖြင့်၅ယောက်နှုန်းအလုပ်လုပ်နေကြရသည်ကိုတွေ့ရသည်။စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင်တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ(၁၁၃)ဦး၊မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင်တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ(၂၈)ဦး၊လက်သမား၊ပန်းရံလုပ်ငန်းတွင်တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ(၃၉)ဦး၊နောက်လိုက်လက်သမားတွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ(၄၇)ဦး၊စက်ချုပ်တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ(၅)ဦး၊အရောင်းအဝယ်တွင်ဈေးဆိုင်တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ(၁၂)ဦးစုစုပေါင်းတွဲဖက်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူအရအတွက်(၃၄၀)ဦးတွေ့ရပါသည်။ရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သူဦးရေ(၇၉၃)ဦးရှိသော်လည်းတကယ်အလုပ်လုပ်သူ(၆၂၅)ဦးတွေ့ရှိရသောကြောင့်ကျန်(၃၁)ဦးမှာအလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်နေသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

ကျေးရွာတွင်စက်ချုပ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ(၅)ဦးရှိပါသည်။ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင် ပန်းရံလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ(၄၇)ဦးရှိသည်။လက်လီလက်ကားရောင်းဝယ်ရေးမှာ(၁၇)ဦး၊ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းတွင်လုပ်ကိုင်သူ(၂)ဦး၊ကျန်းမာရေး(၁)ဦးနှင့်ပညာရေးမှာ(၁၀)ဦးသာရှိပါသည်။ကျေးရွာတွင်အရော င်းအဝယ်နှင့်ကောင်းမောင်းသူလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများပြီးစက်ချုပ်၊ပန်းရံနှင့်အစိုးရ ဝန်ထမ်းအနည်းငယ်သာရှိပသည်။ဘွဲ့ရအလုပ်မရှိလူငယ်များအားမိမိဒေသတွင်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများရရှိရေးေ ောင်ရွက်နိုင်ရန်၊ပညာသင်တန်းများတက်ရောက်ရန်နှင့်လုပ်ငန်းထူထောင်ရန်လည်းကုန်ကျစရိတ် နှင့် အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ကြပါ။အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းတွင် နေ့စားသွားရောက်လုပ်ကိုင်ရခြင်း၊လက်သမား၊ဈေးဆိုင်နှင့်ဈေးရောင်းခြင်း၊ဝန်ထမ်းအနည်းငယ်နှင့်နေ့စားဝန်ထမ်းအနည်းငယ်သာရှိသည်။၄င်းလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ကိုင်ရာတွင်လည်းအလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင် ငွေပုံမှန်မရရှိခြင်း၊လုပ်အားခနည်းခြင်းတို့ကြောင့်ဝင်ငွေနည်းပါးသည်။ကျေးရွာတွင်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာကျွမ်းကျင်မှုလည်းနည်းပါးသည်။အရင်းအနှီးလည်းနည်းပါးပြီးချေးငွေမှာလည်း လောက် လုံမှုမရှိပါ။

ကျေးရွာ၏ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှုကိုလေ့လာရာတွင်စာမတတ်သူဦး ရေ(၁၁)ဦး၊(၁.၀%)၊ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး(၃၄)ဦး၊(၃.၂%)၊မူလတန်းမပြီးဆုံးသူ(၆၁)ဦး၊(၁၈.၅%)၊မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူဦးရေ(၈၅၃)ဦး၊(၈၀.၂%)အလယ်တန်းပညာရေးပြီးစုစုပေါင်း(၆၃)ဦး၊(၅.၉%)၊အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူဦးရေ(၃၀)၊(၂.၈%)နှင့်တက္ကသိုလ်ပညာရေးပြီးဆုံးသူဦးရေ(၁၂)ဦး(၁.၁%)ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။အလယ်တန်း၊အထက်တန်းသို့သွားရောက်ပညာသင်ကြားရန်ဝေးလံခြင်းမရှိပါ။ လူငယ်များအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ အခြေခံပညာတတ်မြောက် မှုမူလတန်းပညာပြီးဆုံးသူ၊အလယ်တန်းပညာပြီးဆုံးသူ၊အထက်တန်းပညာပြီးဆုံးသူအရေ အတွက်ကိုလေ့လာရာတွင်အမျိုးသားဦးရေထက်အမျိုးသမီးဦးရေများသည်။ဘုန်းကြီး ကျောင်းသင်ပညာရေးနှင့်ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာမူအမျိုးသားဦးရေကပိုများနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းနေအရွယ်ဦးရေ(၃၃)ဦး၊ အလယ်တန်း ကျောင်းနေရွယ်(၃၃)ဦးရှိပါသည်။အထက်တန်းကျောင်းနေသူဦးရေ(၁၆)ဦးရှိပါသည်။တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊သူဦးရေ(၁၂)ဦးရှိသည်။ကလေးမိဘများမှာမိမိ၏အဖိုးအဖွားနေအိမ်တွင်နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။ကျောင်းေ ောင်နှင့်ပရိဘောဂလုံလောက်မှုမရှိ၊ကျောင်းသောက်ရေ၊သင်ထောက်ကူပစ္စည်းနှင့်အားကစားပစ္စည်းလုံလောက်မှုမရှိကြပါ။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် လက်ရှိယဉ်ကျေးမှုနှင့်ဓလေ့ထုံးစံများအရ ကျား၊မ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုအနေဖြင့် ကြီးမားသောပြဿနာနှင့်ကျားနှင့်မအကြားပြင်းထန်သောအိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့်ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများမတွေ့ရပါ။အမျိုးသား၊အမျိုးသမီးများသည်သာမန်အားဖြင့်အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟုယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။သို့သော်ကျေးရွာအတွင်းလူမှုအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းရာတွင်အမျိုးသမီးများထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းလေ့ရှိခြင်း၊အရေးပါသောဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်သောရာထူး၊နေရာပေး လေ့ရှိသည်။အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီးများမှာလုပ်ငန်းအမျိုးအစား၊အလုပ်လုပ်ချိန်၊လုပ်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူသော်လည်းလုပ်အားခတွင်တန်းတူမရရှိခြင်း၊အများစုမှာအမျိုးသမီးများကိုအလယ်တန်းအဆင့် အထိ၊အခြေခံအရေးအဖတ်အတွက်တတ်မြောက်ရုံသာပညာသင်ကြားပေးလေ့ရှိခြင်းတို့ရှိနေသေးသည်။ သို့သော်အမျိုးသားများမှာမိသားစုဝင်ငွေအတွက်နေ့စားအလုပ်သမားအဖြစ်လုပ်ကိုင်ကြရသောကြောင့်ပညာပြီးဆုံးအောင်သင်ကြားနိုင်ခြင်းမရှိသည်လည်းကိုတွေ့ရသည်။ဘွဲ့ရဦးရေတွင်မူအမျိုးသားကပိုများသည်။ကျေးရွာတွင်ကျား-မရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာလူမှုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းရာတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွ စွာ ပါဝင် ကြသည်။

ကျေးရွာတွင်နေ့စားလုပ်ကိုင်ရသောလုပ်ငန်းအမျိုးအစား(၄)မျိုးရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင်အမျိုးသားများ၏ အများဆုံးလုပ်အားခမှာကျပ်၅၀၀၀နှင့်အနည်းဆုံးလုပ်အားခမှာ၄၀၀၀ကျပ်ဖြစ်ပြီးအမျိုးသမီးများ၏ အများဆုံးလုပ်အားခမှာ၄၀၀၀ကျပ်နှင့်အနည်းဆုံးလုပ်အားခမှာ ၃၀၀၀ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင်အမျိုးသားများ၏ အများဆုံးလုပ်အားခမှာ၅၀၀၀ကျပ်နှင့်အနည်းဆုံးလုပ်အားခမှာ၃၀၀၀ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ပန်းရံလုပ်ငန်းများတွင်အမျိုးသားများ၏ အများဆုံးလုပ်အားခမှာ၈၀၀၀ကျပ်နှင့်အနည်းဆုံးလုပ်အားခမှာ၅၀၀၀ကျပ်ဖြစ်ပြီးအမျိုးသမီးများ၏ အများဆုံးလုပ်အားခမှာ၅၀၀၀ကျပ်နှင့်အနည်းဆုံးလပ်အားခမှာ၃၀၀၀ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။လုပ်ငန်းအားလုံးတွင် အလုပ်ချိန်နှင့်လုပ်အားစိုက်ထုတ်မှုပင်ပန်းမှုခြင်းတူသော်လည်းလုပ်အားခအနေဖြင့်ကျားနှင့်မခွဲခြားမှုမမျှတမှု ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ကျေးရွာအတွင်းတွင်လူမှုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်း(၃)ဖွဲ့ရှိသည်။၎င်းတို့အနက်လူမှုရေးကို အခြေခံသောအဖွဲ့(၃)ဖွဲ့ရှိသည်။၎င်းအဖွဲ့များ၏ အဖွဲ့ဝင်အရေအတွက်ကတွင်လေ့လာကြည့်ရာဦးဆောင်မှုစွမ်းရည်လည်း အား နည်းသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှုကိုလေ့လာရာတွင် စာမတတ်သူဦးရေ(၁၁)ဦး၊(၁.၀%)၊ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး(၃၄)ဦး၊(၃.၂%)၊မူလတန်းမပြီးဆုံးသူ(၆၁)ဦး၊(၁၈.၅%)၊မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူဦးရေ(၈၅၃)ဦး၊(၈၀.၂%)အလယ်တန်းပညာရေးပြီးစုစုပေါင်း(၆၃)ဦး၊(၅.၉%)၊အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူဦးရေ(၃၀)၊(၂.၈%)နှင့်တက္ကသိုလ်ပညာရေးပြီးဆုံးသူဦးရေ(၁၂)ဦး(၁.၁%)ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။အလယ်တန်း၊အထက်တန်းသို့သွားရောက်ပညာသင်ကြားရန်ဝေးလခြင်းမရှိပါ။လူငယ်များအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးကြောင်းတွေ့ရပါသည်။အခြေခံပညာ တတ်

မြောက်မှုမူလတန်းပညာပြီးဆုံးသူ၊အလယ်တန်းပညာပြီးဆုံးသူ၊အထက်တန်းပညာပြီးဆုံးသူအ ရေအတွက်ကိုလေ့လာရာတွင်အမျိုးသားဦးရေထက်အမျိုးသမီးဦးရေများသည်။ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေးနှင့်ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာမူအမျိုးသားဦးရေကပိုများနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းနေအရွယ်ဦးရေ(၃၃)ဦး၊ အလယ်တန်း ကျောင်းနေရွယ် (၃၃)ဦးရှိပါသည်။အထက်တန်းကျောင်းနေသူဦးရေ(၁၆)ဦးရှိပါသည်။တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊သူဦးရေ(၁၂)ဦးရှိသည်။ကလေးမိဘများမှာမိမိ၏အဖိုးအဖွားနေအိမ်တွင်နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။ကျောင်းဆောင်နှင့်ပရိဘောဂလုံလောက်မှုမရှိ၊ကျောင်းသောက်ရေ၊သင်ထောက်ကူပစ္စည်းနှင့်အားကစားပစ္စည်းလုံလောက်မှုမရှိကြပါ။

၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာအတွင်းတွင်လူမှုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်း(၃)ဖွဲ့ရှိသည်။၄င်းတို့အနက်လူမှုရေးကို အခြေခံသောအဖွဲ့(၃)ဖွဲ့ရှိသည်။၄င်းအဖွဲ့များ၏အဖွဲ့ဝင်အရေအတွက်ကတွင်လေ့လာကြည့်ရာဦးဆောင်မှုစွမ်းရည်လည်း အား နည်းသည်ကို တွေ့ရသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုမှာလယ်မြေ(၃၆၃)ဧကရှိသည်။ယာမြေနှင့်တောင်ယာ(၄၀၆)ဧက၊နှစ်ရှည်ပင်သီးနှံစိုက်ခင်း(၁၀၅)ဧကနှင့်အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်း(၂)ဧကရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။စိုက်ပျိုးမြေအားလုံး၏မြေအရည်အသွေးမှာအသင့်အတင့်ဖြစ်ပြီးဆည်ရေ မရသောကြောင့်လည်းစိုက်ပျိုးမြေအားလုံးမှာနှစ်စဉ်မိုးရေကိုသာအားကိုးစိုက်ပျိုးကြရသည်။ထို့ကြောင့်မိုးရေလှောင်ကန်များအသစ်တူးဖော်ခြင်း၊မြေအောက်ရေရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပေးပါကစိုက်ပျိုးရေးအတွက်အလားအလာအထူးကောင်းမွန်လာမည်။

ထောက်ရစ်ကျေးရွာတွင်မိုးရေဖြင့်သာ ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးကြရပါသည်။

ကျေးရွာ၏အဓိကစိုက်ပျိုးသောသီးနှံများမှာပဲနီပြား၊ပဲကြီး၊ကုလားပဲ၊နှင့်မြေပဲတို့ ဖြစ်သည်။ပဲနီပြားစိုက်ပျိုးမြေဧကစုစုပေါင်းမှာ၅ဝဧကဖြစ်ပြီးသီးတင်းကျွတ်လတွင်စတင်စိုက်ပျိုးကာတပေါင်းလတွင်ရိတ်သိမ်းကြသည်။ပဲကြီးစိုက်ပျိုးမြေဧကစုစုပေါင်းမှာ(၃ဝ)ဧကဖြစ်ပြီးသီးတင်းကျွတ်လတွင်စတင်စိုက်ပျိုးကာတပေါင်းလတွင်ရိတ်သိမ်းကြသည်။ကုလားပဲစဉ်းငုံသီးနှံထွက်နှုန်းမှာအများဆုံး၂တင်းမှအနည်းဆုံး၃တင်း၊တဧကပျမ်းမျှထွက်နှုန်းမှာ၁.၅တင်းဖြစ်သည်။မိုးမြေပဲသီးနှံအထွက်နှုန်းမှာအများဆုံး၁၅တင်းမှအနည်းဆုံး၂၅တင်း၊တဧကပျမ်းမျှထွက်နှုန်းမှာ၁၇.၅တင်းဖြစ်ပါသည် တောင်သူများစုသည်လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အတွက်အလုပ်သမားမလုံလောက်မှုပြဿနာကိုရင်ဆိုင်တက်ရပြီးလုပ်အားခပိုမိုမှအလုပ်သမားများကိုငှားရမ်းရရှိနိုင်ကြကာကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားရသည်။တောင်သူများသည်တခါတရံတွင်မိုးရွာသွန်းမှုမညီမျှမှုနှင့်ရင်ဆိုင်တတ်သည်။ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့်သီးနှံများတွင်ဖျက်ပိုးများကျရောက်လျှင်နည်းပညာအားနည်းခြင်းကြောင့်သီးနှံများအထွက်နှုန်းနည်းသည်။သီးနှံများ

SAMPLE

ရောင်းချလျှင်ဈေးကွက်တည်ငြိမ်မှုမရှိခြင်းကြောင့်အမြတ်ရရှိမှုနည်းပါးသည်။တောင်သူများအနေဖြင့် ထိရောက်သောစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာစနစ်ကိုလလားနေကြ သည်။

ကျေးရွာတွင်ထွန်စက်(၁)စင်း၊ခြွေလှေ့စက်(၂)စင်း၊ရေစုပ်စက်(၂)စင်းနှင့်ခြေနင်းရေတင်စက်(၂)စက်ရှိပြီ းတစ်ဦးချင်းပိုင်ဖြစ်ပါသည်။

မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူ(၃၁၆)အိမ်ထောင်စုတစ်ပိုင်တစ်နိုင်အနေဖြင့်မွေးမြူကြသည်။ မွေး မြူထားသောအကောင်ရေမှာခိုင်းနွား(၁၇၀)ကောင်၊နို့စားနွား(၃၄၄)ကောင်၊ဆိတ်(၁၀၆)ကောင်၊ဝက် (၅၀)ကောင်၊ကြက်(၂၆၈)ကောင်တို့မွေးမြူကြသည်။တိရိစ္ဆာန်ရောဂါများအထူးသဖြင့်ခွာနာလျှာနာ၊က ြက်တုပ်ကွေး၊ဝက်နာရောဂါများဖြစ်ပြီးကျေးရွာတွင်ရောဂါကြောင့်သေဆုံးပျက်စီးမှုများရှိတက်သည်။န ည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကိုမြို့နယ်တိမွေး/ကုဦးစီးဌာနမှရရှိနိုင်သော်လည်းဝန်ထမ်းမလုံလောက်မှုကြောင့် လွှမ်းခြုံဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှုအားနည်းသည်။မွေးမြူရေး၏အဓိကအခက်အခဲမှာ နည်းပညာဝန်ဆောင် မှုအခက်အခဲ၊မျိုးကောင်းမျိုးသန့်လက်လှမ်းမီမှုမရှိ၊အမြတ်အစွန်းရရှိမှုအခြေအနေ၊သားငါးရောင်းချ ရာတွင်သားသတ်လိုင်စင်ရရှိသူ၏ခေါင်းပုံဖြတ်မှုခံရပြီးနှင့်လိုင်စင်ချထားရာတွင်ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမ ရှိခြင်း။လွတ်လပ်စွာရောင်းချခွင့်မရကြပါ။အခြားမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူလည်းအနည်းငယ်သာ ပါသည်။

စားကျက်မြေမရှိပါ။မွေးမြူရေးအတွက်ရေလုံလောက်မှုမရှိပါ။မွေးမြူရေးအတွက်လိုအပ် သောသွင်းအားစုများကိုအလုံအလောက်ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။တိမွေးကုဦးစီးဌာနရှိသည်။ဈေးကွက် အ လုံအလောက်ရှိသည်။ပုံစံ၇ရှိပါကစိုက်ဘဏ်မှစိုက်ပျိုးရေးချေးငွေရရှိပါသည်။မျိုးတိရစ္ဆာန်အတွက် ဒေ သအတွင်းဆက်သွယ်ရရှိနိုင်ပါသည်။မွေးမြူရေးအနေဖြင့်နွားမွေးမြူခြင်းကိုအဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြ သည်။ဆိတ်၊ဝက်၊ဘဲနှင့်ကြက်မွေးမြူခြင်းကိုလည်းလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။မွေးမြူရန်အိမ်ခြေဝန်းလုံလော က်မှုရှိပါ သည်။

မွေးမြူရေးချေးငွေလုံလောက်စွာရရှိမှုမရှိပါ။နှစ်စဉ်ရာသီလိုက်ရောဂါများဆိုးရွားစွာကျ ရောက် လေ့ရှိပြီးနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုအချိန်မီမရ၊ကာကွယ်ဆေးထိုးလေ့မရှိသောကြောင့်ဆုံးရှုံးမှုများသည်။ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုလည်းလုံလောက်မှုမရှိ။ဈေးကွက်အလုံအလောက်ရှိသော်လည်းလိုင်စင်မရှိသ ဖြင့်လွတ်လပ်စွာရောင်းဝယ်ခွင့်မရှိ၊ဈေးကောင်းမရကြပါ၊သားသတ်လိုင်စင်ရှိသူ၏ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းကို ခံကြရသည်။စိုက်ဘဏ်မှ ချေးငွေရရှိပါသည်။ ကူးစက် ရောဂါ ဖြစ်ပွားပါက အချိန်မှီ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင်စက်ချုပ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ(၅)ဦးရှိပါသည်။ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း တွင်ပန်းရံလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ(၄၇)ဦးရှိသည်။လက်လီလက်ကားရောင်းဝယ်ရေးမှာ(၁၇)ဦး၊ပို့ဆောင်ရေ းလုပ်ငန်းတွင်လုပ်ကိုင်သူ(၂)ဦး၊ကျန်းမာရေး(၁)ဦးနှင့်ပညာရေးမှာ(၁၀)ဦးသာရှိပါသည်။ကျေးရွာတွင်

SAMPLE

အရောင်းအဝယ်နှင့်ကောင်းမောင်းသူလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများပြီးစက်ချုပ်၊ပန်းရံနှင့်အစိုးရဝန်ထမ်း အနည်းငယ်သာရှိပသည်။ဘွဲ့ရအလုပ်မရှိလူငယ်များအားမိမိဒေသတွင်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများရရှိရေးဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊ပညာသင်တန်းများတက်ရောက်ရန်နှင့်လုပ်ငန်းထူထောင်ရန်လည်းကုန်ကျစရိတ်နှင့်အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ကြပါ။အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းတွင် နေ့စားသွားရောက်လုပ်ကိုင်ရခြင်း၊လက်သမား၊ဈေးဆိုင်နှင့်ဈေးရောင်းခြင်း၊ဝန်ထမ်းအနည်းငယ်နှင့်နေ့စားဝန်ထမ်းအနည်းငယ်သာရှိသည်။၄င်းလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ကိုင်ရာတွင်လည်းအလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေပုံမှန်မရရှိခြင်း၊လုပ်အားခနည်းခြင်းတို့ကြောင့်ဝင်ငွေနည်းပါးသည်။ကျေးရွာတွင်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာကျွမ်းကျင်မှုလည်းနည်းပါးသည်။အရင်းအနှီးလည်းနည်း ပါးပြီး ချေးငွေ မှာလည်း လောက် လုံမှုမရှိပါ။

ကျေးရွာ၏ ဒေသစိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးအတွက်ဈေးကွက်နှင့်နီး၍ဈေးကွက်အလုံအလောက်ရပါသည်။နယ်မြေအေးချမ်းပြီးလွတ်လပ်စွာသွားလာရောင်းဝယ်နိုင်သည်။ဘွဲ့ရနှင့်ဘွဲ့မ ရသေးသောအလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီးတစ်နှစ်ပါတ်လုံးရာသီမရွေး၊အချိန်မရွေးသွားလာနိုင်သည်။ကျေးရွာတွင်ဈေးရောင်း၊စက်ချုပ်၊အလှပြင်စသည့် အသက်မွေးဝမ်း လုပ်ငန်းအချို့ကိုလည်းလုပ်ကိုင်စားသောက် ကြပါသည်။ကျေးရွာတွင်အလုပ်လုပ်ကိုင်သူဦးရေများပြားသော်လည်းမြို့သို့သွားကာစက်ချုပ်၊ဇာထိုးပန်းထိုး၊ဖုန်းပြင်၊ဝပ်ရှော့၊ကွန်ပျူတာသင်တန်းများရှိသော်လည်း သွားရောက်သင်ကြားနိုင်မှုမရှိပေ။

(ဃ) သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင်ကျောက်ကုန်းမြေဖြစ်သောကြောင့်မြေဆီသြဇာညံ့ပါသည်။ဓါတ်မြေသြဇာများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့်စိုက်နည်းစနစ်မှားယွင်းမှုကြောင့်မြေဆီသြဇာအန္တရာယ်ရှိမှုမြင့်ပါသည်။သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအသိပညာပေးလုပ်ငန်းများမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။ရေအရင်းအမြစ်နေဖြင့် မိုးရေကိုသာ အားကိုးနေရပြီး မြေအောက်ရေတူးဖော်ရရှိနိုင်ပါ သည်။စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်အားနည်းပြီး စည်းကမ်းမဲ့စွန့်ပစ်ကြပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာတွင်စိုက်ဘဏ်ချေးငွေ၊သမချေးငွေနှင့်မိတ်ဆွေ၊ဆွေမျိုးများမှချေးငွေလုပ် ငန်းများရှိပါသည်။၄င်းချေးငွေများတွင်စိုက်ဘဏ်နှင့်သမချေးငွေများ၏ ချေးငွေကာလမှာ(၆)လဖြစ်ပြီး အတိုးနှုန်းမှာ(၁)ကျပ်ပြား(၅၀)ဖြစ်သည်။မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများမှချေးငွေကာလမှာ(၁)လဖြစ်ပြီး အတိုးနှုန်းမှာ(၂၀)ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။စိုက်ဘဏ်နှင့်သမချေးငွေများမှာအချိန်မီထုတ်ချေးပေး ခြင်းမရှိ၊ကုန်ကျစရိတ်လုံလောက်မှုမရှိ။ကာလကို(၆)လချေးငွေပြန်ဆပ်ချိန်ကိုအတိအကျသတ်မှတ်ထားသောကြောင့်သီးနှံဈေးကောင်းမစောင့်နိုင်ဘဲရောင်းချပြန်ဆပ်ရခြင်းဖြစ်သည်။မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများမှချေးငွေ

SAMPLE

မှာလိုအပ်သည့်အချိန်ရနိုင်သော်လည်းဆင်းရဲသောကြောင့်ယုံကြည်မှုအားနည်း၍ အလုံအလောက် နှင့် လူတိုင်းမရနိုင်ပါ။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျောင်းဆောင်နှင့်ပရိဘောဂလုံလောက်မှုမရှိ၊ကျောင်းရေ လောင်း အိမ် သာ၊ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းလုံလောက်မှုမရှိပါ။ကျောင်းဆရာ/ဆရာမအရေအတွက်မှာအစိုးရခန့်ကျား(၁)ဦး၊မ(၆)ဦးနှင့်ကျေးရွာလုပ်အားပေးဆရာမမရှိပါ၊၊စုစုပေါင်း(၇)ဦးသာရှိပါသည်။ကျောင်းအာဟာရနှင့်ကျောင်းကျန်းမာရေးပညာပေးအစီအစဉ်များလည်းမရှိကြပါ။ကျောင်းဆောင်မှာ(၅၀'/၂၀'/၁၂')အရွယ်ရှိသွပ်မိုး၊အုတ်နှင့်ထရံကာဖြစ်ပြီးကျောင်းခြံစည်းရိုးအကာအရံမရှိပါ။အုတ်ကာရံချထားပေးလျှင်ကျောင်းသားများအတွက်စာသင်ကြားရာတွင်အဆင်ပြေချောမွေ့စေပါသည်။

ဆရာတပည့်အချိုးမှာမူလတန်းတွင်ဆရာလုံလောက်မှုရှိသည်။အားကစားကွင်းရှိသော်လည်းကျဉ်းပါသည်။အားကစားပစ္စည်းလုံလောက်မှုလည်းမရှိပါ။မိဘဆရာအသင်းကဏ္ဍတွင်စိတ်ဝင်စားမှုရှိပြီးတက်ကြွစွာလှုပ်ရှားကြပါသည်။ကျောင်းအာဟာရနှင့်ကျောင်းကျန်းမာရေးပညာပေးအစီအစဉ်များလည်း မရှိကြပါ။ ကျောင်းဆရာအရေအတွက်မှာ အစိုးရခန့် ကျား ၁ဦး၊မ ၆ဦး ရှိပါသည်။

ကာကွယ်ဆေးတစ်နှစ်၃ကြိမ်ပုံမှန်ထိုးပေးသည်။အာဟာရပညာပေးဝန်ဆောင်မှုများလည်း အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမရှိပါ။ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းလုပ်ငန်းအားအခြားအုပ်စုကျေးရွာ ဆေးခန်းသို့ပုံမှန်သွားရောက်ထိုးနှံကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင်ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိပါ။လက်ရှိကျေးရွာတွင်အရန်သားဖွါးဆရာမ(၁)ဦးသာခန့်ထားပေးသောကြောင့်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုနှင့်ကျန်းမာရေးပညာပေးများလုံလောက်မှုမရှိပါ။သားဖွါးဆရာမတစ်ရွာတစ်ဦးခန့်ထားပေးရန်(သို့မဟုတ်)အရံသားဖွါးသင်တန်းပေးရန်လိုအပ်သည်။အရေးပေါ်ဖြစ်ပါက၁၇မိုင်ဝေးသောတံတားဦးဆေးရုံဆေးရုံသို့သွားကြ ရသည်။ကျေးရွာတွင်ဆေးထိုး၊ဆေးသောက်ရောဂါများကိုဒေသခံများအနေဖြင့်ကျန်းမာရေးသင်တန်းများ ပို့ချ ပေးလျှင်ပို၍ အဆင်ပြေနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင်ရေတွင်း(၂၁)တွင်း၊အဝီစိတွင်း/စက်တပ်(၄၀)အဝီစိ တွင်း/တုံကင်(၁)တွင်း၊မိုးရေသိုလှောင်ကန်(၄၁)၊မြစ်/ချောင်း(၁)၊ရေကန်(၈၇)၊ရှိပြီးနွေ၊မိုး၊ဆောင်းအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။မိုးရေလှောင်ကန်(၂)ကန်ရှိပြီးမိုးရာသီတွင်သာအသုံး ပြုနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင်အိမ်ထောင်စု၂၄၀အိမ်ရှိသော်လည်းယင်လုံအိမ်သာ(၁၀၁)လုံးသာရှိပြီးစနစ်တကျသုံးစွဲခြင်းလည်းမရှိ၊အမှန်တကယ်လည်းယင်လုံမှုမရှိကြပါ။သန့်ရှင်းမှုလည်းမရှိကြပါ။ ကျင်းအိမ်သာ(၃၁)လုံး/တောထိုင်အသုံးပြု (၁၀၈) ရှိကြ သော်လည်း တခါတရံတွင် မိသားစုအိမ်တွင် စုစုပေါင်း သုံးစွဲလျှက် ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

SAMPLE

(ဆ)လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက်အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်အနေအထားသီးသန့်မရှိပေ။သူတို့သည်ကျေးရွာရှိလူမှုရေးလုပ်ငန်းတွင်ပါဝင်တက်ကြွစွာဆောင်ရွက်မှုရှိပြီးဘာသာရေးလုပ်ငန်းတွင်စိတ်ပါဝင်စားမှုတက်ကြွမှုရှိပါသည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက်ဆောင်ရွက်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများသီးသန့်ဖော်ဆောင်ခြင်းမရှိသေးချေ။အားကစားနှင့်အားကစားပစ္စည်းများတွင်လည်းလက်လှမ်းမီမှုအားနည်းပြီးကျေးရွာတွင်အားကစားကွင်းရှိသော်လည်းအားကစားပစ္စည်းပြည့်စုံမှုမရှိကြပါ။ယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်ရိုးရာပွဲများထိန်းသိမ်းမှုလည်းအားနည်းနေကြပြီဖြစ်သည်။ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအနေဖြင့်နှစ်စဉ်သင်္ကြန်အကပွဲကိုကျင်းပပါသည်။ကျေးရွာတွင်စာကြည့်တိုက်မရှိသည့်အတွက် လူငယ်များမှာစာပေလေ့လာမှု၊ဗဟုသုတနည်းပါးသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ဖုန်းများကိုလူငယ်တိုင်းလိုလိုကိုင်ဆောင်ပြီးအင်တာနက်အသုံးပြုကြသော်လည်းဖေ့စ်ဘုတ်၊ဖိုက်ဘာတို့ကိုသာအများဆုံးအသုံးပြုကြပြီးအရေး[ကြ]ီးသောစီးပွါးရေး၊ပညာရေး၊နိုင်ငံရေး၊သတင်းတို့တွင်လေ့လာမှုအားနည်းနေသေးသည်။အင်တာနက်ဝက်ဆိုက်များဝင်ရောက်လေ့လာရန်လည်းဗဟုသုတနည်းနေသေးသည်။လူငယ်များမှာလည်းစာဖတ်မှုအားနည်းပါးပါသည်။ကျေးရွာတွင်လူငယ်များအတွက်စာကြည့်တိုက်ဖွင့်လှစ်ခြင်းကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးရုံးဆောက်ရန်လိုအပ်ခြင်း ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါရန်ဖြစ်ပါသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦး - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များအတွက်ကျေးရွာအတွင်းနှင့်၇မိုင်ကွာဝေး သောတံတားဦးမြို့ဈေးနှင့်(၂၅)မိုင်ဝေးသောမန္တလေးမြို့ဈေးတို့တွင်ဈေးကွက်အလုံအလောက်ရှိသည်။၄င်းဈေးများသို့ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်ကယ်ဖြင့်ရာသီမရွေးသွားရောက်ဝယ်ယူကြရသည်။ကုန်စိမ်းကိုကျေးရွာဈေးတွင်အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်ပြီး၊အခြားလူသုံးကုန်ပစ္စည်းများကိုတံတားဦးဈေးနှင့်မန္တလေးဈေးများသို့ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်ကယ်၊ဆိုင်ကယ်တက္ကစီ၊ကားစသည်တို့ဖြင့်ရာသီမရွေးသွားရောက်ဝယ်ယူကြရသည်။

ရွာတွင်းလမ်းမှာ(၁)အဆင့်အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ရွာချင်းဆက်လမ်း(၁)အဆင့်အမျိုးအစားဖြစ်ပါသည်။ကျေးရွာရှိလမ်းများမှာမြေသားလမ်းများဖြစ်ခြင်းကြောင့်မိုးအခါတွင်သွားလာရန်ခက်ခဲပါသည်။ရွာတွင်းလမ်းလမ်းပျက်စီးပြီးသွားလာရန်အနည်းငယ်ခက်ခဲပါသည်။လမ်းများအရှည်တည်တံ့ရန်လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ပေး နိုင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင်တံတားမရှိပါ။

ကျေးရွာတွင်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအနေဖြင့်တံတားဦး(၇)မိုင်ကား၊ထော်လာဂျီး၊ဆိုင်ကယ်တို့ဖြင့်အသုံးပြုပါသည်။ကား(၃)စီး၊စက်ဘီး(၄၂)စီး၊ဆိုင်ကယ်(၁၈၉)စင်း၊နွားလှည်း(၆၄)စီး၊လှေသ

န္တာန် (၂၅)စီး၊ထော်လာဂျီး (၃)စီးရှိပြီးအများစုမှာတစ်ပိုင်တစ်နိုင်သွားလာရေးနှင့်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက်ဆိုင်ကယ်ကိုအများစုအသုံးပြုကြသည်။

ကျေးရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးအသုံးပြုသူ (၁၇၅)အိမ်နှင့်ဆိုလာအသုံးပြုသူ (၂၂)အိမ်တို့ရှိပါသည်။လျှစ်စစ်မီတာကောက်ခံရာတွင်ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိ၊ပြုပြင်ရန်နည်းပညာလိုအပ်ပါသည်။ဆိုလာကိုအသုံးပြုရာတွင်စာဖတ်ခြင်းနှင့်ညဖက်မီးလင်းရန်အတွက်သာအသုံးဝင်သည်။ရာသီဥတုမကောင်းပါကအားမပြည့်ပါ။

ကျေးရွာတွင်ဆက်သွယ်ရေး၊သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာနှင့်ပတ်သက် ၍ အိမ်တိုင်းနီးပါးတယ်လီဖုန်းအသုံးပြုနိုင်ကြပြီးတယ်လီဖုန်း (၃၀၄)လုံး၊ရေဒီယို (၂၂)လုံးနှင့်တီဗွီ (၁၃၅)လုံး၊ဂြိုလ်တုစလောင်း (၇)ခုနှင့်အခြား (၆) ရှိပါသည်။ ဆက်သွယ်မှု အားကောင်းပါသည်။

(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီးတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့်ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကိုချောမွေ့စေသည်။လူကုန်ကူးမှုနှင့်ကြီးမားသောခိုးမှုများမရှိကြပါ။သာမာန် ကိစ္စ များကို ကျေးရွာ ရာအိမ်မှူးနှင့် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့မှ ဖြေရှင်းပေးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာနှင့်အနီးတဝိုက်သဘာဝတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ၊ဆေးဖက်ဝင်အပင်များများရှိသည်။ ကျေးရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်၇၉၃ဦး(၆၆.၆%)ရှိသဖြင့်၄င်းလူရွယ်များကိုအသက်မွေးဝမ်းနည်းပညာများသင်ကြားပေးခြင်းဖြင့်လူသားအရင်းအမြစ်ကိုတည်ဆောက်ပေးနိုင်ပါကကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်များစွာအလားအလာကောင်းပါသည်။ကျေးရွာလူထု၏ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာယေဘုယျအားဖြင့်ကောင်းမွန်ပြီးကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်းအလွယ်တကူလက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။

စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးအတွက်လည်းသင့်တော်သောရေ၊မြေ၊ရာသီဥတု၊မြေနေရာ အကျယ်အဝန်းနှင့် စိုက်ပျိုးမြေများလည်းရှိသည်။

စိုက်ပျိုး၊မွေးမြူရေးမှ ထွက်သော ထုတ်လုပ်ကုန်များအတွက်လည်းဈေးကွက်အလုံအလောက် ရှိသည်။မွေးမြူရေးအတွက်လည်းစားကျက်နယ်မြေသီးသန့်မရှိသော်လည်းသီးနှံများရိတ်သိမ်းပြီးချိန်တွင်လွှတ်ကျောင်း နိုင်သည်။စားကျက်မြေ သတ်မှတ်ပေးပါက စားကျက်မြေ လုံလောက်မှုရှိမည်။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီးတစ်နှစ်ပါတ်လုံး၊အချိန် မရွေး၊ ယဉ်မျိုးစုံ သွားလာနိုင်သည်။ တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးအနေဖြင့်လည်း အမ်ပီတီ၊ အော်ရီဒူး၊ အမ်အီးစီနှင့် တယ်လီနော ၄ မျိုးစလုံးဆက်သွယ်နိုင်ပြီး ဈေးကွက်နှင့် သတင်းအချက်အလက်များ အချိန်နှင့် တပြည်းညီ ရယူနိုင်သည်။

လုံခြုံရေးအရလည်း နယ်မြေဒေသအေးချမ်းသာယာပြီး လွတ်လပ်စွာ၊လုံခြုံစွာ သွားလာနိုင်သည်။ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီးတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့်ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို လုံခြုံချောမွေ့စေသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိစိုက်ပျိုးမြေများမှာမြေဆီသြဇာညံ့သည်။စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန်နေရာမရှိ။လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာလုံလောက်မှုမရှိ။စိုက်ပျိုးစရိတ်နှင့်သွင်းအားစုစရိတ်ကုန်ကျမှုမြင့်သည်။ပုံစံ၇ရရှိရန်အခက်အခဲရှိသည်။စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ဆည်မြောင်းများမရှိ၊ သွင်းရေမရရှိကြပါ။မြေအောက်ရေရှိသော်လည်းစက်အဝီစိတွင်းတူးဖော်ရန် အရင်းအနှီးမရှိ။သွင်းအားစုနှင့်ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားသောကြောင့် အကျိုးအမြတ်နည်းသည်။အတိုးနှုန်းသက်သာပြီး နှစ်ရှည်သင့်တော်သော စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေမရရှိ။လက်ရှိစိုက်ဘဏ်ငွေချေးစနစ်မှာ တောင်သူများအတွက် ထိရောက်မှုနည်းသည်။ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ် ရောင်းချသောသီးနှံများဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှုမရှိ၊ ကုန်သည်ပွဲစားများ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံကြရသည်။ဈေးကွက်သို့သွားရောက်ရောင်းချရန်ပုံမှန်ပြေးဆွဲသည့်အများပြည်သူသုံးဘတ်စ်ကားများမရှိ။သီးခြားယာဉ်ငှါးရမ်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရသောကြောင့် ကုန်ကျမှုစရိတ်များသည်။ပွဲရုံများသို့ သွားရောက် ရောင်းချရာတွင်လည်းအလေးတင်းတောင်းမှန်ကန်မှုမရှိ။ ရွေးချယ်ရန် နည်းလမ်းနှင့် နေရာ မရှိသောကြောင့် မဖြစ်မနေရောင်းချ ကြရသည်။ အစိုးရအနေဖြင့်လည်း အရေးယူကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းမရှိ။

မွေးမြူရေးတွင် ရာသီအလိုက်ရောဂါများဆိုးရွားစွာ ကျရောက်လေ့ရှိသဖြင့် မွေးမြူသူများနစ်စဉ်ဆုံးရှုံးမှုများသည်။၄င်းအတွက်ထိရောက်သောကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများလည်းမရကြပါ။ကျေးရွာတွင်လည်း နည်းပညာကျွမ်းကျင်သူမရှိ။ မွေးမြူရေး ကုသစရိတ် မြင့်မားသည်။အရင်းအနှီးများပြီး မွေးမြူရေးချေးငွေလည်း မရကြပါ။ မိမိအိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ၏ အသားကိုလည်းလွတ်လပ်စွာရောင်းချခွင့်မရှိ။သားသတ်လိုင်စင်ရှိသူကိုသာရောင်းချရသောအခါမတရားခေါင်းပုံဖြတ်ခံကြရသည်။သားသတ်လိုင်စင်ချထားရာတွင်လည်းပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိ။နီးစပ်ရာလက်သိပ်ထိုးချထားပေးလေ့ရှိသည်။အရှင်လိုက်သယ်ယူရောင်းချခွင့်ကိုလည်း ကန့်သတ်မှုများ၊ ဖမ်းဆီးမှု များရှိသည်။

ကျေးရွာတွင်အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများမရှိသဖြင့်အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေပုံမှန်ရရှိရေးအတွက်အကန့်အသတ်ရှိနေပါသည်။အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသည်။အခြား အသက်မွေး ဝမ်းလုပ်ငန်းများတွင်လည်းကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းသည်။ အရင်းအနှီးလည်း နည်းသည့် အပြင် ချေးငွေစနစ်လည်းမရှိပါ။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က)ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့်ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။(၁) နောင် ၅ နှစ်ကြာသောအခါ၂၀၂၁ခုနှစ်ကုန်တွင် ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုပေါင်း(၁၆၉) သည် ဝမ်းစာဖူလုံပြီး မိသားစုဝင်ငွေ

၂၅% တိုးတက်ပြီးဖြစ်ရမည်။(၂)နောင်၅နှစ်ကြာသောအခါ ၂၀၂၁ ခုနှစ်ကုန်တွင် ကျေးရွာအတွက် အခြေခံလူမှုအဆောက်အဦးများပြည့်စုံပြီးလူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားနေပြီဖြစ်ရမည်။(၃)နောင်၅နှစ်ကြာသောအခါ၂၀၂၁ခုနှစ်ကုန်တွင်ကျေးရွာကိုကောင်းစွာဦးဆောင်နိုင်သောစီမံအုပ်ချုပ်မှု စွမ်းဆောင်ရည်ကောင်းသောလူမှုအဖွဲ့အစည်းအနည်းဆုံးတစ်ဖွဲ့မှဦးဆောင်နေနိုင်သည့်အပြင်ကျွမ်းကျင်သူ အနည်းဆုံး (၅) ဦးလည်း မွေးထုတ်ပြီး ဖြစ်ရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည်အထက်တွင် ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကိုဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ခ.၁)ကျေးရွာတွင်အရင်းအနှီးငွေ၊နည်းပညာနှင့်နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာအခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီး ငွေများရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင် ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ ဌာနများနှင်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက်ထားသူများကတဖန် ကျေးရွာတွင်ရရှိထားသော နည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။ခ.၂) ကျေးရွာတွင် အခြေခံအဆောက်အဦးဖြစ်သည့် (လမ်း၊မီးလင်းရေး၊ ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း၊ စာကြည့်တိုက်)များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။တစ်ချိန်တည်းတွင် ကျေးရွာအခြေခံ အဆောက်အဦးများကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့် ကျေးရွာဈေးဆောက်လုပ်ကာ ကျေးရွာ၏အခြေခံ အဆောက်အဦများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက် သွားမည်။ တချိန်တည်းတွင် ကျေးရွာအဆောက်အအုံများကိုအသုံးပြုစီမံခန့်ခွဲ၊ ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းကိုလည်း တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြု လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်း အားပေးဆောင်ရွက်မည်။(ခ.၃) ကျွန်ုပ်တို့သည် အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ယိုနှင့်မုန့်လုပ်နည်း၊ ဆံပင်ညှပ်၊စက်ပြင်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်း ပြင်စသောသင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရန်သင့်တော်သောသင်တန်းသားများကိုတက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည်သင်တန်းသားများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွါးရ ရှိစေပြီးဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့်ချိတ်ဆက်ပေးမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာန ဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက် အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်းရေရှည်တည်တံ့မည့်အထောက်အပံ့များ ကိုနိုင်ငံ တော်အစိုးရထံမှရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင်အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်းပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံ ချက်များနှင့် ဘတ်ဂျတ် ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေး၊

ကျေးရွာတွင် စပါး၊နှမ်း၊မြေပဲနှင့်ပဲစဉ်းငုံတို့ကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများအတွက် သီးနှံဖျက်ပိုး ကျရောက်ခြင်းသည် အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုးကိုထိရောက်စွာ နှိမ်နှင်းရေးအတွက် နည်းစနစ်ရရှိရေး လိုအပ်သည်။ ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများကိုရသော်လည်းစိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်ပစ္စည်းများရောင်းချသည့်ပုဂ္ဂလိကအရောင်းဆိုင်များကို မှီခိုအားထားမှုပိုများသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြကာ တောင်သူများအတွက် သီးနှံပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှု ဖြစ်စေသည်။ နည်းပညာအသုံးပြုပုံများအပါအဝင် ပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးနည်းပညာ အသစ်ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနက ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုသင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက် လိုအပ်သောချေးငွေရရှိရန် စနစ်များပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့်အသေးစား လုပ်ငန်းရှင် များသည်စိုက်ပျိုးရေးနှင့်အသေးစားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက်များပြားသည့်ချေးငွေလိုအပ်ပါသည်။အလားတူနှစ်ရှည်ပင် စိုက်ပျိုးရေး အတွက်လည်းစိုက်ပျိုးမည့်အပင်အမျိုးအစားနှင့် အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက် အပေါ်မူတည်၍ မြစိမ်းရောင်ချေးငွေနှင့်နှစ်ရှည်ချေးငွေများ လိုအပ်ပါသည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင်းအသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့်အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့်အမြတ်အစွန်းများရရှိရန်အထူးသဖြင့်လူငယ်နှင့်အမျိုးသမီးများအတွက်အခွင့်အလမ်း ရှိပါသည်။သို့သော်၎င်းတို့တွင်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာ၊ဈေးကွက်၊သတင်းအချက်အလက်များလက်လှမ်းမီမှုတွင်အားနည်းပါသည်။ကျေးရွာတစ်ခုလုံး၏အမျိုးမျိုးကွဲ ပြားနေသောလုပ်ငန်းများ

SAMPLE

(ကုန်ထုတ်ခြင်း၊စက်မှု၊လက်မှုလုပ်ငန်း)အတွက်လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေးထောက်ပံ့ခြင်းကိုကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန်ခက်ခဲပါသည်။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာမှအသေးစားလုပ်ငန်း များအတွက်အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့်လုပ်ငန်းသစ်များယခုအခါအဆင်သင့်မတွေ့ရသေးပါ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့်လည်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခုထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့်စီမံခန့်ခွဲရေးအောက်တွင်ထားရှိကာတစ်နှစ်ပတ်လုံးဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ထိုအဖွဲ့တွင်ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တစ်ချို့နှင့်တိုးချဲ့ပညာပေးရေးဝန်ထမ်းအချို့ပါ ဝင်မည်ဖြစ်ပြီး၊မြို့နယ်ဒေသမှသည်ကျေးရွာအထိလိုအပ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများကိုဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သောရန်ပုံငွေလည်းရှိရပါမည်။

(င) ကျေးလက်ဈေးဆောက်လုပ်ရေးနှင့် သားငါးလိုင်စင်များချထားမှု

ရွာသူ/သားများ မိမိတို့ အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်များ ရောင်းချရာတွင် သား သတ်လိုင်စင် ရှိသူ၏ မတရား ဖမ်းဆီးခံ၊ မတရားဈေးနှိမ်ခြင်း၊ ခေါင်းပုံဖြတ်အနိုင် ကျင့်ခြင်းတို့ကို ခံနေကြရသည်။ သားသတ်လိုင်စင်ချ ထားရာတွင် ပွင့်လင်း မြင်သာမှုမရှိ။ နီးစပ်ရာလက်သိပ်ထိုး ချထားပေးခြင်း။ ရွာသူ/သားများမှ မိမိတို့မွေးမြူထားသော အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်များကို အသားရောင်းချရာတွင် ဖမ်းဆီးခံရခြင်း၊ အရှင်သယ်ယူရောင်းချခွင့်ကန့်သတ်ထားခံရခြင်းနှင့် သားသတ်လိုင်စင်သို့ ရောင်းချရာတွင်လည်း ပေါက်ဈေးမပေးဘဲမတရား ဈေးနှိမ်ခံရသည်။ လိုင်စင်ရှိသူမှ ဖမ်းဆီးခြင်းနှင့် မတရားခေါင်းပုံ ဖြတ်ခံနေရသည်။မွေးမြူထုတ်လုပ်မှု အလုံအလောက်ရှိသည်။ ဈေးကွက်နှင့် ဝယ်လိုအားလည်း အလုံအလောက်ရှိသည်။ သို့သော်ဒေသခံ ရွာသူ/သားများ မွေးမြူရေးမှ အကျိုးအမြတ်နည်းသည်။ အကယ်၍ လွတ်လပ်စွာ အခွန်လွတ် ရောင်းချနိုင်မည်ဆိုပါက မွေးမြူသူ တောင်သူများအနေဖြင့်လည်း ဝင်ငွေ တိုးလာမည်ဖြစ်ပြီး ဝယ်ယူစားသုံး သူများအနေဖြင့်လည်း သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်သော အသားငါးတို့ကို ဈေးနှုန်းသက်သာစွာ ဝယ်ယူစားသုံးနိုင်ခြင်းဖြင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကျိုးရှိလာမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာအတွင်း ကိုယ်တိုင်မွေးမြူထုတ်လုပ်ကြသည့် တောင်သူများအား ကျေးရွာတွင်း အခွန်လွတ် သားငါးဈေးတည်ဆောက်ပေးရန်။ သားသတ်နှင့် မွေးမြူရေးလိုင်စင်ကို တောင်သူများနှင့် သင့်လျော်အောင် ဥပဒေပြင်ဆင်ရေးဆွဲပေးရန်။ ဒေသခံများ အကျိုးရှိစေမည့် အစီအစဉ်များဖြင့် စည်သွပ်စက်ရုံ/သားရေစက်ရုံ တည်ထောင်ပေးရန်။

ကျေးရွာတွင် မိမိတို့ လယ်၊ ယာ၊ သားငါးများကို လွတ်လပ်စွာ ရောင်းချနိုင်သော ဆိုင်ခန်း ၃၀ - ၄၀ ပါရှိသည့် အခွန်လွတ်ဈေးတစ်ခုရှိသင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများက ရေ၊ သန့်ရှင်းရေးစနစ်နှင့် လမ်းတို့စနစ်တကျပါဝင်သည့် ဈေးအဆောက်အဦ တစ်ခုတည်ဆောက်ပေးရန် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။ မိမိတို့ကျေးရွာအပြင် အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှ ရွာသူရွာသားအချို့ အတွက်လည်း အကျိုးခံစားမှု ရရှိစေနိုင်ပါမည်။

(စ) စိုက်/မွေးထုတ်ကုန်များ ဈေးကွက်မတည်ငြိမ်ခြင်းနှင့် အလေးတင်းတောင်းမှန်ကန်မှုမရှိခြင်း

စိုက်/မွေးထုတ်ကုန်ကြမ်းအလုံလောက် ထွက်ရှိသော်လည်းဈေးကွက်မတည်ငြိမ်ခြင်းနှင့် ပွဲရုံများမှ အလေးတင်းတောင်းမမှန်ခြင်းကြောင့် စိုက်/မွေးထုတ်ကုန်များ ရောင်းချရာတွင် တောင်သူများ အရှုံးပေါ်/အမြတ်နည်း/ ဝင်ငွေနည်းနေကြသည်။ အရေးယူမှု၊ ကြီးကြပ်မှုအားနည်းသည်။ ဈေးကွက်

တည်ငြိမ်ရေးနှင့် အလေးတင်းတောင်း မှန်ကန်ရေး အစိုးရမှ ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ပေးရန်/ အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရန်။

(ဆ) ကျောင်းမြေပုံစံ ၁၀၅ အမြန် ဆုံးချထားပေးရန်။

မြစ်ကမ်းဘေးရွာများမြစ်ရေတိုက်စားမှုကြောင့် ကျေးရွာနှင့်စာသင်ကျောင်းများ မဖြစ်မနေရွှေ့ ပြောင်းရာတွင် စာသင်ကျောင်းမြေ ပုံစံ ၁၀၅ လျှောက်ထားရာတွင် ကြံ့ကြာမှုများရှိသဖြင့် ရွာသူ/သား များ အခက်အခဲများစွာရှိသည်။ ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အလုပ်ပျက်ကွက်မှုများစွာရှိသည်။ ခွင့်ပြုချက် လျှောက်ထားရာတွင်သက်ဆိုင်ရာဌာနများအနေဖြင့် အရေးယူ ဆောင်ရွက်ပေးမှု၊ ဝန်ဆောင်မှု အားနည်းသည်။ ရွာသူ/သားများအနေဖြင့် ဗဟုသုတနည်းပါးသည်။ ရွာသူ/သားများအနေဖြင့် အစိုးရ ဌာနဆိုင်ရာနှင့် ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းသည်။အစိုးရဌာနများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၊ဝန်ဆောင်မှု၊ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုအား နည်းသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းမှတဆင့် လွှတ်တော်သို့ တင်ပြ၍ ကျောင်းမြေပုံစံ ၁၀၅ အမြန် ဆုံးချထားပေးရန်။

(ဇ) အစိုးရဌာနလစ်လပ်နေရာများတွင် ဒေသခံဘွဲ့ရ ပညာတတ်များအား ဦးစားပေးခန့်ထားပေးရန်

ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းတွင်ပညာရေးဝန်ထမ်းပြည့်စုံလုံလောက်မှုမရှိ။ ပညာရေးဌာနမှ လစ်လပ် နေရာများအချိန်မီဖြည့်စွက်ခန့်ထားမှုမရှိ။ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံအရအင်အားရှိသည်။ ကျောင်းသားအရေ အ တွက်များသည်။ အချိန်မီ ခန့်ထားခြင်းမရှိ။အချို့ဝန်ထမ်းများ မိမိတာဝန်ကျနေရာသို့ သွားရောက် တာဝန်ထမ်းဆောင်လိုခြင်းမရှိ။ ဝန်ထမ်းများကို ဖွဲ့စည်းပုံအင်အားအရ အချိန်မီ အမြန်ဆုံးဖြည့် စွက်ခန့်ထားပေးရာတွင် ဒေသခံဘွဲ့ရပညာတတ်များအား ဦးစားပေးခန့်ထားပေးရန်။

(ဈ) ကျား/မ လုပ်အားခတန်းတူ ရရှိရေး၊ အမျိုးသမီးကာကွယ်သည့် ဥပဒေ ပြဋ္ဌါန်းပေးရန်နှင့် ပညာပေးဆောင်ရွက်ပေးရန်။

အလုပ်အမျိုးအစား၊အလုပ်လုပ်ချိန်၊ လုပ်အားစိုက်ထုတ်မှုနှင့် ပင်ပန်းမှုတူသော်လည်း ကျား/မ နေ့စားလုပ်အားခတန်းတူမရရှိကြပါ။ကျား/မခွဲခြားမှုအနည်းငယ်ရှိသည်။ ၄င်းအပြင် အမျိုးသမီးများ လုံခြုံမှုနည်းနေသည်။လက်ရှိအမျိုးသမီးကာကွယ်သည့် ဥပဒေသည်ထိရောက်မှု အားနည်းနေသေး သည်။အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် အတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတနည်းသည်။ပညာတတ်နည်းပါးသည်။အဖွဲ့အ စည်းများနှင့်လည်း ချိတ်ဆက်မှုမရှိ။ထို့ကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းမှတဆင့် လွှတ်တော် သို့ တင်ပြ၍ ကျား/မ လုပ်အားခတန်းတူရရှိရေး၊ အမျိုးသမီးကာကွယ်သည့် ဥပဒေပြဋ္ဌါန်းပေးရန်နှင့် ပညာပေးဆောင်ရွက်ပေးရန်။

(ည) ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုနယ်မြေအား ယူနက်စကိုအဖွဲ့ ဖြင့်ချိတ်ဆက်ပြီး ထိန်းသိမ်းရန်။ယဉ်ကျေးမှုမြှင့်တင်ပေးရန်။

ကျေးရွာသည် ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု နယ်မြေအတွင်း ပါဝင်သည်။ ဟိုတယ်ခရီး သွား လုပ်ငန်း အတွက် သဘာဝအရင်းအမြစ်နှင့် ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ ကြွယ်ဝသည်။ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်နှင့် ရှေးဟောင်းအဆောက်အဦးများ၊ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ သဘာဝအရင်းအမြစ်များ(ရေပူစမ်း/ရှား ပါးလင်းနို့ဂူ)စသည်တို့ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအားနည်းပြီးပျက်စီးယိုယွင်းမှုများ ရှိနေသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် ငွေအင်အားနည်းသောကြောင့် ထိန်းသိမ်းနိုင်မှုအားနည်း သည်။

ငွေအင်အားနည်းသည်။ယူနက်စကိုအဖွဲ့အစည်းရှိသည်။ယူနက်စကိုအဖွဲ့၊ဟိုတယ်ခရီးသွားဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်မှုအားနည်းသည်။ယူနက်စကိုအဖွဲ့နှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်၍ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုနယ်မြေအား ထိန်းသိမ်းရန်။ ယဉ်ကျေးမှုမြှင့်တင်ပေးရန်။

(၃) အများသုံး ဘတ်စ်ကားလိုင်းပြေးဆွဲပေးရန်

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသည်တံတားဦးနှင့်၇မိုင်အကွာတွင်းတွင်တည်ရှိသည်။ဒေသထွက်ကုန်များအလုံအလောက်နှင့်ဈေးကွက်အလုံအလောက်ရှိသည်။သွားလာရန်ကားလမ်းများလည်းရှိသော်လည်းပုံမှန်ပြေးဆွဲသည်ယာဉ်လိုင်းများမရှိသောကြောင့်စင်းလုံးငှါး၊သို့မဟုတ်ကိုယ်ပိုင်ကား၊ဆိုင်ကယ်ရှိသူများသာအဆင်ပြေသွားလာနိုင်သော်လည်းဆင်းရဲနှင့်အဆင်းရဲဆုံးများအတွက်ပုံမှန်နှင့် အရေးပေါ်သွားလာရန်အဆင်မပြေကြပါ။ထို့ကြောင့်ပုံမှန်ပြေးဆွဲသည့်အများသုံးဘတ်စ်ကားလိုင်း ပြေးဆွဲပေးရန်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမခံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလက ဖော်ထုတ်၊ ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည့် စီမံချက်များသည်မည်သို့မျှပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊သုံးနှစ်တာကာလစီမံချက်များအတွက်မျှော်မှန်းရေးဆွဲ ထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလ တစ်လျှောက်လုံးတွင်နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့်ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သောသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့် အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ် တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မူဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက် သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စီစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံပြီးအုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Functional classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဘွယ်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွါးရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်း

SAMPLE

အသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း *(Functional classification)*– ဝန်ကြီးဌာနများ၊ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက်ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကိုသိရှိစေနိုင်သည်။ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း *(Economicclassification)*တွင်သာမန်အသုံးစရိတ်၊ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ်၊ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်ကဏ္ဍ					
	၁။ အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆိုင်ရာစွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးမှု	၈	၁၆	၁.ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီနှင့်အခြားအထောက်အကူပြုကော်မတီများစနစ်တကျဖွဲ့စည်းခြင်း ၂.အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုသင် တန်း ၃.စာရင်းနှင့် မှတ်တမ်းရေးသွင်းနည်းသင်တန်း ၄.ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်း	ကျေးလက်ဦးစီး
စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ					
	၂။ စိုက်ပျိုးရေ ရရှိရေး	၄၇	၂	၅.ဆည်မြောင်းအသစ်ဆောက်လုပ်ခြင်း ၆.စက်အဝီစိတွင်း တူးဖော်ခြင်း။ ၇.ရေစုပ်စက်ဖြင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်ရေတင်	

SAMPLE

			စိုက်ပျိုးခြင်း/ရေစုပ်စက်အရစ်ကျရောင်းချခြင်း။
၃။ သီးနှံအထွက်တိုး	၂၇	၇	၈.မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရေး။ ၉လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများ အရစ်ကျရောင်းချပေးခြင်း
၄။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ	၃၀	၆	၁၀.မြေဆီလွှာပြုပြင်ထိန်းသိမ်းနည်းသင်တန်း ၁၁.သဘာဝမြေဆွေးပြုလုပ်နည်း သင်တန်း(တီမြေဆွေး၊အီအမ်ဘိုကာရှီစသည်) ၁၂.ဘက်စုံပိုးမွှားကာကွယ်နည်းသင်တန်း ၁၃.ဟင်းသီး၊ဟင်းရွက်စိုက်ပျိုးနည်းသင်တန်း ၁၄.ကိုင်းကူးကိုင်းဆက်သင်တန်း ၁၅.ဘတတ်စုံပိုးမွှားကာကွယ်နည်းသင်တန်း ၁၆.သီးလှည့်စိုက်ပျိုးနည်းသင်တန်း ၁၇.တောင်သူပညာပေးစခန်းဖွင့်လှစ်ခြင်း
မွေးမြူရေးကဏ္ဍ			
၅။ မွေးမြူရေးတိုးမြှင့်ခြင်း	၂၅	၈	၁၈.ဆင်းရဲဆုံးမိသားစုများတစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရေး ၁၉.တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေးတိုးချဲ့ခြင်း ၂၀.မွေးမြူရေးချေးငွေထုတ်ပေးခြင်း
၆။ မွေးမြူရေးနည်းပညာ	၂၂	၉	၂၁.တိမွေးကုသင်တန်း ၂၂.ပျားမွေးမြူရေးသင်တန်း
စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ် သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း များကဏ္ဍ			
၇။အသက်မွေးဝမ်း လုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်ခြင်း	၉	၁၅	၂၃. ခေတ်မီလက်သမား၊ ပန်းရံပစ္စည်းများထူထောင်ခြင်း ၂၄.ခေတ်မီစက်ချုပ်/အလှပြင်ပစ္စည်းများထူထောင်ခြင်း ၂၅.ဌာနဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများလစ်လပ်နေ

SAMPLE

			ရာတွင် ဒေသခံဘွဲ့ရပညာတတ်များအား ဦးစားပေးခန့်ထားပေးရန်နှင့်မြို့နယ်ဦးစီးမှူးများအား ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော စီမံခန့်ခွဲခွင့် ပြုပေးရန်	
<u>၈။</u> **<u>အသက်မွေးဝမ်းနည်းပညာ</u>**	၁၀	၁၄	၂၆. စက်ချုပ်နှင့်အိမ်တွင်းမှု အဆင့်မြင့်သင်တန်း ၂၇.မုန့်မျိုးစုံသင်တန်း ၂၈. လက်သမား၊ ပန်းရံအဆင့်မြင့် သင်တန်း ၂၉.အိမ်သုံးလျှပ်စစ်ပြုပြင်နည်းသင်တန်း ၃၀.ဆပ်ပြာပြုလုပ်နည်းသင်တန်း ၃၁.စက်ပြင်သင်တန်း ၃၂.စီးပွားဖြစ်မှိုစိုက်ပျိုးနည်းသင်တန်း ၃၃.လက်ယက္ကန်း၊စက်ယက္ကန်းသင်တန်း ၃၄.တယ်လီဖုန်းပြုပြင်သင်တန်း	ကျေးလက်နှင့် အသက်မွေးဦးစီး ဌာန
ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ				
<u>၉။</u> **<u>ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု</u>**	၂၀	၁၀	၃၅. မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်း ၃၆.နှစ်ရှည်ချေးငွေစနစ် ၃၇.ဆင်းရဲသားများအတွက်ရန်ပုံငွေထူထောင်ခြင်း(ငွေစု/ငွေချေးစနစ်ထူထောင်ခြင်း)	ကျေးလက်
<u>ပညာရေးကဏ္ဍ</u>				
<u>၁၀။ပညာရေးမြှင့်တင်ခြင်း</u>	၄၀	၃	၃၈.KG ကျောင်းဆောင်သစ် ဆောက်လုပ် ခြင်း/အဟောင်းပြုပြ ခြင်း/ တိုးချဲ့ခြင်း ၃၉.ကျောင်းယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်ခြင်း ၄၀.ကျောင်းသောက်ရေသန့်ရရှိရေး ၄၁.ကျောင်းခြံစည်းရိုးဆောက်လုပ်	

SAMPLE

			ခြင်း ၄၂.ကျောင်းပရိဘောဂ ၄၃.ကျောင်းသင်ထောက်ကူပစ္စည်း ၄၄.ကျောင်းအားကစားပစ္စည်း ၄၅.ကျောင်းစာကြည့်တိုင်ထူထောင်ခြင်း ၄၆.နှစ်စဉ်ကျောင်းပြေးခုန်ပစ်ပြိုင်ပွဲများ ၄၇.စာပေပြိုင်ပွဲများကျင်းပခြင်း ၄၈.ဆရာဖြစ်သင်တန်းပေးခြင်း ၄၉.မူကြိုကျောင်းဆောင်ဖွင့်လှစ်တည်ထောင်ခြင်း ၅၀.ကလေးငယ်များအာဟာရပြည့်ဝရေးဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်ကျောင်းကျန်းမာရေးပညာပေးအစီအစဉ်
<u>ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ</u>			
<u>၁၁။ ကျန်းမာရေးအဆောက်အဦးများ မြှင့်တင်ခြင်း</u>	၁၈	၁၁	၅၁.ဆေးခန်းဆောက်လုပ်ခြင်း ၅၂.ဆေးခန်းပရိဘောဂနှင့်ဆေးခန်းသုံးပစ္စည်းများ ၅၃.တိုင်းရင်းဘယဆေးခံ်ထူထောင်ခြင်း ၅၄.လူနာတင်အရေးပေါ်ကားထူထောင်ခြင်း
<u>၁၂။ ကျန်းမာရေးနည်းပညာ</u>	၃၇	၄	၅၅.အရန်သားဖွားသင်တန်း ၅၆.အခြေခံကျန်းမာရေးသင်တန်း ၅၇.တိုင်းရင်းဆေးသင်တန်း ၅၈.ကျန်းမာရေးပညာပေးသင်တန်း
ရေနှင့် သန့်ရှင်းရေးကဏ္ဍ			
<u>၁၃။ သောက်ရေသန့်ရှင်းရေး</u>	၃၅	၅	၅၉.ကျေးရွာသောက်ရေသန့်ရရှိရေး ၆၀.ဆင်းရဲသားများယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်ခြင်း
လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အားကစားကဏ္ဍ			
<u>၁၄။ လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး</u>	၁၂	၁၃	**၆၁. ကွန်ပျူတာသင်တန်း**

SAMPLE

			၆၂. တယ်လီဖုန်းပြင်သင်တန်း **၆၃.အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်း** **၆၄.ယာဉ်စည်းကမ်း၊လမ်းစည်းကမ်း သင်တန်း** **၆၅.အမျိုးသမီးကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု** **၆၆.လူငယ်များကိုယ်ခံပညာသင်တန်း** **၆၇.ခေတ်မီအင်တာနက်စာကြည့်တိုက် ထူထောင်ခြင်း** **၆၈.အင်တာနက်လေ့လာသင်ယူမှု သင်ကြားပေးခြင်း** **၆၉.ရိုးရာဘုရားပွဲများတွင် လူငယ်များ ဆန်းသစ်တီထွင်မှုနှင့် ပြိုင်ပွဲများ ကျင်းပပေးခြင်း** **၇၀.ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းရာတွင် လူငယ်များအချိုးကျ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းပေးခြင်း** **၇၁.အားကစားကွင်းနှင့်အားကစားပစ္စည်းများနှင့်ကိုယ်ကာယအလှလေ့ကျင့်ပစ္စည်းများ**	
<u>ကျေးရွာအတွင်းရှိ အခြေခံအဆောက်အဦးများ</u>				
<u>၁၅။ ကျေးရွာလမ်းတံတား</u>	၅၀	၁	၇၂.ရွာတွင်းကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း ၇၃. ရွာချင်းဆက်ကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း ၇၄.ကုန်ထုတ်လမ်းပြုပြင်ခြင်း	ကျေးလက်ဦးစီး

SAMPLE

၁၆။ ကျေးရွာမီးလင်းရေး				ကျေး လက်
သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်းကဏ္ဍ				
၁၇။ သဘာဝဘေးလျှော့ချရေး	၇	၁၇	၇၅.မီးသတ်ကားထူထောင်ခြင်း ၇၆.မီးသတ်ရေကန်နှင့် လက်ဆွဲ မီးသတ်စက်ထူထောင်ခြင်း ၇၇.အရန်မီးသတ် စနစ်တကျဖွဲ့စည်းခြင်း ၇၈.ရေကာတာဆောက်လုပ်ခြင်း ၇၉.သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး သင်တန်း ၈၀.ဘေးမဲ့တော ထူထောင်ခြင်း	
မူဝါဒများ				
၁၈။ ဒေသ၏လိုအပ်ချက် မူဝါဒများကို လွှတ်တော်သို့ တင်ပြခြင်း	၁၅	၁၂	၈၁.ပုံစံ၇ကိုစနစ်တကျကွင်းဆင်း ဆောင်ရွက်ပေးရန် ၈၂.ကျေးရွာတွင်း အခွန်လွတ် သားငါးဈေး တည်ဆောက်ပေးရန် ၈၃.သားသတ်နှင့်မွေးမြူရေးလိုင်စင်ကို တောင်သူများနှင့်သင့်လျော်အောင် ဥပဒေပြင်ဆင် ရေးဆွဲပေးရန် ၈၄.ဈေးကွက်တည်ငြိမ်ရေးနှင့် အလေးတင်းတောင်း မှန်ကန်ရေး အစိုးရမှကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်/ အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရန် ၈၅.အစိုးရဌာနလစ်လပ်နေရာများအား ဒေသခံ ဘွဲ့ရပညာတတ်များအား ဦးစားပေးခန့်ထားရန်။	လွှတ် တော် သို့ တင် ပြရန်။

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့်ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁

SAMPLE

၁။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း များ စွမ်း ရည်မြှင့်တင်ရေး	၉	Â				
၂။ စိုက်ပျိုးရေ ရရှိရေး		Â	Â	Â	Â	Â
၃။ သီးနှံအထွက်တိုး		Â				
၄။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ		Â	Â	Â	Â	Â
၅။ မွေးမြူရေးတိုးမြှင့်ခြင်း		Â				
၆။ မွေးမြူရေးနည်းပညာ		Â	Â	Â		
၇။ အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းများတိုးမြှင့်ခြင်း		Â	Â	Â		
၈။ အသက်မွေးဝမ်းနည်း ပညာ		Â	Â	Â	Â	
၉။ ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန် ဆောင်မှု		Â	Â			
၁၀။ ပညာရေးမြှင့်တင်ခြင်း		Â	Â	Â		
၁၁။ ကျန်းမာရေးအ ဆောက်အဦးများ မြှင့်တင်ခြင်း		Â	Â			
၁၂။ ကျန်းမာရေးနည်းပညာ		Â	Â	Â	Â	Â
၁၃။ သောက်ရေသန့်		Â	Â			
၁၄။ လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး		Â	Â	Â	Â	Â
၁၅။ ကျေးရွာလမ်းတံတား		Â	Â			
၁၆။ ကျေးရွာမီးလင်းရေး		Â				
၁၇။ သဘာဝဘေးလျှော့ချရေး		Â	Â	Â	Â	Â
၁၈။ ဒေသ၏လိုအပ်ချက် မူဝါဒများကို လွှတ်တော်သို့ တင်ပြခြင်း		Â	Â	Â	Â	Â

၉။ ဘတ်ဂျတ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ(indicative) အဖြစ်ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များ အစည်းများနှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းများထံမှဘတ်ဂျတ်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏

SAMPLE

ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှုများကိုထည့်သွင်းဖေါ်ပြထားခြင်းမရှိပါ။
(ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာလုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ် ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
၁	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများစွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး				√	
၂	စိုက်ပျိုးရေ ရရှိရေး					
၃	သီးနှံအထွက်တိုး					
၄	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ					
၅	မွေးမြူရေးတိုးမြှင့်ခြင်း					
၆	မွေးမြူရေးနည်းပညာ					
၇	အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းများတိုးမြှင့်ခြင်း			√		
၈	အသက်မွေးဝမ်းနည်း ပညာ				√	
၉	ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန် ဆောင်မှု			√		
၁၀	ပညာရေးမြှင့်တင်ခြင်း					
၁၁	ကျန်းမာရေးအဆောက်အဦးများမြှင့်တင်ခြင်း					
၁၂	ကျန်းမာရေးနည်းပညာ					
၁၃	သောက်ရေသန့်			√		
၁၄	လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး			√	√	
၁၅	ကျေးရွာလမ်းတံတား			√		

SAMPLE

၁ ကျေးရွာမီးလင်းရေး √

၆

၁ သဘာဝဘေးလျှော့ချရေး

၇

၁ ဒေသ၏လိုအပ်ချက် မူဝါဒများကို √

၈ လွှတ်တော်သို့ တင်ပြခြင်း

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက် ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးအားတာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍လယ်သမားအဖွဲ့ကကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြားသောဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက် အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏အသေးစိပ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များစိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်း

ပညာဆိုင်ရာနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်း များ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ် မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံ ကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကတာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင် ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာအတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်း ဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress)

တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီး တို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)များဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီ ရင်ခံ စာ (monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ် စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု(မူလလျာထားချက်နှင့်နှိုင်းယှဉ်၍)၊(၃) လပတ် ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊ ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသောအခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊ ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန်အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည်(၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကိုပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ကျေးရွာသူ/သားများပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီ အစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက် အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ(ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊သတင်းမီဒီယာများ၊ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

SAMPLE

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါ ဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှအကြံပြုချက်၊သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်း ကိုလည်းရရှိ ပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့်ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၁)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		**ကျား**	**မ**	**စုစုပေါင်း**	**စုစုပေါင်း၏ %**
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၁	၂	၃	၀.၃%
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၂၁	၂၂	၄၃	၃.၆%
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၄၀	၃၇	၇၇	၆.၅%
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၄နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်	၇၆	၈၇	၁၆၃	၁၃.၇%
၁၄ နှစ်အထက်မှ ၆၀နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၃၈၁	၄၁၂	၇၉၃	၆၆.၆%
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၄၇	၆၁	၁၀၈	၉.၁%
စုစုပေါင်း လူဦးရေ ၁၁၉၀		**၅၆၁**	**၆၂၉**	**၁၁၉၀**	**၉၉.၈%**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု ၂၄၀		**တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ -၄.၉%**			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ ထောက်ရစ်ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၂၄၀) မှ လူဦးရေပေါင်း (၁၁၉၀) (ကျား ၅၆၁+ မ ၆၂၉) ရှိသည်။ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှလူဦးရေ (၄.၉%) ရှိသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စံနှုန်းဖြစ်သော တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှလူဦးရေတိုးပွါးမှု ၅ယောက်နှုန်းထက် အနည်းငယ်သာလျော့နည်းလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ် လူဦးရေမှာ ၇၉၃ဦး (၆၆.၆%) ရှိပြီး၊ မှီခိုသူဦးရေမှာ ၁၀၈ဦး (၉.၁%) သာရှိ သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်လူဦးရေမှာအသင့်အတင့်ရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ၎င်းအလုပ်လုပ် နိုင်သော သူများကို အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ကျွမ်းကျင်မှုများ ထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊တစ်ပိုင်တစ်နိုင်လုပ်ငန်းများ

ထူထောင်နိုင် မည်ဆိုပါက ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အလားအလာ ကောင်းများရှိပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်တွင် အမျိုးသား အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေထက်အမျိုးသမီးဦးရေမှာ ၃၁ဦး၊ ၂.၆% ပိုများသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ တစ်နှစ်အောက်လူဦးရေမှာ ၃ဦး(၀.၃%) သာရှိသဖြင့် လူဦးရေမွေးဖွားနှုန်း နည်းသည်ကိုတွေ့ရသည်။ တစ်နှစ်နှင့် ၅ နှစ်အောက် လူဦးရေ (၄၃) ဦး (၃.၆%) ရှိသဖြင့် ၅ နှစ်အောက် ကာကွယ်ဆေးထိုးရမည့် အရေအတွက်ကို အတိအကျသိရှိနိုင်သည်။ ၅နှစ်မှ၉နှစ်အထိ(၇၇)ဦး(၆.၅%)၊၉နှစ်အထက်မှ၁၅နှစ်အထိ(၁၆၃)ဦး(၁၃.၇%)ရှိသဖြင့် မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်းကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေကိုလည်းသိရှိရသောကြောင့်ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးတိုင်းကျောင်းနေနိုင်ခြင်းရှိမရှိကိုအလွယ်တကူနှိုင်းယှဉ်သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။၆၀နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်ကြီး(၁၀၈)ယောက်(၉.၁%)ရှိသဖြင့်ကျန်းမာရေးအခြေအနေအသင့်အတင့်ရှိကြောင်းခန့်မှန်းသိနိုင်ပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၄၇	၆၁.၃%	၂၀၇	၄၃	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၆၁	၂၅.၄%	၁၇၆	၁၁၃	
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၉	၃.၈%	၃၇	၂၈	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					

SAMPLE

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	–	–	၁၀	၁၀	ယက္ကန်း
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၈	၃.၃%	၄၇	၃၉	ပန်းရံ
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			၅	၅	
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၅	၅	စက်ချုပ်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊					

SAMPLE

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၀	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃	၁.၂%	၁၇	၁၂	ဈေးရောင်း၊ဈေးသည်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၂	၂	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၃	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၄	**အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက်					

SAMPLE

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား					
၁၅	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၆	**ပညာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			၁၀	၁၀	ဆရာမ
၁၇	**ကျန်းမာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၁	၁	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၈	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၉	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁၂	၅%	၆၃	၃၆	
၂၀	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs,**					

SAMPLE

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	Companies, etc.,)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			၄၅	၄၅	အပြင်စက်ရုံ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်း
	စုစုပေါင်း	၂၄၀	၁၀၀ %	၆၂၅	၃၄၀	

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ၏ အဓိက အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းမှာစိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး ကျေးရွာရှိ အိမ်ခြေစုစုပေါင်း(၂၄၀)အိမ်အနက်စိုက်ပျိုးရေးကိုအဓိကလုပ်ကိုင်သူ(၁၄၇)အိမ်ထောင်စုရှိသည်။၄င်းလုပ်ငန်းများတွင်လုပ်ကိုင်နေကြသော မိသားစုဝင်လုပ်အားမှာ(၂၀၇)ဦးရှိသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရသောကြောင့်တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှမိသားစုဝင်လုပ်အားအနေဖြင့်၅ယောက်နှုန်းအလုပ်လုပ်နေကြရသည်ကိုတွေ့ရသည်။စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင်တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ(၁၁၃)ဦး၊မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင်တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ(၂၈)ဦး၊လက်သမား၊ပန်းရံလုပ်ငန်းတွင်တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ(၃၉)ဦး၊နောက်လိုက်လက်သမားတွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ(၄၇)ဦး၊စက်ချုပ်တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ(၅)ဦး၊အရောင်းအဝယ်တွင်ဈေးဆိုင်တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ(၁၂)ဦးစုစုပေါင်းတွဲဖက်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူအရအတွက်(၃၄၀)ဦးတွေ့ရပါသည်။ရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သူဦးရေ(၇၉၃)ဦးရှိသော်လည်းတကယ်အလုပ်လုပ်သူ(၆၂၅)ဦးတွေ့ရှိရသောကြောင့်ကျန်(၃၁)ဦးမှာအလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရ ပါသည်။

(၁.၂.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား					
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊	နေ့စား	-	-	-	-	-

SAMPLE

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
	ငါးခြောက်လုပ်ငန်း						
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား		-		-	-
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား					-
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သ မား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၈၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀	
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	-
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား		၅၀၀၀	-	၃၀၀၀	-
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား	-	၈၀၀၀	-	၅၀၀၀	-
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက် ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် သော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

SAMPLE

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

ကျေးရွာတွင်နေ့စားလုပ်ကိုင်ရသောလုပ်ငန်းအမျိုးအစား (၄)မျိုးရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင်အမျိုးသားများ၏ အများဆုံးလုပ်အားခမှာကျပ်၅၀၀၀နှင့်အနည်းဆုံးလုပ်အားခမှာ၄၀၀၀ကျပ်ဖြစ်ပြီးအမျိုးသမီးများ၏ အများဆုံးလုပ်အားခမှာ၄၀၀၀ကျပ်နှင့်အနည်းဆုံးလုပ်အားခမှာ ၃၀၀၀ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင်အမျိုးသားများ၏ အများဆုံးလုပ်အားခမှာ၅၀၀၀ကျပ်နှင့်အနည်းဆုံးလုပ်အားခမှာ ၃၀၀၀ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ပန်းရံလုပ်ငန်းများတွင်အမျိုးသားများ၏ အများဆုံးလုပ်အား ခမှာ၈၀၀၀ကျပ်နှင့်အနည်းဆုံးလုပ်အားခမှာ၅၀၀၀ကျပ်ဖြစ်ပြီးအမျိုးသမီးများ၏ အများဆုံးလုပ်အားခမှာ၅၀၀၀ကျပ်နှင့်အနည်းဆုံးလပ်အားခမှာ၃၀၀၀ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။လုပ်ငန်းအားလုံးတွင် အလုပ်ချိန်နှင့် လုပ်အားစိုက်ထုတ်မှု ပင်ပန်းမှုခြင်းတူသော်လည်း လုပ်အားခအ နေဖြင့် ကျားနှင့် မ ခွဲခြားမှု မမျှတမှု ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။

SAMPLE

(၁.၃) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	**ဧရိယာ (ဧက)**	**မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ ညံ့**	**ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)**	**ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)**
လယ်မြေ	□□□	သင့်	မရ	မိုးရေ
ယာမြေ /တောင်ယာ	၄၀၆	သင့်	မရ	မိုးရေ
ဥယျာဉ်ခြံမြေ				
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	□	သင့်	မရ	မိုးရေ
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း	၁၀၅	သင့်	မရ	မိုးရေ
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ မြေ				
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ				
စားကျက်မြေ				
ပလပ်မြေ				
အခြား				
စုစုပေါင်း	**၈၇၆**			

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့်နေရာအမျိုးအစား - ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုမှာ လယ်မြေ(၃၆၃)ဧက ရှိသည်။ ယာမြေ နှင့်တောင်ယာ(၄၀၆)ဧက၊နှစ်ရှည်ပင်သီးနှံစိုက်ခင်း(၁၀၅)ဧကနှင့်အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်း(၂) ဧကရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။စိုက်ပျိုးမြေအားလုံး၏မြေအရည်အသွေးမှာအသင့်အတင့်ဖြစ်ပြီးဆည်ရေ မရသောကြောင့်လည်းစိုက်ပျိုးမြေအားလုံးမှာနှစ်စဉ်မိုးရေကိုသာအားကိုးစိုက်ပျိုးကြရသည်။ ထို့ကြောင့် မိုးရေလှောင်ကန်များအသစ်တူးဖော်ခြင်း၊မြေအောက်ရေရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပေးပါကစိုက်ပျိုးရေးအ တွက်အလားအလာအထူးကောင်းမွန်လာမည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	**ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)**	**လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)**
ကာဗွန် (ထင်း၊မီးသွေး)	သင့်	လွယ်
အခြား ရင်းမြစ်များ		
အခြားသဘာဝရင်းမြစ် သဲ၊ ကျောက်၊	များ	လွယ်
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ (ယုန်၊တောကြောင်)	နည်း	ခက်
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ) **(ထနောင်းပင်၊မန်ကျည်းပင်၊ ကုက္ကိုပင်၊ဇီးချဉ်ပင်၊မြင်းခွာ၊ ဆင်တုန်းမနွယ်၊)**	သင့်	။

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များတွင် သဘာဝပေါက်ပင်အနေဖြင့် ထနောင်းပင်၊ကုက္ကိုပင်၊ဆေးပုလဲ၊တပင်ရွှေထီး၊လောက်သေပင်၊မန်ကျည်းပင်နှင့်ဆင်တုံးမနွယ်ပင်စ သည်တို့ရှိသော်လည်းတဖြည်းဖြည်းရှားပါးလာသဖြင့်လက်လှမ်းမှီမှုနည်းပါးလာသည်။အခြားအရင်း အ မြစ်များအနေဖြင့်ဆောက်လုပ်ရေးအတွက်အသုံးဝင်သောသဲကိုအလုံအလောက်ရရှိနိုင်သော်လည်း ကျေး ရွာလူထုအနေဖြင့်အရင်းအနှီးနှင့်နည်းပညာအားနည်းသောကြောင့်ထိရောက်သောအကျိုးအမြတ်ကိုမရ

SAMPLE

ရှိနိုင်ကြပါ။ဒေသခံများအနေဖြင့်ကိုယ်ပိုင်လုပ်ကိုင်လိုသော်လည်းအရင်းအနှီးနည်းပါးခြင်းနှင့်အဆက်အသွယ်မရှိခြင်းတို့ကြောင့်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။သဘာဝတောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်များအနေဖြင့်ယုန်၊တောကြောင်တို့တွေ့ရှိရသော်လည်းလက်လမ်းမှီမှုနည်းပါသည်။သဘာဝဆေးဖက်ဝင်အပင်အနေဖြင့်ဆင်တုံးမနွယ်နှင့်မြင်းခွာရွက်စသည်တို့အလုံအလောက်ထွက်ရှိသော်လည်း၄င်းသဘာဝအရင်းအမြစ်များကိုဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အသုံးပြုနိုင်ရန်ဗဟုသုတနှင့်နည်းပညာအားနည်းနေပါသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၀-၁၂	၅-၁၀	၁-၅	မြေယာမဲ့
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်၊ သွပ်မိုး၊	သွပ်မိုး၊ ဝါးထရံကာ၊	ဝါးကပ်မိုး၊ ဝါးထရံကာ၊	ထန်းရွက်မိုး၊ ဝါးထရံကာ၊ ၊
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းထွန်စက်၊ထော်လာဂျီ၊ရေစုပ်စက်-	ထော်လာဂျီ၊ရေစုပ်စက်၊ကြိတ်ခုံ	ခိုင်းနွားရှဉ်း၊ပေါက်တူး၊ပေါက်ပြား	ပေါက်တူး၊တူ၊သံတူရွင်း၊ခြင်းတောင်း
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ကား၊ဆိုင်ကယ်၊ဖုန်း၊တီဗွီ၊ဧည့်ခဲသေတ္တာ၊ပန်ကာ၊ဆိုလာ	ဆိုင်ကယ်-၂၊ဖုန်း၊ဆိုလာ၊ပန်ကာ	ဆိုင်ကယ်-၊ဖုန်း-၁၊	စက်ဘီး-၁၊ဖုန်း
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	အရောင်းအဝယ်၊ဈေးဆိုင်	အရောင်းအဝယ်၊ ဈေးဆိုင်	ကျပန်း၊စက်ချုပ်	ကျပန်း၊မြေယာမဲ့
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	ဈေးဆိုင်၊ယက္ကန်း	ယက္ကန်း		
အိမ်ထောင်စု -	၃၈(၁၅.၈%)	၆၃(၂၆.၂%)	၈၇(၃၆.၂%)	၅၂(၂၁.၇%)

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ၏ ဥစ္စာဓနအဆင့် သတ်မှတ်ရာတွင် အဆင့်(၄) ဆင့် သတ်မှတ်ထားပါသည်။အဆင်ပြေသောအဆင့် အိမ်ထောင်စု(၃၈)အိမ်(၁၅.၅%)၊ အလယ်အလတ်အဆင့်အိမ်ထောင်စု(၆၃)အိမ်(၂၆.၂%)၊ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု(၈၇)အိမ်(၃၆.၂%)နှင့်အဆင်းရဲဆုံး အိမ် ထောင်စု (၅၂) အိမ် (၂၁.၇%) ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အဆင်ပြေသောအဆင့်(၃၈)အိမ်(၁၅.၈%) အလယ်

အလတ်အဆင့် (၆၃)အိမ် (၂၆.၂%) သာ တစ်နှစ်ပါတ်လုံး ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိပြီး ကျန် ဆင်းရဲသား အိမ်ထောင်စု (၈၇)အိမ် (၃၆.၂%)နှင့် အဆင်းရဲဆုံးအိမ်ထောင်စု (၅၂)အိမ် (၂၁.၇%) သည် တစ်နှစ်ပါတ်လုံးဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိသောအိမ်ထောင်စုပေါင်း(၁၃၉) အိမ်(၅၇.၉%)မှာအဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုနှင့်အလယ်အလတ်အိမ်ထောင်စုများတွင်နေ့စားအငှါး လုပ်ကိုင်ကြရသော်လည်းအလုပ်ပုံမှန်မရကြဘဲနေ့စားခမှာလည်းနည်းကြသည်။ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းအနေ ဖြင့်လည်းမျှတမှုမရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။အဆင်ပြေနှင့်အလယ်အလတ်လူတန်းစားမှာ(၁၀၁)အိမ် (၄၂%)ရှိပြီးအိမ်ထောင်စုအရေအတွက်အားဖြင့်နည်းသော်လည်းပိုင်ဆိုင်မှုတွင်များစွာပိုင်ဆိုင်သည် ကိုတွေ့ရသည်။ကျန်ဆင်းရဲနှင့်အဆင်းရဲဆုံးအိမ်ထောင်စုများမှာအရေအတွက်များသော်လည်း ပိုင်ဆိုင်မှု အလွန်နည်းပြီး မြေယာမဲ့နှင့် ကျပမ်း များဖြစ်သည်ကို တွေ့ကြရသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာခန အဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	**အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်**	**အိမ်ထောင်စု%**	**ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ**
၃ လအောက်	၁၁	၂၆.၈%	ကျပန်းလုပ်အားခဖြင့်ငွေချေးခြင်း
၃ လနှင့် ၆ လ အောက်	၁၀	၂၄.၄%	ကျပန်းလုပ်အားခဖြင့်ငွေချေးခြင်း
၆လမှ၁၂လအထိ	□□	□□.□%	ကျပန်းလုပ်အားခဖြင့်ငွေချေးခြင်း

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာခနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအား စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။(အဆင့် ၃ မှ ၈၇အိမ်နှင့် အဆင့် ၄ မှ၅၂အိမ်၊ စုစုပေါင်း ၁၃၆အိမ်) ကျေးရွာတွင်အဆင့်၃မိသားစု၏၂၅%(၈၇)အိမ်နှင့်အဆင့်၄မိသားစု၏၇.၅%(၅၂)အိမ်၊စုစုပေါင်း (၁၃၆) အိမ်ထောင်စုအားစိစစ်ကြည့်ရာတွင်ကျေးရွာတွင်ချေးငှါးခြင်းမရှိဘဲတစ်နေ့လျင်အနည်းဆုံး၂နပ်စားနိုင် သည့်အိမ်ထောင်စုများမှာ၃လအောက်ဝမ်းစာဖူလုံသောအိမ်ထောင်စု(၁၁)အိမ်(၂၆.၈%)၊၃လနှင့်၆လ အောက်ဝမ်းစာဖူလုံသောအိမ်ထောင်စု(၁၀)အိမ်(၂၄.၄%)ရှိပြီး၆လမှ၁၂လအထိဝမ်းစာဖူလုံသောအိမ်ထ ောင်စု(၂၀)အိမ်(၄၈.၈%)ကျပန်းအလုပ်နှင့်ဆွေမျိုးများထံမှချေးယူခြင်းဖြင့်ဖြေရှင်းကြသည်။၄င်းမိ သားစုများမှာငွေနှင့်ရိက္ခာတို့ကိုအတိုးနှုန်းကြီးစွာဖြင့်ချေးယူကြရပြီးလုပ်အားဖြင့်ပြန်လည်ပေးဆပ်ကြ ရပါသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

SAMPLE

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်			
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	-	-	-
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု			
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု			
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	၃		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့်ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု မရှိပါ။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	**ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား**	**ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)**	**မှတ်ချက်**
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု	လတ်	မိသားစုအတွင်းအလုပ်လုပ်ကိုင်သူဦးရေအသင့်အတင့်ရှိကြသည်။
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	လတ်	စိုက်ပျိုးရေမရ၊စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန်မရှိ။
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	ကုန်းမြင့်ဒေသဖြစ်သောကြောင့်
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	မိုးရေချိန်၅၀လက်မနီးပါး
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထမရှိ
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	ဆိုးဆိုးရွားရွားဖြစ်ပေါ်လေ့မရှိ
၇	ငလျင်	နိမ့်	ငလျင်ဇုန်အတွင်းမတည်ရှိ
၈	မီးဘေး	လတ်	အချိန်မရွေးကျရောက်နိုင်

SAMPLE

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	ပင်လယ်နှင့်နီးစပ်မှုမရှိ
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	မြင့်	သစ်တောပြုန်းတီးမှုကြောင့်
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	သစ်ထုတ်လုပ်မှုများသည်။
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	ငှက်ဖျားဇုန်အတွင်းမရှိ။
၁၃	တီဘီရောဂါ	လတ်	အသက်ရှူလမ်းကြောင်းနှင့်လူ့အသုံးအဆောင်များမှတဆင့်ကူးစက်သောကြောင့်
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	မရှိ။
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	နိမ့်	မရှိ
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု	နိမ့်	မရှိ
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	မရှိသေးပါ။
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	လတ်	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းပြီး တစ်နှစ် ပတ် လုံးအချိန်မရွေး သွားလာနိုင်။
၁၉	အခြား		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေတွင် စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှုတွင်မိသားစုအတွင်းအလုပ်လုပ်ကိုင်သူဦးရေအသင့်အတင့်ရှိသောကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှု လတ်ဖြစ်သည်။ သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှုတွင် စိုက်ပျိုးရေမရ၊စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန်မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှု လတ်သည်။ သစ်တောများ၊ထင်းများစည်းကမ်းမဲ့ခုတ်လှဲခြင်းနှင့် မီးသွေး ထုတ်လုပ်ခြင်းကြောင့်လည်း သစ်တောပြုန်းတီးမှုမြင့်သည်။သစ်တောပြုန်းတီးမှုကြောင့် မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှုတွင်မြင့်သည်။တီဘီရောဂါသည်အသက်ရှူလမ်းကြောင်းနှင့်လူ့အသုံးအဆောင်များမှတဆင့် ကူးစက်တတ်သောကြောင့်လတ်သည်။အပူပိုင်း ဒေသဖြစ် ၍ မိုးခေါင်ခြင်း တို့ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှု မြင့်သည်။မီးဘေးမှာလည်း အချိန်မရွေးကျရောက်နိုင်သောကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုလတ်ဖြစ်သည်။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး အချိန်မရွေးသွားလာနိုင်သောကြောင့် လတ်သည်။ ငှက်ဖျားနှင့် အခြားကူးစက်ရောဂါများ ကူးစက်နိုင်ခြေများခြင်း၊ မတော် တဆထိခိုက်နိုင်ခြေများခြင်း၊

ရေကြီးခြင်း၊အအေးလွန်ကဲခြင်း၊မုန်တိုင်း၊ဆားငန် ရေဝင်ရောက်မှု၊ ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ၊ တိရိစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု၊ လူကုန်ကူးမှုတို့တွင် ထိခိုက် လွယ်မှုနိမ့်သည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	မိသားစုဝင်ငွေအတွက် အဓိကအလုပ်လုပ် ကိုင်ကြရသည်။ ယဉ်တိုက်မှု၊ လူကုန်ကူးခံရမှု ထိခိုက်နိုင်မှု များသည်။
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့်	မိသားစုများပြီး ဝင်ငွေနည်းသည်။
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်	ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရှိ။ ဝင်ငွေနည်းသည်။
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသော ဒေသတွင် နေထိုင်သူ	လတ်	တောင်ကျချောင်းရေကြောင့်ဖြစ်သည်။
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မရှိ	မရှိ၊ ကုန်းမြင့်ဒေသ။
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံ ရသူများ (IDP)	မရှိ	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	မရှိ	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့်	ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရှိ။ လုပ်အားခနည်းသည်။ ဝင်ငွေနည်းသည်။

SAMPLE

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မရှိ	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဇရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	မရှိ	
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မရှိ	
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	နိမ့်	
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	မရှိ	
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မရှိ	
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မရှိ	
၂၀	ကားသမား	မြင့်	အချိန်မရွေး ယာဉ်အန္တရာယ်ရှိသည်။
၂၁	အခြား		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ထိခိုက်သက်ရာက်လွယ်မှုခံရနိုင်သော လူအုပ်စုများတွင်လည်းလူငယ်၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု၊မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသားတောင်သူ၊လက်လုပ်လက်စား များ၊ကျပန်းများနှင့် ကားသမားများမှာ ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်သည်။သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးဝါးစွာ ကျရောက် နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူများမှာထိခိုက်လွယ်မှု လတ် သည်။ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ၊မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ၊ငါးကန်ပိုင်ရှင်၊လူနည်းစု လူမျိုးများ၊ မြစ်ကမ်းဘေးနေထိုင်သူများ၊ ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဇရိယာတွင် နေထိုင်သူများ၊နယ်စပ်ဒေသ တွင်နေထိုင်သူများ၊ရွှေတွင်းလုပ်သား၊ လှည့် လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ နှင့်နေရပ်ပြန် ခြေချ သူများ မှာမရှိပါ ။

SAMPLE

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်း သူများ (၄/၅)	စွမ်း ဆောင် နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	ဓမ္မစကြာ	၂		၃၂	၃၂	ဘာသာရေး	၅	၇
၂	အဗိစမ္မအသင်း	၂	၃၀		၃၀	ဘာသာရေး	၅	၇
၃	ပရဟိတအသင်း		၃၀	၃၀	၆၀	ဘာသာရေး	၅	၇
၄								
၅								
၆								
၇								
၈								

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု - လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။

SAMPLE

(၇) သင့် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

(၈) ညံ့ (အားနည်း) - ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအတွင်းတွင် လူမှုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်း (၃) ဖွဲ့ရှိသည်။ ၄င်းတို့အနက် လူမှုရေးကိုအခြေခံသောအဖွဲ့ (၃)ဖွဲ့ရှိသည်။၄င်းအဖွဲ့များ၏ အဖွဲ့ဝင်အရေအတွက်ကတွင်လေ့လာကြည့် ရာဦးဆောင်မှုစွမ်းရည်လည်း အား နည်းသည်ကို တွေ့ရသည်။

(၂.၁.၂)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	**အမည်**	**အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)**	**အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်**
၁			
၂			
၃			

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မရှိပါ ။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

SAMPLE

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၅၂	၂၁.၇%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၈၇	၃၆.၃%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၆၃	၂၆.၂%	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၂၀	၈.၃%	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၁၈	၇.၅%	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		**၂၄၀**	**၁၀၀%**	

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့(၅၂)အိမ်ထောင်စု(၂၁.၇%)၊၂.၅ဧကအောက်ဆင်းရဲသားတောင်သူ(၈၇)အိမ်ထောင်စု(၃၆.၃%)၊၂.၅ဧကမှ၅ဧကထိတောင်သူငယ်(၆၃)အိမ်ထောင်စု(၂၆.၂%)၊ ၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြားအလယ်အလတ်စားတောင်သူ(၂၀)အိမ်ထောင်စု(၈.၃%)၊၁၂.၅ဧကအထက်တောင်သူကြီး(၁၈)အိမ်ထောင်စု(၇.၅%)ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ကျေးရွာတွင်အိမ်ထောင်စု(၂၄၀)ရှိသည့်အနက်အိမ်ထောင်စု(၁၈၈)စုသာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သည်ကိုတွေ့ရပြီးကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာမြေယာမဲ့များဖြစ်သောကြောင့်ကျပန်းနှင့်အခြားလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၂.၂.၁.၂)အစိုးရ နှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်				
၂	ရေလွှဲဆည်				
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း				
၄	အဝီစိတွင်း				
၅	လက်ငင်ရေတွင်း				
၆	စိမ့်စမ်းရေ				

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တနစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၇	ချောင်းရေ				
၈	အခြား /မိုးရေ			ရာသီအလိုက်	မရှိ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ထောက်ရစ်ကျေးရွာတွင်မိုးရေဖြင့်သာ ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးကြရပါသည်။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ် ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
ကုလားပဲ	၄၀	တင်း	၁၀	၁၅	၇	သီးတင်းကျွတ်	တပေါင်း	လတ်	လတ်	
ပဲနီပြား	၅၀	တင်း	၁၀	၁၅	၇	သီးတင်းကျွတ်	တပေါင်း	လတ်	လတ်	
မြေပဲ	၃၀	တင်း	၂၀	၄၀	၁၅	သီးတင်းကျွတ်	တပို့တွဲ	လတ်	လတ်	

SAMPLE

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ် ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
ပဲကြီး	၃၈	တင်း	၈	၁၂	၆	သီးတင်းကျွတ်	တပေါင်း	လတ်	လတ်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ၏အဓိကစိုက်ပျိုးသောသီးနှံများမှာပဲနီပြား၊ပဲကြီး၊ကုလားပဲ၊နှင့်မြေပဲတို့ဖြစ်သည်။ပဲနီပြားစိုက်ပျိုးမြေဧကစုစုပေါင်းမှာ၅၈ဧကဖြစ်ပြီးသီးတင်းကျွတ်လတွင်စတင်စိုက်ပျိုးကာတပေါင်းလတွင်ရိတ်သိမ်းကြသည်။ပဲကြီးစိုက်ပျိုးမြေဧကစုစုပေါင်းမှာ(၃၈)ဧကဖြစ်ပြီးသီးတင်းကျွတ်လတွင်စတင်စိုက်ပျိုးကာတပေါင်းလတွင်ရိတ်သိမ်းကြသည်။ကုလားပဲ
စဉ်းငုံသီးနှံထွက်နှုန်းမှာအများဆုံး၂တင်းမှအနည်းဆုံး၃တင်း၊တဧကပျမ်းမျှထွက်နှုန်းမှာ ၁.၅ တင်းဖြစ်သည်။မိုးမြေပဲသီးနှံအထွက်နှုန်းမှာအများဆုံး၁၅တင်းမှအနည်းဆုံး၂၅တင်း၊တဧကပျမ်းမျှ ထွက်နှုန်းမှာ ၁၇.၅တင်းဖြစ်ပါသည်။တောင်သူများစုသည်လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အတွက်အလုပ်သမားမလုံလောက်မှုပြဿနာကိုရင်ဆိုင်တက်ရပြီးလုပ်အားခပိုမိုပေးမှအလုပ်သမားများကိုငှားရမ်းရရှိနိုင်ကြကာကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားရသည်။တောင်သူများသည်တခါတရံတွင်မိုးရွာသွန်းမှုမညီမျှမှုနှင့်ရင်ဆိုင်တတ်သည်။ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့်သီးနှံများတွင်ဖျက်ပိုးများကျရောက်လျှင်နည်းပညာအားနည်းခြင်းကြောင့် သီးနှံများအထွက်နှုန်းနည်းသည်။သီးနှံများရောင်းချလျှင်ဈေးကွက်တည်ငြိမ်မှုမရှိခြင်းကြောင့် အမြတ်ရရှိမှုနည်းပါးသည်။တောင်သူများအနေဖြင့်ထိရောက်သောစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာစနစ်ကိုလလားနေကြသည်။

SAMPLE

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	**ပိုင်ဆိုင်မှု**					**စက်ကိရိယာငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူအရေအတွက်**	**မှတ်ချက်/ အခြေအနေ**
	တစ်ဦးချင်းပိုင်	**အဖွဲ့ပိုင်**		**ရွာပိုင်**			
		အရေအတွက်	**လယ်သမားဦးရေ**	**အရေအတွက်**	**လယ်သမားဦးရေ**		
ထွန်စက်	၁						
လက်တွန်းထွန်စက်							
အစေ့ချ ကိရိယာ							
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်							
ရိတ်သိမ်းစက်							
ခြွေလှေ့စက်	၂						
ရေစုပ်စက်	၂						
ခြေနင်းရေတင်စက်	၂						
မြက်ရိတ်စက်							
အခြား/နွားစာစဉ်းစက်							

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ကျေးရွာတွင်ထွန်စက်(၁)စင်း၊ခြွေလှေ့စက်(၂)စင်း၊ရေစုပ်စက်(၂)စင်းနှင့်ခြေနင်းရေတင်စက်(၂)စက်ရှိပြီးတစ်ဦးချင်းပိုင်ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီသြဇာ)	မြေဆီသြဇာသင့်။
ရေရင်းမြစ်	ဧရာဝတီမြစ်နှင့်နီးမြေအောက်ရေမိုးရေသောက်

SAMPLE

အခြေအနေ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ	နွားချေးအလုံအလောက်ရရှိနိုင်သည်။
အော်ဂဲနစ်/ဓာတု ပိုးသတ်ဆေး	သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။ဇဟုသုတမရှိကြပါ။
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုများ	မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းနှင့်စိုက်ဘဏ်မှ ပုံစံ၇ရှိပါက ၁၈ကျ၂၀၀၀၀ကျပ်ချေးငွေရရှိသည်။
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု များ	မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးမှနည်းပညာအနည်းငယ်ရရှိပါသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	တံတားဦးစိုက်ပျိုးရေးဆေးဆိုင်များတွင် လိုသလောက်ဝယ်ယူ ရရှိနိုင်ပါသည်။
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက် နှင့်ကုန်သွယ်မှု	ဈေးကွက်အလုံအလောက်ရှိသည်။
အခြား	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စိုက်ပျိုးရေးတိုးတက်မှု အခွင့်အလမ်းများမှာ ကျေးရွာရှိစိုက်ပျိုး မြေများမှာမြေဆီဩဇာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီးသဘာဝမြေဆွေးအနေဖြင့်နွားချေးအလုံ အလောက်ရရှိနိုင်ကြသည်။အော်ဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲလေ့ရှိပါသည်။ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုတွင် စိုက်ဘဏ်မှပုံစံ၇ရှိပါက၁၈ကျ၂၀၀၀၀ကျပ်ချေးငွေရရှိပါသည်။နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးမှအနည်းငယ်ရရှိသည်။ရောတီမြစ်နှင့်နီး၍ရေလုံလောက်မှုရှိသည်။လိုအပ်သောသွင်းအားစုများကိုတံတာဦးရှိစိုက်ပျိုးရေးဆေးဆိုင်များတွင်လိုသလောက်ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့် ကုန် သွယ်မှုအတွက်ဈေး ကွက်အလုံအလောက်ရှိပါသည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုအပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	ပလပ်မြေ၊တိုးချဲ့ရန်မြေမရှိ။
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	ယာမြေများမှာ မြေဩဇာညံ့သည်။
ငွေကြေးအရင်းအနှီး ရရှိနိုင်မှု	ပုံစံ၇ရှိသော စိုက်ပျိုးမြေများစွာရှိပြီး စိုက်ပျိုးစရိတ် ချေးငွေ လည်းရရှိသည်။
စိုက်ပျိုးရေး	အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်သောကြောင့် သွင်းအားစုများကိုလည်း

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သွင်းအားစုများ အချိန်မီ ရရှိအသုံးချနိုင်မှု	အချိန်မှီနှင့်အလုံအလောက်သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိပါ။
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင် သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	အလုပ်လုပ်နိုင်သောသူများရှိသော်လည်း ကျွမ်းကျင်မှု နည်းသည်။အလုပ်လုပ်နိုင်သူအများစုမှာ မိသားစုဝင်ငွေအတွက် လုပ်ကိုင်ကြရသောကြောင့် လုပ်သား ရှား ပါးမှုရှိသည်။
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	မိုးရေကိုသာ ရရှိပြီး သွင်းရေမရနိုင်ပါ။
စိုက်ပျိုးရေ မလုံလောက်မှု	မိုးမရွာလျှင်လုံလောက်မှု မရှိပါ ။
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	ကျရောက်မှုများပြီး ထိရောက်စွာ ကာကွယ်နှိမ်နင်း နိုင်ခြင်း မရှိပါ။
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီသော်လည်း ဈေးကောင်းမရ။ ဈေးနှုန်း တည်ငြိမ်မှုမရှိပါ။
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးမှနည်းပညာအနည်းငယ်ရရှိပါသည်။
အခြား	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာရှိ စိုက်ပျိုးမြေများမှာ မြေဆီလွှာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ မြေဆီသြဇာသင့်သည်။ စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန်နေရာမရှိ။ မိုးရေကိုသာရရှိပြီး သွင်းရေမရရှိပါ။စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေအား စိုက်ဘဏ်မှပုံစံ၇ရှိပါက ၁ဧက ၂၀၀၀၀ကျပ်ချေး ငွေရရှိပါသည်။ သွင်းအားစုများကိုအလွယ်တကူ လိုသလောက် ဝယ်ယူရရှိနိုင်သော်လည်း အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်သောကြောင့် သွင်းအားစုများကိုလည်းအချိန်မီနှင့်အလုံအလောက်သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိပါ။အလုပ်လုပ်နိုင်သူများရှိသော်လည်းကျွမ်းကျင်မှုနည်းသည်။အလုပ်လုပ်နိုင်သူအများစုမှာလည်း မိသားစုဝင်ငွေအတွက် အဝေးသို့ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ကြရသောကြောင့် စိုက်ပျိုး ရေးတွင် လုပ်သားရှားပါမှုရှိသည်။ ရောဂါပိုးမွှား ကျရောက်မှုများပြီး ထိရောက်စွာကာကွယ်နှိမ်နင်းနိုင်ခြင်း မရှိပါ။နည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှုရရှိသော်လည်း လုံလောက်မှုမရှိပါ။စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန်ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီသော်လည်းဈေးကောင်းမရ၊ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှုမရှိပါ။ကုန်သည်ပွဲစားများ၏အလေးတင်းတောင်းမှန်ကန်မှုမရှိကြပါ။ကျေးရွာတွင်လူဦးရေများပြားပြီးစိုက်ပျိုးမြေနည်းပါးခြင်းမိုးလေဝသမမှန်ခြင်းကြောင့်အဆင်မပြေကြပါ။ချေးငွေများသုံးစွဲနေ ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

SAMPLE

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၇၆	၁၇၀	
နို့စားနွား	၁၆၉	၃၄၄	နွားထီးနှင့်နွားမများစုစုပေါင်းဖြစ်ပါသည်။
မြင်း			
ကျွဲ			
မြည်း			
လား			
ဆိတ်	၅	၁၀၆	
သိုး			
ဝက်	၂၃	၅၀	
ကြက်	၄၃	၂၆၈	
ဘဲ			
နွားနောက်			
အခြား			
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်			
ပုဇွန်ကန်			
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း			
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း			
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း			
အခြား			

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူ (၃၁၆)အိမ်ထောင်စု တစ်ပိုင်တစ်နိုင် အနေဖြင့် မွေးမြူကြသည်။မွေးမြူထားသောအကောင်ရေမှာခိုင်းနွား(၁၇၀)ကောင်၊နို့စာနွား(၃၄၄)ကောင်၊ ဆိတ်(၁၀၆)ကောင်၊ဝက်(၅၀)ကောင်၊ကြက်(၂၆၈)ကောင်တို့မွေးမြူကြသည်။တိရိစ္ဆာန်ရောဂါများအထူးသဖြင့်ခွာနာလျှာနာ၊ကြက်တုပ်ကွေး၊ဝက်နာရောဂါများဖြစ်ပြီးကျေးရွာတွင်ရောဂါကြောင့်သေဆုံးပျက်စီးမှုများရှိတက်သည်။နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကိုမြို့နယ်တိမွေး/ကုဦးစီးဌာနမှရရှိနိုင်သော်လည်းဝန်ထမ်းမလုံလောက်မှုကြောင့်လွှမ်းခြုံဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှုအားနည်းသည်။မွေးမြူရေး၏အဓိကအခက်အခဲမှာနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုအခက်အခဲ၊မျိုးကောင်းမျိုးသန့်လက်လှမ်းမီမှုမရှိ၊အမြတ်အစွန်းရရှိမှုအခြေအ

နေ၊သားငါးရောင်းချရာတွင်သားသတ်လိုင်စင်ရရှိသူ၏ခေါင်းပုံဖြတ်မှုခံရပြီးနှင့်လိုင်စင်ချထားရာတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိခြင်း။လွတ်လပ်စွာရောင်းချခွင့်မရကြပါ။အခြားမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ လည်း အနည်းငယ်ရှိပါသည်။

(၂.၂.၂.၂)မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စိုက်ပျိုးသီးနှံများစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများမှတိရိစ္ဆာန်များအတွက်အစားများကိုရရှိသည်။
ရေရရှိမှု	မြေအောက်ရေရရှိနိုင်ပါသည်။လုံလောက်မှုမရှိပါ။
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များဒေသအတွင်း ဆက်သွယ်ရရှိနိုင်သည်။
ချေးငွေ	ရှိပါသည်။မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းချပေးလျှင်
သွင်းအားစု ဈေးကွက်	တံတားဦးမြို့တွင်အလုံအလောက်ရရှိပါသည်။
ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်	မရှိ။
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ဈေးကွက်အလုံအလောက်ရှိသည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှု ရှိသည်။
အခြား	
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	
ချေးငွေ	
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	
နည်းပညာ အကူအညီနှင့်	

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**
နည်းလမ်းများ	
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	
အခြား	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ စားကျက်မြေမရှိပါ။မွေးမြူရေးအတွက် ရေလုံလောက်မှုမရှိပါ။မွေးမြူရေးအတွက်လိုအပ်သောသွင်းအားစုများကိုအလုံအလောက်ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။တိမွေးကုဦးစီးဌာန ရှိသည်။ ဈေးကွက်အလုံအလောက်ရှိသည်။ပုံစံ၇ရှိပါကစိုက်ဘဏ်မှစိုက်ပျိုးရေးချေးငွေရရှိပါသည်။ မျိုးတိရစ္ဆာန်အတွက်ဒေသအတွင်းဆက်သွယ်ရရှိနိုင်ပါသည်။မွေးမြူရေးအနေဖြင့်နွားမွေးမြူခြင်းကိုအဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြသည်။ဆိတ်၊ဝက်၊ဘဲနှင့်ကြက်မွေးမြူခြင်းကိုလည်းလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။မွေးမြူရန်အိမ်ခြေဝန်းလုံလောက်မှုရှိပါသည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေ ရရှိနိုင်မှု	မရရှိနိုင်သည်။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	နှစ်စဉ်ရာသီရောဂါဆိုးရွားစွာကျရောက်လေ့ရှိသည်။
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	လုံလောက်မှုမရှိပါ။
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	လိုင်စင်မရှိသဖြင့် သားသတ်လိုင်စင်ရှိသူ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းခံရသည်။
အခြား	
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	
အခြား	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မွေးမြူရေးချေးငွေ လုံလောက်စွာ ရရှိမှုမရှိပါ။နှစ်စဉ်ရာသီလိုက်ရောဂါများဆိုးရွားစွာ ကျရောက်လေ့ရှိပြီး နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု အချိန်မီမရ၊ကာကွယ်ဆေးထိုးလေ့မရှိသောကြောင့်ဆုံးရှုံးမှုများသည်။နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုလည်း လုံလောက်မှုမရှိ။ဈေးကွက်အလုံအလောက်ရှိသော်လည်းလိုင်စင်မရှိသဖြင့်လွတ်လပ်စွာရောင်းဝယ်ခွင့်မရှိ၊ဈေးကောင်းမရကြပါ၊သားသတ်လိုင်စင်ရှိသူ၏ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းကို ခံကြရသည်။ စိုက်ဘဏ်မှ ချေးငွေရရှိပါသည်။ ကူးစက် ရောဂါ ဖြစ်ပွားပါက အချိန်မှီ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိပါ။

(၂.၂.၃) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ**

(၂.၂.၃.၁)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	**လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)**	**လုပ်ငန်း အရေအတွက်**	**ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်**	**မိသားစုဝင် လုပ်အား**	**ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့်ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်**
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက် ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၁၀		၁၀	
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေး ဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	၄၇	-	၄၇	နိမ့်(ပန်းရံ၊လက်သမား)
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	၅		၅	
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေး သူ)	၅		၅	နိမ့်(စက်ချုပ်၊ဆံပင်)
၇	လက်လီ- လက်ကားရောင်း	၁၇	-	၁၇	ဈေးရောင်း လတ်

SAMPLE

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့်ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	ဝယ်ရေး				
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၂	-	၂	လတ်(ကားမောင်း)
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင် မှု လုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်း ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ် ငန်းများ				
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ် ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၃	ပညာရေး	၁၀	-	၁၀	လတ်(ဆရာမ)
၁၄	ကျန်းမာရေး	၁		၁	
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ				
၁၆	အိမ်များတွင် အငှားလိုက် လုပ်သူများနှင့်	၆၃		၆၃	

SAMPLE

စဉ်	**လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)**	**လုပ်ငန်း အရေ အတွက်**	**ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေ အတွက်**	**မိသားစုဝင် လုပ်အား**	**ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့်ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်**
	အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies. etc.,)	၄၅		၄၅	စက်ရုံအလုပ်သမားများ
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	**၂၀၅**		**၂၀၅**	

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စက်ချုပ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ(၅)ဦးရှိပါသည်။ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင်ပန်းရံလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ(၄၇)ဦးရှိသည်။လက်လီလက်ကားရောင်းဝယ်ရေးမှာ(၁၇)ဦး၊ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းတွင်လုပ်ကိုင်သူ(၂)ဦး၊ကျန်းမာရေး(၁)ဦးနှင့်ပညာရေးမှာ(၁၀)ဦးသာရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်အရောင်းအဝယ်နှင့်ကောင်းမောင်းသူလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများပြီးစက်ချုပ်၊ပန်းရံနှင့်အ စိုးရဝန်ထမ်းအနည်းငယ်သာရှိပသည်။ဘွဲ့ရအလုပ်မရှိလူငယ်များအားမိမိဒေသတွင်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများရရှိရေးဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊ပညာသင်တန်းများတက်ရောက်ရန်နှင့်လုပ်ငန်းထူထောင်ရန် လည်းကုန်ကျစရိတ်နှင့်အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ကြပါ။အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းတွင်နေ့စားသွားရောက်လုပ်ကိုင်ရခြင်း၊လက်သမား၊ဈေးဆိုင်နှင့်ဈေးရောင်းခြင်း၊ဝန်ထမ်းအနည်းငယ် နှင့်နေ့စားဝန်ထမ်းအနည်းငယ်သာရှိသည်။၄င်းလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ကိုင်ရာတွင်လည်းအလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေပုံမှန်မရရှိခြင်း၊လုပ်အားခနည်းခြင်းတို့ကြောင့်ဝင်ငွေနည်းပါးသည်။ကျေးရွာတွင်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာကျွမ်းကျင်မှုလည်းနည်းပါးသည်။အရင်းအနှီးလည်း နည်းပါးပြီး ချေးငွေ မှာလည်း လောက် လုံမှုမရှိပါ ။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**
ဈေးကွက်နှင့် နီးသည်။ ဈေးကွက်လည်းအလုံအ လောက်ရှိသည်။	တံတားဦးမြို့ဈေးနှင့်(၇)မိုင်အကွာတွင်အလွယ်တကူဝယ်ယူနိုင်သည်။
သယံဇာတများရှိသည်။	သဘာဝဆေးဘက်ဝင်အပင်များရှိသည်။
တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု ရှိသည်။	နယ်မြေအေးချမ်းပြီး လွတ်လပ်စွာသွားလာရောင်းဝယ်နိုင်သည်။
အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်များရှိသည်။	ဘွဲ့ရနှင့်ဘွဲ့မရသေးသော အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ် များသည်။
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။	အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီမရွေး၊အချိန်မရွေးသွားလာနိုင်သည်။
အသက်မွေးပညာအချို့ တတ်မြောက်ကြသည်။	ဈေးရောင်း၊စက်ချုပ်၊အလှပြင်စသည့် အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းအချို့လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြသည်။

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ၏ဒေသစိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးအတွက်ဈေးကွက်နှင့်နီး၍ဈေးကွက်အလုံအလောက်ရပါ သည်။နယ်မြေအေးချမ်းပြီးလွတ်လပ်စွာသွားလာရောင်းဝယ်နိုင်သည်။ဘွဲ့ရနှင့်ဘွဲ့မရသေးသောအလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီးတစ်နှစ်ပါတ်လုံးရာသီမရွေး၊အချိန်မရွေးသွားလာနိုင်သည်။ကျေးရွာတွင်ဈေးရောင်း၊စက်ချုပ်၊အလှပြင်စသည့် အသက်မွေးဝမ်း လုပ်ငန်းအချို့ကိုလည်းလုပ်ကိုင်စားသောက်ကြပါသည်။ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ များပြားသော်လည်း မြို့သို့သွားကာ စက်ချုပ်၊ဇာထိုးပန်းထိုး၊ဖုန်းပြင်၊ဝပ်ရှော့၊ကွန်ပျူတာသင်တန်းများရှိသော်လည်း သွားရောက်သင်ကြားနိုင်မှုမရှိပေ။

ဇယား(၂၃-ခ)

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရှားပါးခြင်းနှင့်လုပ်အားခနည်းသည်။	အလုပ်ရုံ၊စက်ရုံများမရှိခြင်း၊အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်းကြောင့်လူတိုင်းအလုပ်အကိုင်မရှိကြပါ။နေ့စားလုပ်အားခ များမှာလည်းနည်းပြီး အလုပ်အကိုင်လည်း ပုံမှန်မရကြပါ။
အသက်မွေးဝမ်း အတတ်ပညာအားနည်းသည်။	သင်တန်းများတက်ရောက်ရန်လည်းအရင်းအနှီးနှင့်အဆက်အသွယ် မရှိကြပါ။
လက်ရှိလုပ်ငန်းများခေတ်မီလုပ်ငန်းသုံးကရိယာများမရှိခြင်း။	အပ်ချုပ်၊အလှပြင်၊ပန်းရံ၊လက်သမားလုပ်ကိုင်သူများ ရှိသော်လည်းလုပ်ငန်းသုံးကရိယာများမရှိသောကြောင့်ကျွမ်းကျင်မှုအားနည်း နေ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
	သေးသည်။
အရင်းအနှီးနှင့်ချေးငွေ လက်လှမ်း မမီနိုင်ခြင်း	ဆင်းရဲသားများအနေဖြင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်လုပ်ငန်းများ ထူထောင်ရန် အရင်းအနှီးမရှိ၊ ချေးငွေလည်း လက်လှမ်းမမီနိုင်ကြပါ။

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်အလုပ်ရုံ၊အခြားစက်ရုံများသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြရသည့်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးပြီးလူတိုင်းအလုပ်အကိုင်မရှိကြပါ။အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေများပြားသော်လည်းသင်တန်းများတက်ရောက်ရန်အရင်းအနှီးနှင့်အဆက်အသွယ်မရှိကြပါ။ငွေကြေးအဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုအချို့သာသင်တန်းများသို့ငွေကုန်ကျခံကာသင်ကြားကြပါသည်။နေ့စားလုပ်အားခမှာနည်းပြီးအလုပ်အကိုင်လည်းပုံမှန်မရကြပါ။အခြားအသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းများတွင်လည်းကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းသည်။အရင်းအနှီးလည်းနည်းသည့်အပြင်လုံလောက်သောချေးငွေစနစ်လည်းမရှိပါ။

(၂.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားတစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု	၉	၁၂	၄	၁၆	၁၂	၄	၁၆	၁		၁
၂	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သောကျေးရွာရှိလူဦးရေ										
၃	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ	-	၁	၁	၂	၁	၁	၁	၁		၁
	၆ လ အထိ	-	၆		၆	၆		၆			

SAMPLE

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
	၁၂ လ အထိ	-	၁	၁	၂	၁	၁	၂			
	၁၂ လ အထက်	-	၄	၁	၅	၄	၁	၅			

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားတစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု (၉)စုရှိပါသည်။ပြည်တွင်းတွင်ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။၁၂လထိရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ(၁၀)ဦးရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။၁၂လအထက်ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သူ(၅)ဦးရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ပြည်တွင်သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူကျား(၁)ရောက်သွားရောက် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိပါသည်။

(၂.၃.၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၁၆
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	
၄	အခြား	

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သည့်လုပ်သားဦးရေ မရှိပါ။

(၂.၃.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်

SAMPLE

		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၆	၁.၆%		Â	
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)			-	-	-
	ဘဏ်		၅	-	Â	-
	လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း		၅	-	Â	-
	ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်			-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့် လူကြုံ ဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း			-	-	-

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ ၆အိမ်ထောင်စုရှိပါသည်။ငွေပြန်ပို့ရာတွင်ဘဏ်မှပြန်ပို့သူ(၆)ဦးနှင့်လူကြုံဖြင့်ပြန်ပို့သူ(၅)ဦးရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	**အနီးဆုံးဈေး**	**အကြီးစားဈေးကွက်**
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	တံတားဦး(၇)မိုင်	မန္တလေး(၂၅)မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်း နှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်ကယ်၊	ဆိုက်တွဲ၊ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်ကယ်၊ကား
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင် မှုပေးနိုင်မှု	သားငါး၊ကုန်စိမ်း၊	လူသုံးကုန်ပစ္စည်းမျိုးစုံ
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	သွပ်မိုး	သွပ်မိုး၊အကာရှိ၊ဆိုင်ခန်း

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

SAMPLE

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များအတွက် ကျေးရွာအတွင်း နှင့် ၇မိုင်ကွာဝေးသောတံတားဦးမြို့ဈေးနှင့်(၂၅)မိုင်ဝေးသောမန္တလေးမြို့ဈေးတို့တွင်ဈေးကွက်အလုံအလောက်ရှိသည်။၎င်းဈေးများသို့ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်ကယ်ဖြင့်ရာသီမရွေးသွားရောက်ဝယ်ယူကြရသည်။ကုန်စိမ်းကို ကျေးရွာဈေးတွင်အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်ပြီး၊အခြားလူသုံးကုန်ပစ္စည်းများကိုတံတားဦးဈေးနှင့် မန္တလေးဈေးများသို့ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်ကယ်၊ဆိုင်ကယ်တက္ကစီ၊ကားစသည်တို့ဖြင့်ရာသီမရွေးသွားရောက်ဝယ် ယူကြရသည်။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	**ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား**	**ပြန်လည် ပေးဆပ်ရ မည့် ကာလ**	**အတိုးနှုန်း (လ)**	**အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု**	**ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ**
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်)	ချေးငွေ	၆လ	၁.၅%	ပုံစံ၇	ချေးငွေလုံလောက်မှုမရှိ၊အသင်းဝင်မှထုတ်ချေး။
သမဘဏ်					
ပုဂ္ဂလိက အသေး စား ချေးငွေဝန် ဆောင်မှုက ဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက် ငွေစု/ငွေချေး အစီအစဉ်					
ငွေချေးပေးသူ					
အပေါင်ဆိုင်					
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	ချေးငွေ	၁လ	၂၀%	မလို	ဆင်းရဲသောကြောင့်ယုံကြည်မှုအားနည်း၊လူတိုင်းမရနိုင်၊အလုံအလောက်မရ။
အခြား/ဖွံ့ဖြိုးရေးချေးငွေ					

SAMPLE

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စိုက်ဘဏ်ချေးငွေ၊သမချေးငွေနှင့် မိတ်ဆွေ၊ဆွေမျိုးများ မှချေးငွေလုပ်ငန်းများရှိပါ သည်။၄င်းချေးငွေများတွင်စိုက်ဘဏ်နှင့်သမချေးငွေများ၏ချေးငွေကာလမှာ (၆)လဖြစ်ပြီးအတိုးနှုန်းမှာ(၁)ကျပ်ပြား(၅၀)ဖြစ်သည်။မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများမှချေးငွေကာလမှာ(၁) လဖြစ်ပြီး အတိုးနှုန်းမှာ(၂၀)ကျပ် ဖြစ်ပါသည်။စိုက်ဘဏ်နှင့်သမချေးငွေများမှာ အချိန်မီထုတ်ချေးပေး ခြင်းမရှိ၊ကုန်ကျစရိတ်လုံလောက်မှုမရှိ။ကာလကို(၆)လချေးငွေပြန်ဆပ်ချိန်ကိုအတိအကျသတ်မှတ်ထား သောကြောင့်သီးနှံအောင်ပါကဈေးကောင်းမစောင့်နိုင်ဘဲရောင်းချပြန်ဆပ်ရခြင်းဖြစ်သည်။မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများမှချေးငွေမှာလိုအပ်သည့်အချိန်ရနိုင်သော်လည်းဆင်းရဲသောကြောင့်ယုံကြည်မှုအားနည်း၍ အလုံအလောက်နှင့်လူတိုင်းမရနိုင်ပါ။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	**အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)**	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	လတ်	လယ်မြေ၊မြေသားဖွဲ့စည်းပုံညံ့။
အပင်မျိုးစိတ်များ	လတ်	ထိန်းသိမ်းမှုအားနည်းပြီး ထုတ်ယူ သုံးစွဲရောင်းချမှုများသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာ ကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	လတ်	အသင့်အတင့်ကျရောက်နိုင်သည်။
ရေရင်းမြစ်	လတ်	မိုးရေကိုသာအားကိုးနေရပြီး မြေ အောက်ရေ တူးဖော်ရရှိနိုင်သည်။
ငါးမျိုးကွဲများ	လတ်	ဇရာဝတီနှင့်နီးသော်လည်းငါးလုံ ောက်မှုမရှိ
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲ များ	လတ်	ထိန်းသိမ်းမှုအားနည်းပြီးရောင်းချ မှုများသည်။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	မြင့်	စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စည်းကမ်းမဲ့ စွန့်ပစ် ကြသည်။

SAMPLE

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်လယ်မြေဖြစ်သောကြောင့်မြေဆီသြဇာအသင့်အတင့်ကောင်းပါ သည်။ဓါတ်မြေသြဇာများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့်စိုက်နည်းစနစ်မှားယွင်းမှုကြောင့်မြေဆီသြဇာအန္တရာယ်ရှိမှုမြင့်ပါသည်။သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအသိပညာပေးလုပ်ငန်းများမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။ရေအရင်းအမြစ်နေဖြင့်မိုးရေကိုသာအားကိုးနေရပြီးမြေအောက်ရေတူးဖော်ရရှိနိုင်ပါသည်။စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်အားနည်းပြီး စည်းကမ်းမဲ့စွန့်ပစ်ကြပါသည်။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁)ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏ %
စာမတတ်သူဦးရေ	၆	၅	၁၁	၁.၀%
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၂၇	၇	၃၄	၃.၂%
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၂၁	၄၀	၆၁	၅.၇%
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၃၈၇	၄၆၆	၈၅၃	၈၀.၂%
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၄၁	၂၂	၆၃	၅.၉%
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၆	၁၄	၃၀	၂.၈%
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၆	၆	၁၂	၁.၁%
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	**၅၀၄**	**၅၆၀**	**၁၀၆၄**	**၁၀၀%**

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ၏ ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှုကို လေ့လာရာတွင် စာမတတ်သူဦးရေ(၁၁)ဦး၊(၁.၀%)၊ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး(၃၄)ဦး၊(၃.၂%)၊မူလတန်းမပြီးဆုံးသူ(၆၁)ဦး၊(၁၈.၅%)၊မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူဦးရေ(၈၅၃)ဦး၊(၈၀.၂%)အလယ်တန်းပညာရေးပြီးစုစုပေါင်း(၆၃)ဦး၊(၅.၉%)၊အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူဦးရေ(၃၀)၊(၂.၈%)နှင့်တက္ကသိုလ်ပညာရေးပြီးဆုံးသူဦးရေ(၁၂)ဦး(၁.၁%)ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။အလယ်တန်း၊အထက်တန်းသို့သွားရောက်ပညာသင်ကြားရန်ဝေးလံခြင်းမရှိပါ။လူငယ်များအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးကြောင်း တွေ့ရပါသည်။အခြေခံပညာတတ်မြောက်မှုမူလတန်းပညာပြီးဆုံးသူ၊အလယ်တန်းပညာပြီးဆုံးသူ၊အထက်တန်းပညာ

SAMPLE

ပြီးဆုံးသူအရေအတွက်ကိုလေ့လာရာတွင်အမျိုးသားဦးရေထက်အမျိုးသမီးဦးရေများသည်။ဘွန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေးနှင့်ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာမူအမျိုးသားဦးရေကပိုများနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း (၅-၉ နှစ်)	၂၀	၁၃	၃၃	၄၂.၈၆%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၂၀	၁၃	၃၃	၂၀.၂၄%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၉	၇	၁၆	၅၃.၃%
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊သူ	၆	၆	၁၂	၁၀၀ %

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းနေအရွယ်ဦးရေ(၃၃)ဦး၊ အလယ်တန်းကျောင်းနေရွယ် (၃၃)ဦး ရှိပါသည်။အထက်တန်းကျောင်းနေသူဦးရေ (၁၆)ဦး ရှိပါသည်။တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊သူဦးရေ(၁၂)ဦးရှိသည်။ကလေးမိဘများမှာမိမိ၏အဖိုးအဖွားနေအိမ်တွင်နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။ကျောင်းဆောင်နှင့်ပရိဘောဂလုံလောက်မှုမရှိ၊ကျောင်းသောက်ရေ၊သင်ထောက်ကူပစ္စည်းနှင့်အားကစားပစ္စည်းလုံလောက်မှုမရှိကြပါ။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	**မူလတန်းကျောင်း**	**အလယ်တန်းကျောင်းခွဲ**
ရွာမှ အကွာအဝေး(မိုင်)	ရွာအတွင်း	ရွာအတွင်း
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်	ခြေလျင်
စာသင်ကျောင်း အရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	အလျား၅၀/အနံ၂၀/အမြင့်၁၂	
အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်၊အုတ်၊ထရံကာ	သွပ်၊အုတ်၊ထရံကာ
ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ (လုံလောက်မှု ရှိ/မရှိ) နှင့်	ပရိဘောဂလုံလောက်မှုမရှိပါ ။	ပရိဘောဂလုံလောက်မှုမရှိပါ။

SAMPLE

အကြောင်းအရာ	**မူလတန်းကျောင်း**			**အလယ်တန်းကျောင်းခွဲ**		
ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ						
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရ အမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)	တစ်လတစ်ခါအာဟာရတိုက်ကျွေး			မရှိ။		
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	**၁**	၆	၇			
ကျေးရွာခန့်(မူကြို)						

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျောင်းဆောင်နှင့်ပရိဘောဂလုံလောက်မှုမရှိ၊ကျောင်းရေ လောင်း အိမ်သာ၊ သင်ထောက်ကူ ပစ္စည်းလုံလောက်မှုမရှိပါ။ ကျောင်းဆရာ/ဆရာမ အရေ အတွက်မှာ အစိုးရခန့် ကျား(၁)ဦး၊မ(၆)ဦးနှင့်ကျေးရွာလုပ်အားပေးဆရာမမရှိပါ၊၊စုစုပေါင်း(၇)ဦးသာရှိပါသည်။ကျောင်းအာဟာရနှင့်ကျောင်းကျန်းမာရေးပညာပေးအစီအစဉ်များလည်းမရှိကြပါ။ကျောင်းဆောင်မှာ(၅၀'/၂၀'/၁၂') အရွယ်ရှိသွပ်မိုး၊အုတ်နှင့်ထရံကာဖြစ်ပြီး ကျောင်းခြံစည်းရိုး အကာအရံမရှိပါ။အုတ်ကာရံချထားပေးလျှင်ကျောင်းသားများအတွက်စာသင်ကြားရာတွင်အဆင်ပြေချောမွေ့စေပါသည်။

(၂.၇.၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	**ရှင်းလင်းချက်**
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	၇ဦး (ကျား၁+မ၆)
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၁-၄.၇ %
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိ။
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်မှု မရှိ
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	အစီအစဉ်မရှိ။ ထောက်ပံ့မှုမရှိ။
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	အားကစားပစ္စည်းရှိသော်လည်း စုံလင်မှုမရှိ။ အားကစားကွင်း ကျဉ်းသည်။
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	စိတ်ဝင်စားရှိပြီးတက်ကြွစွာလုပ်ရှားကြသည်။

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

SAMPLE

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဆရာတပည့်အချိုးမှာမူလတန်းတွင် ဆရာလုံလောက်မှုရှိသည်။ အားကစားကွင်းရှိသော်လည်းကျဉ်းပါသည်။အားကစားပစ္စည်းလုံလောက်မှုလည်းမရှိပါ။မိဘဆရာအသင်းကဏ္ဍတွင် စိတ်ဝင်စားမှုရှိပြီး တက်ကြွစွာလုပ်ရှားကြပါသည်။ကျောင်းအာဟာရနှင့်ကျောင်းကျန်းမာရေး ပညာပေး အစီအစဉ်များလည်း မရှိကြပါ။ ကျောင်းဆရာအရေအတွက်မှာ အစိုးရခန့် ကျား ၁ဦး၊မ ၆ဦး ရှိပါသည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော		Â		သောက်သုံးရေသန့်ရှင်းမှုအားနည်းသည်။
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး		Â		ခြင်ပေါက်ပွားမှုအဆမတန်များပြားခြင်း။
၃	ငှက်ဖျား		Â		ခြင်ပေါက်ပွားမှုအဆမတန်များပြားခြင်း။
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်းကူးစက်ရောဂါ			Â	
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့်ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ			Â	
၆	တီဘီ		Â		အသက်ရှူလမ်းကြောင်းနှင့်လူ့အသုံးဆောင်များအတူသုံးရာမှကူးစက်နိုင်သည်။
၇	ဆီးချို		Â		နေ့စဉ်စားသုံးနေရသောအစားအစာများ သန့်ရှင်းမှုနည်းပါးခြင်း။
၈	သွေးတိုး	Â			
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)		Â		အသက်ရှူလမ်းကြောင်းမှတဆင့်ကူးစက်ခြင်း။
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု		Â		အများစုမှာဆင်းရဲသားများဖြစ်သောကြောင့်အာဟာရချို့တမှုဖြစ်

SAMPLE

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
					နိုင်ချေရှိသည်။
၁၀	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ			Â	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်အများစုသည် ဆင်းရဲသားများဖြစ်သောကြောင့် အဟာရချို့တဲ့မှုဖြစ်နိုင်ချေရှိပါသည်။အရေးပေါ်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုဖြစ်ပေါ်လာပါကတံတားဦးဆေးရုံသို့သွားရောက်ကုသကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ကလေးငယ်အများစုလည်းကျန်းမာကြ သည်။ ကျေးရွာတွင် အဖြစ်များသောရောဂါများမှာဆီးချို၊သွေးတိုးတို့ဖြစ်လေ့ရှိသည်။နေ့စဉ်စားသုံးနေရသောအစားအစာများသန့်ရှင်းမှုနည်းပါးခြင်း၊စားသုံးဆီများမသန့်ခြင်း၊ဓတ်မြေသြဇာနှင့်ပိုးသတ်ဆေးအလွန်အကျွံသုံးစွဲထားသောဟင်းသီးဟင်းရွက်များကိုနေ့စဉ်ဝယ်ယူစားသုံးရခြင်း၊ကြာရှည်ခံဆေးများအသုံးပြုထားသောအသားငါး၊အစိုအခြောက်များကိုစားသုံးနေကြရခြင်း၊သဘာဝမဟုတ်သောကြီးထွားမြန်အသားငါးများကိုနေ့စဉ်ဝယ်ယူစားသုံးနေကြရခြင်း၊ဈေးကွက်အတွင်းဓါတ်မြေသြဇာ၊ပိုးသတ်ဆေး၊အသီးမှည့်ဆေး၊ဟော်မုန်းအလွန်အကျွံသုံးစွဲထားသောသစ်သီးဝလံများကိုရောင်းချနေခြင်း၊နေ့စဉ်ဝယ်ယူစားသုံးနေရ ခြင်း၊၄င်းအစားအစာများကိုလည်းအစိုးရမှစနစ်တကျကြီးကြပ်၊စီစစ်မှုမရှိခြင်း၊ဟင်းချိုမှုန့်၊ကြက်သားမှုန့်များကိုအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်း၊ဆိုးဆေး၊ချွတ်ဆေး၊ပွဆေးပါသောမုန့်နှင့်သရေစာများကိုရောင်းချခြင်း၊ဝယ်ယူစားသုံးနေရခြင်း၊ဆင်းရဲသားများကျန်းမာရေးဗဟုသုတနည်းခြင်း၊ကျန်းမာရေးလေ့ကျင့်ခန်း လုပ်သည့်အလေ့အထမရှိခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ရန် ကျန်းမာရေး ပစ္စည်း ကရိယာမရှိခြင်း တို့ကြောင့် ဆီးချို၊သွေးတိုး၊ရောဂါဖြစ်ပွားကြသည်။ခြင်ပေါက်ပွားမှုအဆမတန်များပြားခြင်းကြောင့်လည်း ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊သွေးလွန်တုပ်ကွေးနှင့်ငှက်ဖျားရောဂါများလည်းဖြစ်ပွားလေ့ရှိပါသည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	အဆုတ်ရောဂါ		Â	
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	Â		ကျေးရွာတွင်ဆေးခန်းမရှိသော်လည်းအခြားအုပ်စုဆေးခန်းတွင်ပုံမှန်ထိုးနှံကြသည်။
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	Â		ကျေးရွာတွင်ဆေးခန်းမရှိသော်လည်းအခြားအုပ်စုဆေးခန်းတွင်ပုံမှန်ထိုးနှံကြသည်။
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင်	Â		

SAMPLE

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
	ကာလအတွင်း)			
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	Â		
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	Â		
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)		Â	
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်	Â		

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကာကွယ်ဆေး တစ်နှစ် ၃ ကြိမ်ပုံမှန်ထိုးပေးသည်။ အာဟာရပညာပေး ဝန် ဆောင်မှုများလည်း အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမရှိပါ။ ကာကွယ်ဆေး ထိုး ခြင်းလုပ်ငန်းအား အခြားအုပ်စုကျေးရွာ ဆေးခန်းသို့ပုံမှန်သွားရောက်ထိုးနှံကြပါသည်။

(၂.၈.၃)ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း များ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	မရှိ		ကျန်းမာရေးမှူး - သားဖွားဆရာမ - ၁ အရံသားဖွားဆ		

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း များ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
			ရာမ- ကြီးကြပ် (၁) – ကြီးကြပ် (၂) – တိုင်းရင်းဆေးကု- အရပ်လက်သည် -		
တိုက်နယ်ဆေးရုံ		မရှိ	ဆရာဝန် - ၁ဦး လ/ထ - ၁ဦး ကျန်းမာရေးမှူး - သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
မြို့နယ်ဆေးရုံ	တံတားဦး ၁၂မိုင်၊ ကျောက်ဆည် ၁၃မိုင်	ရှိ	ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး - သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ -		

SAMPLE

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း များ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
			အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
ဆေးဆိုင်	၁မိုင်အကွာရှိ တံတားမြို့တွင်သာရှိ		ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ(ရှိ)	လက်လှမ်းမှီမှု-- ရှိ။ ဆေးဝါး--မရှိ။ သိုလှောင်ပုံစနစ်--မရှိ။ အအေးခန်းစနစ်--မရှိ။	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှု နည်းသေးသည်။

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိပါ။လက်ရှိကျေးရွာတွင် အရန်သားဖွါးဆရာမ (၁)ဦးသာ ခန့်ထားပေးသောကြောင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေး ပညာပေးများ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ သားဖွါးဆရာမတစ်ရွာ တစ်ဦး ခန့်ထားပေးရန် (သို့မဟုတ်) အရံ သားဖွါးသင်တန်းပေးရန်လိုအပ်သည်။အရေးပေါ်ဖြစ်ပါက ၁၇ မိုင် ဝေးသော တံတားဦးဆေးရုံ ဆေးရုံသို့ သွားကြရသည်။ကျေးရွာတွင် ဆေးထိုး၊ ဆေးသောက် ရောဂါများ ကိုဒေသခံများအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးသင်တန်း များ ပို့ချ ပေးလျှင်ပို၍ အဆင်ပြေနိုင်ပါသည်။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း / အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	

SAMPLE

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း / အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၂၁	**အကောင်း**		Â		
အဝီစိတွင်း (စက်တပ်)	၄၀	**အဆိုး**	Â	Â	Â	
အဝီစိတွင်း/တုံကင်	၁	**အဆိုး**		Â		
ကန်(မြေသား)	၉၇	**အကောင်း**		Â		
မြစ်/ချောင်း	၁	**အကောင်း**		Â		
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	၄၁	**အကောင်း**		Â	-	
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	-	-	-	-	-	
အခြား	၃၉	-	Â	Â	Â	

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်ရေတွင်း(၂၁)တွင်း၊အဝီစိတွင်း/စက်တပ်(၄၀)အဝီစိ တွင်း/တုံကင်

(၁)တွင်း၊မိုးရေသိုလှောင်ကန်(၄၁)၊မြစ်/ချောင်း(၁)၊ရေကန်(၉၇)၊ရှိပြီးနွေ၊မိုး၊ဆောင်းအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။မိုးရေလှောင်ကန်(၂)ကန်ရှိပြီးမိုးရာသီတွင်သာအသုံး ပြုနိုင်ပါသည်။

(၂.၉.၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၁၀၁	ယင်လုံအိမ်သာသုံးရန်ကျန်းမာရေးအသိရှိပါသည်။တစ်ခြံထဲတွင် အိမ်၃အိမ်ရှိ လျှင်တစ်အိမ်သာဆောက်ထားပါသည်။ အိမ်၃အိမ်စလုံးဆောက်ရန်ငွေကြေးပြည့်စုံမှုမရှိပါ။
ကျင်းအိမ်သာ	၃၁	
မြေပေါ် အိမ်သာ	-	
တောထိုင်	၁၀၈	
စုစုပေါင်း	၂၄၀	

SAMPLE

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု ၂၄၇အိမ်ရှိသော်လည်း ယင်လုံအိမ်သာ (၁၇၁)လုံးသာရှိပြီးစနစ်တကျ သုံးစွဲခြင်းလည်းမရှိ၊ အမှန်တကယ်လည်း ယင်လုံမှုမရှိကြပါ။ သန့်ရှင်းမှုလည်းမရှိကြပါ။ ကျင်းအိမ်သာ(၃၁)လုံး/တောထိုင်အသုံးပြု (၁၇၈) ရှိကြ သော်လည်း တခါတရံတွင် မိသားစုအိမ်တွင် စုစုပေါင်း သုံးစွဲလျှက် ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

SAMPLE

(၂.၁၇)ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

#	ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	ကျေးရွာစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု		Â	ကျား/မတန်းတူမှုမရှိခြင်းနှင့်အမျိုးသမီးများကိုယ်တိုင်မိမိကိုယ်ကိုယ်ယုံကြည်မှုအားနည်းနေသည်။
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်း များတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု	Â		မြို့နယ်မှ ညွှန်ကြားမှုရှိသည်။
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယ ဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ		Â	ကျေးရွာတွင်နိုင့်ထက်စီးနင်းမှု၊အကြမ်းဖက်မှုများမရှိပါ။
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု		Â	တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးမတရားပြောဆိုဆက်ဆံမှုမရှိပါ။
ပ ပ ၅	အခြား (ရှိလျှင်)			

ရင်းမြစ်… (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လက်ရှိယဉ်ကျေးမှုနှင့်ဓလေ့ထုံးစံများအရ ကျားမ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုအနေဖြင့် ကြီးမားသောပြဿနာနှင့်ကျားနှင့်မအကြားပြင်းထန်သော အိမ်တွင်း အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများ မတွေ့ရပါ။ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အား ဖြင့်

အခွင့်အရေးတူညီစွာ ရရှိသည်ဟုယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ သို့သော်ကျေးရွာအတွင်း လူမှုအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းရာတွင်အမျိုးသမီးများထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းလေ့ရှိခြင်း၊ အရေးပါသော ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်သောရာထူး၊ နေရာပေးလေ့ရှိသည်။အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီးများမှာ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား၊ အလုပ်လုပ်ချိန်၊ လုပ်အား စိုက်ထုတ်ရမှုတူသော်လည်း လုပ်အားခ တွင် တန်းတူ မရရှိခြင်း၊ အများစုမှာ အမျိုးသမီးများကိုအလယ်တန်းအဆင့်အထိ၊အခြေခံအရေးအဖတ်အတွက်တတ်မြောက်ရုံသာပညာသင်ကြားပေးလေ့ရှိခြင်းတို့ရှိနေသေးသည်။သို့သော်အမျိုးသားများမှာမိသားစုဝင်ငွေအတွက်နေ့စားအလုပ်သမားအဖြစ်လုပ်ကိုင်ကြရသောကြောင့် ပညာပြီးဆုံးအောင် သင်ကြားနိုင်ခြင်းမရှိသည်လည်း ကိုတွေ့ရသည်။ဘွဲ့ရဦးရေတွင်မူအမျိုးသားကပိုများသည်။ကျေးရွာတွင်ကျား-မရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာလူမှုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းရာတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွ စွာ ပါဝင် ကြသည်။

(၂.၁၁)အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁)ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	ဆိုး	၂၀၁၀		Â	၁မိုင်
ချဉ်းကပ်လမ်း						
ရွာချင်းဆက်လမ်း						
အခြား						

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း - ၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွာတွင်းလမ်းမှာ(၁)အဆင့်အမျိုးအစား ဖြစ်သည်။ ရွာချင်းဆက်လမ်း(၁)အဆင့်အမျိုးအစားဖြစ်ပါသည်။ကျေးရွာရှိလမ်းများမှာ မြေသားလမ်းများဖြစ်ခြင်းကြောင့် မိုးအခါတွင်သွားလာရန်ခက်ခဲပါသည်။ရွာတွင်းလမ်း လမ်းပျက်စီးပြီး သွားလာရန်အနည်းငယ်ခက်ခဲပါ သည်။ လမ်းများအရှည်တည်တံ့ရန် လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ပေး နိုင်ရန်လို အပ်ပါသည်။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

SAMPLE

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	**အရွယ်အစ ◌ာ◌ာ◌ာ mmm◌ား**	**ကောင်း/ ဆိုး**	**တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်**	**အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ**	
				ပွင့်လင်းရာသီ	**တစ်နှစ်ပတ်လုံး**
ဆိပ်ခံတံတား					
သံဘောင်၊ သစ်သားခင်း တံတား					
ကြိုးတံတား					
ရေပြွန်					
အခြား (သစ်သ ◌ားတံတား)					

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်တံတားမရှိပါ ။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရ ◌ေး	**အကွာအဝေး (မိုင်)**	**ယာဉ် အမျိုးအစ ◌ား**	**ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု**	
			ပွင့်လင်းရာသီ	**တစ်နှစ်ပတ်လုံး**
မြစ်ကြောင်း				
ပင်လယ်ရေကြောင် ◌း				
အခြား				

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ – လှေ၊ သမ္ဗာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မရှိ။

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး ◌း အစား	**စက်လှေ**	**လှေ၊ သမ္ဗာန်**	**စက်ဘီး**	**မော်တော်ဆိုင်ကယ်**	**သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ**	**ကား**	**မြင်းလှည်း**	**နွားလှည်း**

SAMPLE

ယာဉ်အမျိုး အစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်		၂၅	၄၂	၁၈၉	၃	၃	၃	၆၄

ရင်းမြစ်…အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအနေဖြင့် တံတားဦး(၇)မိုင် ကား၊ ထော်လာဂျီး၊ ဆိုင်ကယ်တို့ဖြင့် အသုံးပြုပါသည်။ ကား(၃)စီး၊စက်ဘီး (၄၂) စီး၊ ဆိုင်ကယ် (၁၈၉)စင်း၊နွားလှည်း(၆၄)စီး၊လှေသမ္ဗာန်(၂၅)စီး၊ထော်လာဂျီး(၃)စီးရှိပြီးအများစုမှာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် သွားလာရေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအ တွက် ဆိုင်ကယ်ကို အများစုအသုံးပြုကြသည်။

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်(ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၁၇၅	သင့်	(ရှိ)မီးပြတ်လျှင်မီးမပြင်တတ်၊ မီတာခနှုန်းမသိ။
ဆိုလာစနစ်	၂၂	ညံ့	
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်			
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၆	သင့်	
လေစွမ်းအင်			
ဇီဝလောင်စာ			
အခြား(ဘက္ထရီ၊ဖယောင်းတိုင်)	၃၇	ညံ့	မီးဘေးအန္တာရယ်အချိန်မရွေးကျရောက်နိုင်သည်။

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ကျေးရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးအသုံးပြုသူ(၁၇၅)အိမ်နှင့်ဆိုလာအသုံးပြုသူ(၂၂)အိမ်တို့ရှိပါသည်။လျှစ်စစ်မီတာကောက်ခံရာတွင်ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိ၊ပြုပြင်ရန်နည်းပညာလိုအပ်ပါသည်။ဆိုလာကိုအသုံးပြုရာတွင်စာဖတ်ခြင်းနှင့်ညဖက်မီးလင်းရန်အတွက်သာအသုံးဝင်သည်။ရာသီဥတုမကောင်းပါ က အားမပြည့်ပါ။

(၂.၁၃)ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	**ဖုန်း**	**ရေဒီယို**	**တီဗွီ**	**ဂြိုလ်တုစလောင်း**	**အခြား**
အရေအတွက်	၃၀၄	၂၂	၁၃၅	၇	၆

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်ဆက်သွယ်ရေး၊သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာနှင့်ပတ်သက်၍ အိမ်တိုင်းနီးပါး တယ်လီဖုန်းအသုံးပြုနိုင်ကြပြီး တယ်လီဖုန်း (၃၀၄) လုံး၊ ရေဒီယို (၂၂)လုံးနှင့် တီဗွီ (၁၃၅)လုံး၊ဂြိုလ်တုစလောင်း(၇)ခုနှင့်အခြား(၆) ရှိပါသည်။ ဆက်သွယ်မှု အားကောင်းပါသည်။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	**ဝန်ဆောင်မှု**
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	ရပ်မြင်သံကြားနှင့် အက်ဖ်အမ်နားထောင်ကြသည်။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	တက်ကြွစွာ ပါဝင်ကြသည်။ (အလှူနှင့်မင်္ဂလာဆောင်များ)
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	တက်ကြွစွာ ပါဝင်ကြသည်။ (အမျိုးသမီးဓမ္မစကြာ၊)
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	အားကစားကွင်းသီးသန့်မရှိရှိသော်လည်း ကျဉ်း၍ အားကစားပစ္စည်းမရှိပါ။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	မဖြစ်မနေပါဝင်ကြရသည်။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းရေး	အားနည်းသည်။
စာကြည့်တိုက်၊ အင်တာနက်စသည်များအား လက်လှမ်းမီမှု	စာကြည့်တိုက်မရှိပါ။

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လူငယ်များအတွက်အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်အနေအထားသီးသန့်မရှိပေ။ သူတို့သည် ကျေးရွာရှိ လူမှုရေးလုပ်ငန်းတွင်ပါဝင် တက်ကြွစွာဆောင်ရွက်မှုရှိပြီး ဘာသာရေး လုပ်ငန်းတွင် စိတ်ပါဝင်စား မှုတက်ကြွမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ဆောင်ရွက်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ သီးသန့်ဖော်ဆောင်ခြင်း မရှိသေးချေ။အားကစားနှင့်အားကစားပစ္စည်းများတွင်လည်းလက်လှမ်းမီမှုအားနည်းပြီးကျေးရွာတွင်အားကစားကွင်းရှိသော်လည်းအားကစားပစ္စည်းပြည့်စုံမှု မရှိကြပါ။ ယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ရိုးရာပွဲများ ထိန်းသိမ်းမှုလည်း အားနည်း နေကြပြီဖြစ်သည်။ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအနေဖြင့်နှစ်စဉ်သင်္ကြန်အကပွဲကိုကျင်းပပါသည်။ကျေးရွာတွင်စာကြည့်တိုက်မရှိ

SAMPLE

သည့်အတွက် လူငယ်များမှာ စာပေလေ့လာမှု၊ဗဟုသုတနည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ဖုန်းများကိုလူငယ်တိုင်းလိုလိုကိုင်ဆောင်ပြီးအင်တာနက်အသုံးပြုကြသော်လည်းဖေ့စ်ဘုတ်၊ဗိုက်ဘာတို့ကိုသာအများဆုံးအသုံးပြုကြပြီးအရေးကြီးသောစီးပွါးရေး၊ပညာရေး၊နိုင်ငံရေး၊သတင်းတို့တွင်လေ့လာမှုအားနည်းနေသေးသည်။အင်တာနက်ဝက်ဆိုက်များ ဝင်ရောက်လေ့လာရန်လည်း ဗဟုသုတ နည်းနေသေးသည်။လူငယ်များမှာလည်းစာဖတ်မှုအားနည်းပါးပါသည်။ကျေးရွာတွင်လူငယ်များအတွက်စာကြည့်တိုက်ဖွင့်လှစ်ခြင်းကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးရုံးဆောက်ရန်လိုအပ်ခြင်း ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါရန်ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၁၅)ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	**ရှင်းလင်းချက်**
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု	ဆက်သွယ်ရေး တာဝါတိုင်ရှိပါသည်။
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရ။ရွာသူ/ရွာသားများ စိတ်ဝင်စားမှုမရှိ။
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအစဉ်	မရှိ
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	(၇)မိုင်အကွာတွင် တံတားဦးရဲစခန်းရှိသည်။
အခြား	

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်အာမခံလုပ်ငန်းအပေါ်ယုံကြည်မှုနှင့်စိတ်ဝင်စားမှုနည်းသောကြောင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက် ထားသူ မရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့် ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ဗဟုသုတလည်းနည်းပါးကြသည်။ရွာသားများသည်လိုအပ်ပါက(၇)မိုင်အကွာတံတားဦးရဲစခန်းသို့အလွယ်တကူချိတ်ဆက်နိုင်သောကြောင့်ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွါးခြင်းလည်းနည်းပါးသည်။ကျေးရွာတွင်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီးတံတားဦးရဲစခန်းသို့အချိန်မီဆက်သွယ် နိုင်ပါသည်။

(၂.၁၅.၂)မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	**ခိုးမှု**	**မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု**	**အကြမ်းဖက်မှု**
စိုးရိမ် /သာမန်	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ

SAMPLE

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။
မှတ်ချက် - စိုးရိမ် = ၁၊ သာမာန် - ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည် ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ လူကုန်ကူးမှုနှင့် ကြီးမားသောခိုးမှုများ မရှိကြပါ။ သာမာန်ကိစ္စ များကို ကျေးရွာ ရာအိမ်မှူးနှင့် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့မှ ဖြေရှင်းပေးသည်။

SAMPLE

၅ ။ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ဇယား (၄၅) : ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်
၁။	<u>**စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်ကဏ္ဍ**</u>					
၁။	အစုအဖွဲ့ဖြင့် စနစ်တကျ လုပ်ကိုင်ရာတွင် ပါဝင်ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အလေ့အထနှင့် စွမ်းရည် မရှိခြင်း။ လက်ရှိအဖွဲ့များချိတ်ဆက်မှုအားနည်းခြင်း။	အစဉ်အလာအရခေါင်းဆောင်ဆုံးဖြတ်သည့်အတိုင်းလိုက်နာသည့် အကျင့်ပါနေခြင်း။ လူတိုင်းမွေးရာပါလူစွမ်းရည်ရှိကြောင်းသတိမ ပြုမိ ကြခြင်း။ လူ့စွမ်းရည်အပြည့်အဝအသုံးချခွင့်မရခြင်း။ လူစွမ်းရည်မြင့်စေသည့်အခွင့်အလမ်းများ မရှိခြင်း။	ကျေးရွာအတွင်း လူမှုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ ရှိနေပြီး အချင်းချင်း ရင်းနှီးခင်မင်ကြခြင်း။	ဆင်းရဲသားများ စိုးရိမ်သိမ်ငယ်စိတ် ရှိခြင်း။ အဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းရာတွင် အမျိုးသမီးများနှင့် လူငယ်များအား ထည့်သွင်းဖွဲ့ စည်းလေ့မရှိခြင်း၊ နေရာမ ပေးခြင်း။ ၄င်းတို့၏ အစွမ်း အစကို အသိအမှတ်မပြုခြင်း	လူစွမ်းရည်နှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး သဘောတရားတို့ကို အမြင်ဖွင့်ဟောပြောခြင်း ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပြီး စုပေါင်းဆုံးဖြတ်ချက်ချ မှတ်မှု၊ သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေမှု၊ ပေါင်း စပ်ညှိနိုင်းမှုစနစ်များပိုမို ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	<u>**၁။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးစီမံကိန်း**</u> ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီနှင့်အခြားအထောက်အကူပြုကော်မတီများစနစ်တကျဖွဲ့စည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲ မှုသင်တန်း၊ စာရင်းနှင့် မှတ်တမ်းရေး သွင်း နည်းသင်တန်း၊ ခေါင်းဆောင်မှု သင်တန်း၊

SAMPLE

၂။	**<u>စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ</u>**					
	စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်မှု မရှိ။	မိုးရေလုံလောက်မှု မရှိခြင်း။ <u>ဆည်မြောင်းမရှိခြင်း</u> / မကောင်းခြင်း။ ရေစုပ်စက် လုံလောက်မှု မရှိခြင်း။ စက်အဝီစိတွင်းတူးရန် အရင်းအနှီးမရှိ ခြင်း။	မြေအောက်ရေရရှိ နိုင်ခြင်း။ ရေစုပ်စက်အလွယ် တကူဝယ်ယူရန် ဒေသအတွင်း ကုမ္ပဏီ များ ရှိသည်။ ဒေသအတွင်းဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနနှင့် ကျွမ်းကျင်သူများ ရှိသည်။	အရင်းအနှီးမရှိ။ နည်းပညာ အားနည်းသည်။ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းသည်။	အစိုးရဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း။ နည်းပညာ အကူအညီရယူခြင်း။ ဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း။	**<u>၂။ စိုက်ပျိုးရေ ရရှိရေးစီမံကိန် ဆည်မြောင်းအသစ်ဖောက်လုပ်ခြင်း</u>** စက်အဝီစိတွင်း တူးဖော်ခြင်း၊ ရေစုပ်စက်ဖြင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်ရေတင် စိုက်ပျိုးခြင်း/ရေစုပ် စက်အရစ်ကျရောင်းချ ခြင်း။
	သီးနှံအထွက်တိုး ရေး လက်ရှိသီးနှံများအထွက်နှုန်းနည်းသည်။	ဒေသမျိုးများမှာသက်တမ်းရှည်ပြီး အထွက်နှုန်းနည်းခြင်း၊ အရည် အသွေးညံ့ခြင်း။ လယ်ယာသုံးစက်က ရိယာလုံလောက်မှုမ ရှိခြင်း။ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများအတွက်ငွေကြေးမပြည့်စုံ ခြင်း။	မျိုးကောင်းမျိုးသန့် များရရှိရန်စိုက်ပျိုးရေး ဌာန ရှိသည်။ ဒေသအတွင်း လယ် ယာသုံးစက်ကရိ ယာ နှင့် သွင်းအားစုများအ လွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိ နိုင်သည်။ မြေဆီလွှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ခြင်း	အရင်းအနှီးနည်းသည်။ အရစ်ကျဝယ်ယူရန် ကုမ္ပဏီ များ၊ ဘဏ်များနှင့် အဆက်အသွယ် မရရှိခြင်း။ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်အဆက် အသွယ်နည်းပါးသည်။	လယ်ယာသုံးစက်က ရိ ယာများ အရစ်ကျရောင်း ချသော ကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွ က်ခြင်း တောင်သူများနှင့် သင့် တော်သော နှစ်ရှည် ငွေ ချေးစနစ်ထူထောင်	**<u>၃။ သီးနှံအထွက်တိုး စီမံကိန်း</u>** မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ရရှိရေး၊ လယ်ယာသုံးစက်ကရိ ယာများ အရစ်ကျ ရောင်းချပေးခြင်း။

SAMPLE

		နှစ်ရှည်ဥယဉ်ထူထောင်ရန် အရင်းအနှီးမရှိခြင်း။ လက်ရှိစိုက်ဘဏ်ချေးငွေမှာ လုံလောက်မှုမ ရှိ၊ အချိန်မီမရ၊ ပုံစံ ၇ ရှိမှသာ ချေးငွေရရှိနိုင် ခြင်း၊ ကာလတိုချေးငွေဖြစ်ခြင်း၊ မိုးစပါး တစ် မျိုးတည်းအတွက်သာငွေချေးခြင်း၊ကန့်သတ်မှုများပြီး တောင်သူများလိုအပ်ချက်နှင့် သင့်တော်မှုအားနည်းသည်။	မြေပြန့်ဖြစ်ခြင်း၊		ပေး ခြင်း။	
	နည်းစနစ်တကျ စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း မရှိ။ရောဂါပိုးမွှားဆိုးရွားစွာ ကျရောက်	နည်းပညာအထောက် အပံ့ ရရှိမှု အားနည်းခြင်း၊ လုံလောက်မှုမ	နည်းပညာကျွမ်းကျင် သော စိုက်ပျိုးရေးဌာန နှင့် စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပ	စိုက်ပျိုးရေးဌာနဝန်ထမ်း လုံလောက်မှုမရှိ၊ ခရီးသွားလာရန် ယာဉ်နှင့် ကုန်ကျစရိတ်အခက်အခဲ	စိုက်ပျိုးရေးဌာန၊ ကုမ္ပဏီ များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ နှင့်	**<u>၄။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာစီမံ ကိန်း</u>** မြေဆီလွှာပြုပြင်ထိန်းသိမ်းနည်းသင်တန်း၊

SAMPLE

	ဖျက်ဆီးခံရသော်လည်း ထိရောက်စွာ နှိမ်နှင်းနိုင်ခြင်းမရှိ။	ရှိခြင်း။ စိုက်ပျိုးရေးအသိပညာ အားနည်းခြင်း၊ သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်တတ်ခြင်း၊	ဏီများ ရှိသည်။	ရှိသည်။ကုမ္ပဏီများ ပညာပေးခြင်း ထက် အရောင်းမြှင့်တင်ရေး ဦးစားပေးဆောင်ရွက်သည် ။ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းသည်။	ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း။ စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ ပုံမှန် ကွင်းဆင်းပညာပေးခြင်း၊ သီးနှံဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်း ရေးအတွက် ဦးစီး ဌာနမှ ထိရောက်သော အစီအမံချမှတ်ဆောင် ရွက်ခြင်း၊	သဘာဝမြေဆွေးပြုလုပ်နည်းသင်တန်း၊ (တီမြေဆွေး၊အီအမ်ဘိုကာရှီစသည်) ဘက်စုံပိုးမွှားကာကွယ်နည်းသင်တန်း၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ပျိုးနည်းသင်တန်း၊ ကိုင်းကူးကိုင်းဆက်သင်တန်း ဘတ်စုံပိုးမွှားကာကွယ်နည်းသင်တန်း သီးလှည့်စိုက်ပျိုးနည်းသင်တန်း တောင်သူပညာပေးစခန်းဖွင့်လှစ်ခြင်း
၃။	**မွေးမြူရေးကဏ္ဍ**					
၃။	မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမှ ထုတ်လုပ်မှုလျော့နည်းခြင်း၊	ငွေကြေးချို့တဲ့၊အရင်းအနှီး မပြည့်စုံခြင်း၊မွေးမြူရေး ချေးငွေမရှိ။စားကျ	တနိုင်တပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ရန် အိမ်မြေခြံများ ရှိနေခြင်း၊ မွေးမြူရေးနှင့်ကု	နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု အလုံ အလောက်မရရှိခြင်း။ သားသတ်လိုင်စင်/အင်းလိုင်စင်ချထားရာတွင် မျှတမှုမရှိ၊	မွေးမြူရေးချေးငွေ ထူ ထောင်ပေးခြင်း။ ဈေးသက်သာပြီး ထိရောက်မှုရှိသော ကာကွယ်ဆေးထိုးမှု	**၅။ မွေးမြူရေးတိုးမြှင့်ခြင်းစီမံကိန်း** ဆင်းရဲဆုံးမိသားစုများ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရေး၊

SAMPLE

		က်ရားပါး လာခြင်းအဟာရတန် ဖိုးမြင့် မြက်စိုက်ပျိုးရန် အရင်းအနှီး နှင့် မြက်မျိုးရရှိရန်ခက် ခဲခြင်း။ သားသတ်လိုင်စင်၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှု ကြောင့် မွေးမြူရေး မှ ဝင်ငွေနည်းသော ကြောင့်တိုးချဲ့မွေး မြူရန် အခက်အခဲ ရှိခြင်း။ လွတ်လပ်စွာ ရောင်း ချခွင့် မရှိခြင်း။ (အသား၊ အရှင် လိုက် သယ်ယူခွင့် စသည်)	သရေးဦးစီးဌာနမှဝ န်ထမ်းများ နှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက် နိုင်ခြင်း၊မွေးမြူရေး တိရစ္ဆာန် ရောင်းချရန် ဈေးကွက် ခိုင်မာခြင်း၊ ဈေးကွက် အလုံအလောက်ရှိခြ င်း။	ပွင့်လင်းမြင်သာမှု မရှိ၊ နီးစပ်ရာလက်သိပ်ထိုးချ ထားပေးခြင်း။ လွတ်လပ်စွာ ရောင်းဝယ်ခွင့် မရှိ၊ သားသတ်လိုင်စင်ရှိသူ ၏ မတရားခေါင်းပုံဖြတ်ခံရ ခြင်း။ မကြာခဏ ကပ်ရောဂါများ ကျရောက်တတ်ခြင်းနှင့် ဆုံး ရှုံးမှုများခြင်း။	စနစ်ချမှတ်ခြင်း၊ သံသယဖြစ်ဖွယ်ရော ဂါဖြစ်ပွါးမှုများကို စစ်ဆေး နိုင်ရန်သုတေသနဓါ တ်ခွဲခန်းများ ဖွင့်ပေးခြင်း၊	တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူ ရေး တိုးချဲ့ခြင်း၊ မွေးမြူရေးချေးငွေထု ထောင်ပေးခြင်း။
	နှစ်စဉ် ရာသီအ လိုက် ရောဂါများ ဆိုးရွားစွာကျရောက်ေ ့ရှိပြီး ကာ	မွေးမြူရေးနည်းပည ာ၊ ဗဟုသုတအားနည်း ခြင်း၊	ရှာသူ/သားများမှမွေး မြူ ရေးပညာသင်ယူရန် စိတ်ဝင်စားမှုရှိသည်	သင်တန်းတက်ရောက်ရန် အရင်းအနှီးမရှိ။ အဆက်အသွယ်မရှိ။	တိမွေးကုဦးစီးဌာနနှ င့် ဆက်သွယ်၍ ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့များနှင့်	**<u>၆။</u>** **<u>မွေးမြူရေးနည်းပညာ</u>** **<u>စီမံကိန်း</u>** တိမွေးကု သင်တန်း။

SAMPLE

	ကွယ်နိုင်ခြင်းမရှိ	နည်းပညာဝန်ဆောင် မှု မရရှိခြင်း။ နှစ်စဉ်ကူးစက်ရော ဂါများကျရောက်တ တ်ခြင်း၊	။ လူသားအရင်းအမြစ် ရှိ သည်။		ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	ပျားမွေးမြူးရေးသင် တန်း
၄။	**<u>စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ် သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း များကဏ္ဍ</u>**					
	ဒေသစီးပွါးရေးလုပ်ငန် း အားနည်းခြင်း။မြေယာ မဲ့ အိမ်ထောင်စုများအတွ က်စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမ ဟုတ်သော အလုပ်အကိုင်အခွင့်အ လမ်း ရှားပါးခြင်း၊ ပုံမှန်အလုပ်အကိုင် မရခြင်း၊ လုပ်အားခနည်းခြင်း။ အသေးစားစီးပွါးရေးလု ပ်ငန်းများအတွက် အရင်းအနှီးမရနိုင်ခြင်း၊	ဒေသတွင်းဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် စက်ရုံအလုပ် ရုံ မရှိခြင်း။ ကျေးလက်စီးပွါးရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်အရင်းအနှီ းအား နည်းခြင်း၊ပုဂ္ဂလိက ဘဏ် နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆော င်မှုစနစ် ဖွံ့ဖြိုးမှုအားနည်းခြင် း၊ လက်ရှိလုပ်ငန်းများ အ တွက်ခေတ်မီ လက်နက် ကရိယာ မရှိခြင်း၊	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် လူငယ်အင်အားထု ၇၇%ရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတည်နေရာ အားသာချက်ကြောင့် ဈေးနှင့်လက်လှမ်း မီခြင်း၊လမ်းပန်းဆ က်သွယ် ရေးနှင့်သယ်ယူပို့ေ ာင် ရေးအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ခြင်း	လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင် မှု အားနည်းခြင်း၊ အသေးစားစီးပွါးရေးလုပ်င န်း စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းအားနည်းခြ င်း၊ ဈေးကွက် ဗဟုသုတ အားနည်းခြင်း၊ နိုင်ငံတော်မှ စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ အတွက် စီမံကိန်း၊ ပံ့ပိုးမှုပေါ်လစီတို့ အားနည်းခြင်း၊ ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုများနှင့်လ က်လှမ်း မမီခြင်း၊	ဈေးကွက်၊ ကုန်သွယ် ပြပွဲ၊ ဈေးကွက်အကဲဖြတ် ခြင်းများသို့ လေ့လာရေးခရီးစဉ် စီစဉ်ပေးခြင်း၊ ထုတ်လုပ်သူများနှင့် ဝယ်ယူသူများအ ကြားအဆက်အ သွယ် ရှာပေးခြင်း၊ ဒေသတွင် ဘဏ်နှင့်ငွေရေး ကြေးရေး ဝန် ဆောင်မှု ရရှိစေခြင်း၊ အသေးစားစီးပွါး ရေး	<u>၇။</u> **<u>အသက်မွေးဝမ်းလုပ် ငန်းများ တိုးမြှင့်ခြင်းစီမံကိန်း</u>** ခေတ်မီလက်သမား၊ ပန်းရံ ပစ္စည်းများထု ထောင်ခြင်း၊ ခေတ်မီစက်ချုပ်/အလှ ပြင် ပစ္စည်းများ ထု ထောင်ခြင်း၊ ဌာနဆိုင်ရာဝန်ထမ်း များ လစ်လပ် နေရာ တွင် ဒေသခံဘွဲ့ ရ ပညာတတ်များအား ဦးစားပေးခန့်ထားပေး ရန်နှင့်မြို့နယ်ဦးစီးမှုး များအား ဒေသ နှင့်

SAMPLE

		အသက်မွေးလုပ်ငန်း ကျွမ်းကျင်မှု အားနည်းခြင်းနှင့် အဆက်အသွယ် အားနည်းခြင်း။			လုပ်ငန်းများအတွက်မြို့နယ်အဆင့်ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိစေခြင်း၊ ကျေးလက်စီးပွါးရေး လုပ်ငန်းများနှင့် အသေးစားစွန့်ဦးတီထွင်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများထူထောင်ပေးခြင်း၊ ဖိတ်ခေါ်ခြင်း	ကိုက်ညီသော စီမံခန့်ခွဲခွင့်ပြုပေးရန်။
	အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု အားနည်းသည်။	ဆင်းရဲခြင်းနှင့်နေ့စဉ်မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် ရှာဖွေနေရသောကြောင့်လေ့လာသင်ယူ နိုင်ခြင်း မရှိ။	ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ် ( ) ရာခိုင်နှုံးရှိ ပြီး ဘွဲ့ရနှင့်ဘွဲ့မရသေးသော လူငယ်များရှိသည်။ အသက်မွေးဝမ်း ပ ညာများကို စိတ်ဝင်စားကြသည် ။	သင်တန်းတက်ရောက်ရန် ကုန်ကျစရိတ်မတတ်နိုင်ကြပါ ။ သင်တန်းတက်ရောက်ရန် အ ဆက်အသွယ်မရှိကြပါ။	အသက်မွေးပညာဦးစီး ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း။	**၈။** **အသက်မွေးဝမ်းနည်းပညာစီ မံ ကိန်း** စက်ချုပ်နှင့်အိမ်တွင်းမှု အဆင့်မြင့်သင်တန်း၊ မုန့်မျိုးစုံသင်တန်း၊ လက်သမား၊ ပန်းရံအဆင့်မြင့်သင်တန်း၊ အိမ်သုံးလျှပ်စစ်ပြုပြင်နည်းသင်တန်း၊

SAMPLE

						ဆပ်ပြာပြုလုပ်နည်း သင်တန်း စက်ပြင်သင်တန်း၊ စီးပွားဖြစ် မှိုစိုက် ပျိုးနည်းသင်တန်း၊ လက်ယက္ကန်း၊စက်ယ က္ကန်းသင်တန်း၊ တယ်လီဖုန်းပြုပြင် သင်တန်း။
	ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ					
	ဆင်းရဲသားများအ ရင်းအနှီးနည်းခြင်းနှင့် ချေးငွေလက်လှမ်းမမီ ခြင်း	ဆင်းရဲသားများအတွ က် သင့်တော်သောချေး ငွေစနစ်မရှိခြင်း၊ အတိုးနှုန်းများခြင်း ကာလတိုးချေးငွေများ းသော ဖြစ်ခြင်းအပေါင်ခံပစ္စ ည်း လိုအပ်ခြင်း	ဆင်းရဲသားများအ တွက် သင့်တော်သော ချေးငွေ စနစ်ထူထောင် ပေးခြင်း	ပုဂ္ဂလိက ဘဏ်စနစ် ဖွံ့ဖြိုးမှု အားနည်းနေ သေးခြင်း	ဆင်းရဲသားများအ တွက် သင့်တော်သော ချေးငွေ စနစ်ထူထောင် ပေးခြင်း ငွေစုငွေချေးစနစ်ထူ ထောင်ခြင်း	**၉။** **ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန် ဆောင်မှု စီမံကိန်း** မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်း၊ နှစ်ရှည်ချေးငွေစနစ်၊ ဆင်းရဲသားများအ တွက် ရန်ပုံငွေ ထူထောင်ခြင်း။(ငွေစု/ ငွေချေးစနစ်ထူထောင် ခြင်း)
၅။	**ပညာရေးကဏ္ဍ**					
	ပညာရေးအဆောက်အ	ကျေးရွာသူ/သားများ	ရွာသားအများစု	မိဘဆရာအသင်း တက်ကြွ	ပညာရေးဌာနသို့	**၁၁။ပညာရေးမြှင့်တင်**

SAMPLE

	ဦး များပေါင်းနွမ်းပျက်စီး နေသည်။ ပြင်ပမှ လာရောက်တာဝန်ထမ်းဆောင်သောဝန် ထမ်းများနေရန် အိမ်/အဆောက်အဦးမရှိ။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှုမရှိ။ ကျောင်းသင်ထောက်ကူပစ္စည်းလုံလောက်မှုမရှိ။	မှာ ဆင်းရဲသောကြောင့်ပြုပြင်နိုင်ခြင်း၊ အသစ်ဆောက်လုပ်နိုင်ခြင်း၊ တိုးချဲ့နိုင်ခြင်းမ ရှိပါ။	ပညာရေးအားစိတ်ဝင်စားမှုရှိ ခြင်း၊ မိဘဆရာအသင်းဖွဲ့စည်းထားရှိကာ ပညာရေးဌာနနှင့် ပူးပေါင်းလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုရှိခြင်း၊	လှုပ်ရှားမှု အားနည်းခြင်း။ အမည်ခံဖွဲ့စည်းထားပြီး အသက်ဝင်လှုပ်ရှားမှု မရှိခြင်း။ ဆရာနှင့် ကျောင်းသားများ အတွက် ဘက်စုံသင်ကြားမှု စနစ်မရှိခြင်း	တင်ပြခြင်းနှင့် အလှူငွေရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း ပညာရေးဆိုင်ရာ ပြင်ပဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင် ရွက်ခြင်း။	**ခြင်း** KGကျောင်းဆောင်သစ် ဆောက်လုပ်ခြင်း /အဟောင်းပြုပြင်ခြင်း / တိုးချဲ့ခြင်း၊ ကျောင်းယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ကျောင်းသောက်ရေသန့်ရရှိရေး၊ ကျောင်းခြံစည်းရိုး ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ကျောင်းပရိဘောဂ၊ ကျောင်းသင် ထောက်ကူပစ္စည်း၊ ကျောင်းအားကစား ပစ္စည်း၊ ကျောင်းစာကြည့် တိုက် ထူထောင်ခြင်း၊ နှစ်စဉ် ကျောင်းပြေးခုန်ပစ် ပြိုင်ပွဲများ၊ စာပေပြိုင်ပွဲများ ကျင်းပခြင်း၊ ဆရာဖြစ်သင်တန်း

SAMPLE

						ပေးခြင်း၊ မှုကြိုကျောင်းဆောင် ဖွင့်လှစ်တည်ထောင်ခြင်း၊ ကလေးငယ်များ အာဟာရပြည့်ဝရေး ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ကျောင်းကျန်းမာရေး ပညာပေးအစီအစဉ်။
	ကျောင်းစာကြည့်တိုက်မရှိ။	စာအုပ်ပြည့်စုံမှုမရှိ။	လေ့လာသင်ယူလိုေ ော ကျောင်းသားများရှိသည်။	ကျောင်းသားများအတွက် အပန်းဖြေရန် စိတ်ကြိုက်လေ့လာသင်ယူရန် အခွင့်အလမ်းနှင့် အခြေအ နေမရှိ ခြင်း၊ သင်ကျက်စနစ်ကျင့်သုံးခြင်း	စာကြည့်တိုက်ရှိပါက စိတ်ဝင်စားသော ဘာသာရပ် ကို အလွယ်တကူ လေ့လာနိုင်သည့် ပါတ်ဝန်း ကျင် ဖန်တီးပေးရန်။	
	သင်ကြားမှု အားနည်းခြင်း	ဘာသာရပ် အလိုက် ကျွမ်းကျင် ဆရာ/မ အင်အား		ဘာသာရပ်အလိုက် ကျွမ်းကျင်သည့် ဆရာ/ဆရာမ ခန့်ထားမှု	ကျွမ်းကျင်ဆရာ/ဆရာမ များအားစီစစ်ခန့်	

SAMPLE

		မလုံလောက် ခြင်း၊		အားနည်းခြင်း၊	ထားပေးခြင်း လက်ရှိဆရာ/မများ အား ကျွင်းကျင်မှုကိုစီစစ် ခြင်း နှင့် ဆရာဖြစ်သင်တန်း ပေးခြင်း၊	
	ကျောင်းသားများအား က စားတွင်ထူးချွန်မှုအားန ည်း သည်။	ကျောင်းအားကစား ပစ္စည်း ပြည့်စုံလုံလောက်မှုမ ရှိ။	အားကစားကို ကျောင်း သားများ စိတ်ဝင်စားကြ သည်။	ပညာရေးရုံပုံငွေ အားနည်းသည်။ ပညာရေးဌာ နမှ အားကစားကို အားပေးနိုင် မှု အားနည်းသည်။	ကျောင်းအားကစား မြှင့် တင်ရန်။	
	မူကြိုအရွယ်ကလေးင ယ် များ ပြုစုစောင့်ရှောက်ရန် အခက်အခဲရှိသည်။	မူကြိုအရွယ်ကလေး ငယ်များအတွက် မူကြို ကျောင်းမရှိခြင်း၊ ကလေးငယ်များ ကျန်းမာရေး အားနည်းသည်။	မူကြိုအရွယ်ကလေး ငယ်များစွာရှိသည်။	မူကြိုကျောင်းမရှိ။ ကျောင်းကျန်းမာရေး ပညာ ပေး အစီအစဉ်မရှိ	မူကြိုကျောင်းဖွင့်လှ စ်ခြင်း နှင့် ကျောင်းကျန်းမာ ရေး ပညာပေးဆောင် ရွက်သင့်။	
၆	**<u>ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ</u>**					
	ကျန်းမာရေးအဆောက် အဦးနှင့်အသုံးအဆော	ရွာသူ/သားများမှာ ဆင်းရဲသောကြောင့်	ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာ န နှင့်	ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်မှု	ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး	**<u>၁၁။ ကျန်းမာရေးအ ဆောက်အ ဦးများ</u>**

SAMPLE

	င်များပြည့်စုံမှုမရှိ။ ဒေသထွက် သဘာဝ ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ တဖြည်းဖြည်းရှား ပါး လာသည်။	မ တတ်နိုင်ကြပါ။ ကျန်းမာရေးအရေး ပေါ် သွားလာရန်အ ခက် အခဲရှိသည်။ စနစ်တကျထိန်းသိမ် းမှုမရှိ။ စည်းကမ်းမဲ့ ထုတ်ယူသုံးစွဲ/ ရောင်း ချနေကြသည်။	ကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုး ရေး ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း များ ရှိသည်။ ဒေသတွင် တန်ဖိုးရှိ ဆေးဖက်ဝင်အပင်မျ ား သဘာဝအလျောက် ပေါက်ရောက်လျက်ရှိ သည်။	အားနည်းသည်။ ထိန်းသိမ်းမှု အားနည်း သည်။	အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက် ခြင်း။ စနစ်တကျထိန်း သိမ်း ခြင်း၊ ပညာပေးဆောင် ရွက်ခြင်းပြုလုပ်ပေး သင့် သည်။ တိုင်းရင်းဆေး မြှင့်တင်ပေးရန်။	**<u>မြှင့်တင်ခြင်း</u>** <u>ဆေးခန်းဆောက်လုပ်</u> <u>ခြင်း၊</u> <u>ဆေးခန်းပရိဘောဂ</u> <u>နှင့်ဆေးခန်းသုံး</u> <u>ပစ္စည်းများ၊</u> <u>တိုင်းရင်းဘယဆေးခြံ</u> <u>ထူထောင်ခြင်း၊</u> <u>လူနာတင်အရေးပေါ်</u> <u>ကားထူထောင်ခြင်း</u>
	ကျန်းမာရေးကျွမ်းကျင်သူမရှိ။ ကျန်းမာ ရေးနည်းပညာနှင့် ဝန် ဆောင်မှုအားနည်း သည်။ ကျန်းမာရေး အား နည်းကြသည်။ ကျန်းမာရေးအသိပညာ ဗဟုသုတအား နည်းသည်။ ဒေသထွက်ဆေးဖက်ဝင်	နည်းပညာ၊ ဗဟုသုတ ရရှိရန် အဆက်အ သွယ် မရှိ။ နည်းပညာဝန်ဆောင် မှု အပြည့်အဝ မရရှိ ကြပါ။ တိုင်းရင်းဆေးနည်း ပညာဗဟုသုတနည်း သည်။	ကျေးရွာတွင် ဘွဲ့ရနှင့်အ ထက်တန်းပညာအ ဆင့် တတ်မြောက်သူများ ရှိ သည်။ ဆေးဖက်ဝင်အပင်မျ ား ပေါက်ရောက်သည်။	သင်တန်းတက်ရောက်ရန် ကုန်ကျစရိတ်မတတ်နိုင်။ အဆက်အသွယ်မရှိကြပါ။	ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာ နနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များဖြ င့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွ က် ခြင်း	**<u>၁၂။ ကျန်းမာရေးနည်း</u>** **<u>ပညာစီ မံကိန်း</u>** အရန်သားဖွားသင် တန်း၊ အခြေခံကျန်းမာရေး သင်တန်း၊ တိုင်းရင်းဆေးသင် တန်း၊ ကျန်းမာရေးပညာပေး သင်တန်း။

SAMPLE

	အပင်များရှိသော် လည်း အသုံးချနိုင်ခြင်းမရှိ။					
၇	**ရေနှင့် သန့်ရှင်းရေးကဏ္ဍ**					
	သောက်ရေလုံလောက်မှု မရှိ။ ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲ မှုနည်းပြီး သန့်ရှင်းမှု အားနည်းသည်။	ဆင်းရဲသောကြောင့် ရေတွင်းတူးဖေါ်နိုင်ခြ င်းမရှိ/ နွေရာသီရေ ခမ်းခြောက်သည်။	စက်အဝီစိတွင်းတူးဖေါ်ပါ က သောက်ရေအလုံ လောက်ရရှိနိုင်သည် ။ ဒေသအတွင်းကျန်း မာ ရေးဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အ စည်း များရှိသည်။	အရင်းအနှီးနှင့် နည်းပညာ မရှိ။ အဆက်အသွယ်မရှိ။	အစိုးရ ရေအရင်းအ မြစ် ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက် ခြင်း	**၁၃။ သောက်ရေသန့် ရှင်းရေး စီမံကိန်း** ကျေးရွာသောက်ရေ သန့် ရရှိရေး၊ ဆင်းရဲသားများ ယင် လုံအိမ်သာ ဆောက် လုပ်ခြင်း။
၈။	**လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အားကစားကဏ္ဍ**					
	အလုပ်လက်မဲ့ များခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်း နည်းပါးခြင်း အသက်မွေးနည်းပညာ ကျွမ်းကျင်မှု အားနည်းခြင်း	လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာ ရေး အဆင်အတန်း နိမ့်ခြင်း၊ လေ့လာသင်ယူ စရာ နေရာ မပြည့်စုံခြင်း၊	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် လူငယ်၊ လူရွယ်များ ရှိနေခြင်း၊ ဘွဲ့ရလူငယ်အချို့ရှိ သည်။	ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက် အကူပြုသော အလုပ်ရုံ၊ စက် ရုံ များမရှိခြင်းအသက်မွေးန ည်းပညာ ထောက်ပံ့မှုစီမံကိန်းများ မရှိခြင်း။ အဆက်အသွယ်မရှိခြင်း သင်တန်းကုန်ကျစရိတ်မ	စက်ရုံ၊အလုပ်ရုံများ ထူ ထောင်ပြီး အလုပ် အကိုင် ဖန်တီးပေးခြင်း၊ ရွာအရောက် သင်တန်းများပံ့ပိုး ခြင်း၊	**၁၄။ လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး** ကွန်ပျူတာသင်တန်း၊ တယ်လီဖုန်းပြင်သင် တန်း။ အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်း

SAMPLE

				တတ်နိုင်ခြင်း		
	လူငယ်များ လုံခြုံမှုအားနည်းသည်။	လူငယ်များ မိသားစုဝင်ငွေအတွက် အဓိက အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြရသည်၊ ခရီးသွားလာကြရ၊ ရွှေ့ပြောင်းသွား လာကြရသည်။	ယဉ်တိုက်မှု၊ လူကုန်ကူးခံရမှု ခံရနိုင်သည်။	ဗဟုသုတအားနည်းသည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းသည်။	အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ် ဆက်၍ အမြင်ဖွင့်သင်တန်းများ ပြုလုပ်ပေးသင့်သည်။	ယာဉ်စည်းကမ်း၊လမ်းစည်းကမ်းသင်တန်း၊ အမျိုးသမီး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု၊ လူငယ်များကိုယ်ခံပညာသင်တန်း။
	လူငယ်များ စာဖတ်အား နည်းပြီး လေ့လာသင်ယူ မှု အားနည်းသည်။	စာကြည့်တိုက်မရှိ/ စာအုပ်စာတမ်းပြည့်စုံမှု မ ရှိ/ စာဖတ်အားနည်းသည်။	လူငယ်များရှိသည်။	လေ့လာသင်ယူနိုင်သော ပါတ်ဝန်ကျင်မရှိ။	လေ့လာသင်ယူရေး ပတ်ဝန်းကျင် အဆင့်မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ ဖန်တီးပေးခြင်း	ခေတ်မီအင်တာနက်စာကြည့်တိုက်ထူထောင်၊ အင်တာနက်လေ့လာသင်ယူမှု သင်ကြားပေးခြင်း။
	လူငယ်များ အပန်းဖြေရန် သီးသန့်နေရာနှင့်အစီအစဉ်များမရှိ။	ဓလေ့ထုံးစံအရ လူမှုရေး လှုပ်ရှားမှု အားနည်းခြင်း	လူငယ်များရုပ်မြင်သံကြားကြည့်ရှုခြင်း၊ သီချင်းနားထောင်ခြင်း၊ တောင်းဆိုခြင်းများ စိတ်ဝင်စားမှုရှိသည်။		ရိုးရာပွဲများတွင် လူငယ်များရှေ့တန်းမှ ပါဝင်လာစေရန်လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ ပညာပေးခြင်း	ရိုးရာဘုရားပွဲများတွင် လူငယ်များ ဆန်းသစ်တီထွင်မှုနှင့် ပြိုင်ပွဲများကျင်းပပေးခြင်း။
	လူငယ်များ ကျေးရွာဖွံ့	အနာဂါတ်အတွက်	ကျေးရွာတွင်လူငယ်	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများဖွံ့	အဖွဲ့အစည်းများဖွံ့	ကော်မတီဖွဲ့စည်းရာ

SAMPLE

	ဖြိုးရေးတွင် ရေ့တန်းမှု ပါဝင်နိုင်မှုအားနည်းသ ည်။	လူငယ် ဖွံ့ဖြိုးရေး၏ အရေးကြီးမှု၊ အရေးပါမှု ကိုသတိမမူမိကြခြင်း နှင့်အားပေးမှု နည်း ခြင်း	များ ရှိပြီးကျေးရွာဖွံ့ ဖြိုးရေး ကိုစိတ်ဝင်စားမှုရှိသ ည်။	စည်းခြင်းနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေး ကိစ္စများ ဆုံးဖြတ်၊ ဆွေး နွေးရာတွင်ပါဝင်ခွင့်မရှိခြင်း	စည်း ရာတွင် လူငယ်များ ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်း ပေးခြင်းနှင့် လက်တွဲ ပညာ ပေးဆောင်ရွက်ခြင်း	တွင် လူငယ်များ အချိုးကျ ပါဝင် ဖွဲ့စည်းပေးခြင်း။
	လူငယ်များအားကစား တွင် ထူးချွန်မှု အားနည်းသည်။	အားကစားကွင်းနှင့် အားကစားပစ္စည်းမျ ား လက်လှမ်းမီမှုမရှိ။ ဆင်းရဲသောကြောင့် အားကစားအချိန်မပေ း နိုင်ကြပါ။	လူငယ်များအားကစ ား ကို စိတ်ဝင်စားသည်။ ဘောလုံးပွဲ၊ လက်ဝှေ့ပွဲ များကို ရုပ်မြင်သံကြားမှ ကြည့်ရှုကြသည်။	အားကစားကွင်းနှင့် အားကစားပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှုမရှိ။ ဆင်းရဲသောကြောင့် အားကစားအချိန်မပေး နိုင်ကြပါ။	အားကစားလက် လှမ်း မီနိုင်သော ပါတ်ဝန်ကျင် ဖန်တီးပေးခြင်း	အားကစားကွင်းနှင့် အားကစားပစ္စည်းများ နှင့်ကိုယ်ကာယအလှ လေ့ကျင့်ပစ္စည်းများ။
၉။	**ကျေးရွာအတွင်းရှိ အခြေခံအဆောက်အဦးများ**					
	ရွာတွင်းလမ်း မကောင်း ခြင်း၊ ရွာချင်းဆက်လမ်း/ကျေ းရွာချဉ်းကပ်လမ်း မကောင်းခြင်း ကုန်ထုတ်လမ်းပျက်စီး ခြင်း တံတား/ရေပြွန်ပျက်စီး ခြင်း	မြေသားလမ်းဖြစ် နေ ခြင်း၊ မိုးရာသီသွားလာရန် အခက်အခဲရှိခြင်း လမ်းပြုပြင်ရန် ငွေကြေးမပြည့်စုံခြင်း ၊	နဂိုရ်လမ်းရိုး ရှိနေခြင်း၊ ရွာသူ/သားများ စိတ်ဝင် စားမှုရှိခြင်း	သက်ဆိုင်ရာမှ ရွာတွင်းလမ်း ဖောက်ပေးသည့် အထောက် အပံ့ အားနည်းခြင်း၊ အစိုးရဌာနများမှ ကျေးရွာ လမ်းတံတားဖွံ့ဖြိုးရေး စိတ် ဝင်စားမှု အားနည်းခြင်း	နိုင်ငံတော်မှ ရွာတွင်း လမ်း ဖောက်ပေးသည့် အစီအစဉ် ချမှတ်ခြင်း၊	**၁၅။ ကျေးရွာလမ်းတံတား စီမံ ကိန်း** ရွာတွင်းကျောက်ချော လမ်း ခင်းခြင်း၊ ရွာချင်းဆက်ကျောက် ချောလမ်း ခင်းခြင်း ကုန်ထုတ်လမ်းပြုပြင် ခြင်း၊

SAMPLE

	ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီး မရရှိသေးပါ။	ရွာသူ/သားများ ဆင်းရဲသောကြောင့် ကုန်ကျမှု မတတ်နိုင် ခြင်း	လျှပ်စစ်ဓါတ်အားလို င်း နှင့် လက်လှမ်းမီသည်။	ငွေအရင်းအနှီးမတတ်နိုင် ကြ ပါ ။	လျှပ်စစ်ဌာနနှင့် ကျေး လက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ် ဆက်ဆောင်ရွက်ရန်	**၁၆။** **ကျေးရွာမီးလင်းရေးစီ မံ ကိန်း**
၁ ၀	**သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်းကဏ္ဍ**					
	မီးဘေးအန္တရာယ်ရှိသ ည်။ အချိန်မရွေးကျရောက်နို င်သည်။	မီးဘေးအန္တရာယ် အ ချိန်မရွေးကျရောက် နိုင်သည်။	ကျေးရွာတွင် ကားမောင်း နိုင်သူ/ကားအကြော င်းနားလည်သူ/ ပြုပြင်ထိန်း သိမ်းနိုင်သူများ ရှိသည်။ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ဖွဲ့စည် း ထားပြီးဖြစ်သည်။	အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ကြပါ ။	ကြိုတင်ကာကွယ်မှု အစီအစဉ်ပြုလုပ် ခြင်း	**၁၇။** **သဘာဝဘေးလျှော့ချ ရေးစီမံ ကိန်း** မီးသတ်ကားထူ ထောင်ခြင်း၊ မီးသတ်ရေကန်နှင့် လက်ဆွဲမီးသတ်စက် ထူထောင်ခြင်း၊ အရန်မီးသတ်စနစ်တ ကျဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ရေကာတာဆောက် လုပ်ခြင်း၊ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်လျှော့ချရေး သင်တန်း၊

SAMPLE

						ဘေးမဲ့တော ထူထောင်ခြင်း။
	ငလျင်ကြောင့် မကြာခဏအပျက်အစီးဆုံးရှုံးမှုများရှိသည်။	ငလျင်ဇုန်အတွင်းကျ ရောက်သည်။	ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး ပြုလုပ်နိုင်သည်။	အရင်းအနှီးနှင့်နည်းပညာအားနည်းသည်။	သဘာဝဘေးကာကွယ် မှုအစီအစဉ်များရေးဆွဲဆောင်ရွက်ခြင်း	
	မူဝါဒများ					
	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုအရှုပ်အရှင်းများ ရှိသည်။	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ ၇ မရှိကြပါ။	မြို့နယ်မြေစာရင်းဦးစီး ဌာနရှိသည်။ တခြားမြေယာပိုင်ဆိုင်မှုအထောက်အထားများရှိသည်။	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ ၇ လျှောက်ထားရာတွင် အဆင့် ဆင့်တင်ပြရခြင်း၊ အချိန်ကြန့်ကြာခြင်းနှင့် ရှုပ်ထွေးသောကြောင့် ရွာသူ/ သားများ အခက်အခဲရှိသည်။	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ ၇ ကို အမြန်ဆုံးဆောင်ရွက် ပေးရန်	ပုံစံ၇ကိုစနစ်တကျကွင်းဆင်း ဆောင်ရွက်ပေးရန် ကျေးရွာတွင်း အခွန်လွှတ် သားငါးဈေး တည်ဆောက်ပေးရန် သားသတ်နှင့်မွေးမြူရေးလိုင်စင်ကို တောင်သူများနှင့်သင့်လျော်အောင် ဥပဒေပြင်ဆင် ရေးဆွဲပေးရန် ဈေးကွက်တည်ငြိမ်ရေးနှင့် အလေးတင်းတောင်း

SAMPLE

						မှန်ကန်ရေး
	ရွာသူ/သားများ မိမိတို့ အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်များ ရောင်းချရာတွင် သားသတ်လိုင်စင် ရှိသူ၏ မတရား ဖမ်းဆီးခံ၊ ခေါင်းပုံဖြတ်အနိုင် ကျင့်ခံနေကြရသည်။ ဒေသခံ ရွာသူ/သား များ မွေးမြူရေးမှ အကျိုးအမြတ်နည်း သည်။	သားသတ်လိုင်စင် ချ ထားရာတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိ။ နီးစပ်ရာလက်သိပ်ထိုး ချထားပေးခြင်း။ ရွာသူ/သားများမှ မိမိတို့မွေးမြူထားသော အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်များကို အသားရောင်းချရာတွင်ဖမ်းဆီးခံရခြင်း၊ အရှင်သယ်ယူရောင်းချခွင့်ကန့်သတ်ထားခံရခြင်းနှင့် သား သတ်လိုင်စင်သို့	ကျေးရွာအတွင်း ကိုယ်တိုင်မွေးမြူထုတ်လုပ် ကြသည်။ ဈေးကွက်နှင့် ဝယ်လိုအားအလုံအလောက် ရှိ သည်။	လိုင်စင်ရှိသူမှ ဖမ်းဆီးခြင်း နှင့် မတရားခေါင်းပုံဖြတ်ခံ နေရသည်။	ကိုယ်တိုင်မွေးမြူသူများ ကိုလွတ်လပ်စွာ ရောင်းချ ခွင့် ပြုရန်။	

SAMPLE

		ရောင်းချရာတွင်လည်း ပေါက်စျေးမပေးဘဲ မတရား စျေးနှိမ်ခံရ သည်။				
	စိုက်/မွေးထုတ်ကုန်များ ရောင်းချရာတွင် တောင်သူများ အရှုံးပေါ်/အမြတ်နည်း/ ဝင်ငွေနည်းနေကြသည်။	စျေးကွက်မတည်ငြိမ် ခြင်းနှင့် ပွဲရုံများမှ အလေးတင်းတောင်းမမှန်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။	ကုန်ကြမ်းအလုံလောက် ထွက်ရှိသည်။	အရေးယူမှု၊ ကြီးကြပ်မှု အား နည်းသည်။	အစိုးရမှ ထိန်းသိမ်းပေး ရန်	
	ပညာရေးဝန်ထမ်း ပြည့်စုံလုံလောက်မှုမရှိ။	ပညာရေးဌာနမှ လစ်လပ်နေရာများအချိန်မီ ဖြည့်စွက်ခန့်ထားမှုမ ရှိ။	ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံအရ အင်အားရှိသည်။ ကျောင်းသားအရေအတွက် များသည်။	အချိန်မီ ခန့်ထားခြင်းမရှိ။ အချို့ဝန်ထမ်းများ မိမိတာဝန် ကျနေရာသို့ သွားရောက်တာဝန်ထမ်းဆောင်လိုခြင်းမရှိ။	ဝန်ထမ်းများကို ဖွဲ့စည်းပုံအင်အားအရ အချိန်မီ အမြန်ဆုံး ဖြည့်စွက် ခန့်ထားပေးရန်။	ဒေသခံ ဘွဲ့ရပညာတတ်များအား ဦးစားပေးခန့်ထားပေးရန်။
	အလုပ်အမျိုးအစား၊အလုပ်လုပ်ချိန်၊လုပ်အားစိုက်ထုတ်မှုနှင့် ပင်ပန်းမှု တူသော်လည်း ကျား/မနေ့စားလုပ်အားခ	ကျား/မ ခွဲခြားမှု အနည်းငယ် ရှိသည်။ အမျိုးသမီးကာကွယ် သည့်	ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင် မည်။	အမျိုးသမီးများ အတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတနည်းသည်။ ပညာတတ်နည်းပါးသည်။ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းမှတဆင့် လွှတ်တော် သို့ တင်ပြရန်။	ပုံစံ၇ကိုစနစ်တကျ ကွင်ဆင်းဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ ကျေးရွာတွင် အခွန် လွှတ်သားငါး စျေး

SAMPLE

	တန်းတူမရရှိခြင်း။ အမျိုးသမီးများ လုံခြုံမှုနည်းသည်။	ဥပဒေအားနည်းသည်။		ဆက်မှုမရှိ။		တည်ဆောက် ပေးရန်၊ သားသတ်နှင့်မွေးမြူရေးလိုင်စင်ကိုတောင်သူများနှင့်သင့်လျော်အောင်ဥပဒေပြင်ဆင်ရေးဆွဲပေးရန်၊ ဈေးကွက်တည်ငြိမ်ရေးနှင့်အလေးတင်းတောင်းမှန်ကန်ရေးအစိုးရမှ ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်/အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ ကျောင်းမြေပုံစံ၁၀၅အမြန်ဆုံးချထားပေးရန်၊ အစိုးရဌာနလစ်လပ်နေရာများအား ဒေသခံ ဘွဲ့ရပညာတတ်များအား ဦးစားပေးခန့်ထားပေးရန်။
	လူငယ်အချို့ စကိုင်းနက်ရှိရာ ဘီယာဆိုင်၊	လူငယ်များအနေဖြင့် အားကစား (ဘောလုံး၊	နိုင်ငံတော်အစိုးရအများ ပြည်သူသုံးရုပ်သံလှိုင်း	ပြသခွင့် လိုင်စင်အခက်အခဲရှိ သည်။	အများပြည်သူသုံး ရုပ်သံ လှိုင်းများမှ ထုတ်လွှင့်ပေး	

SAMPLE

	လက်ဘက်ရည်ဆိုင်များသို့အချိန်မတော်သွားရောက်ကြည့်ြရသောကြောင့်မလိုလားအပ်သော အရက်ဘီယာသောက်စားမှု၊ မူးယစ်ရမ်းကားမှု၊ ယဉ်တိုက်မှု၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွါးမှု၊ ငွေကြေးကုန်ကျမှုများ ရှိသည်	လက်ဖွေ့၊) စသည်တို့ကို များစွာ စိတ်ဝင်စားသော်လည်း အရေးကြီး ဘောလုံးပွဲ ကဲ့သို့ အားကစားပွဲများ အား စကိုင်းနက်ကသာ ပြသခွင့် ရကြပြီးအများပြည်သူသုံး ရုပ်မြင်သံကြားများမှ ပြသပေးခြင်းမရှိသော ကြောင့်ဖြစ်သည်။ စကိုင်းနက်မှသာ ထုတ်လွှင့်ပေးသောကြောင့် ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် လက်လှမ်းမမှီနိုင်ြပါ။	များစွာရှိသည်။		ပါ က အချိန်မရွေး အလွယ်တကူ ကြည့်ရှုနိုင် ခြင်းဖြင့် ဗဟုသုတများစွာ ရရှိနိုင်ပါသည်။	

SAMPLE

SAMPLE